

23.07.2024.
OR-24981-4/2024.

JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo
Skupština Društva

Predmet: Dostava Izvještaja o reviziji godišnjeg obračuna za 2023. godinu u JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo

Poštovani,

Na 3. sjednici Odbora za reviziju, održanoj dana 22.07.2024. godine, usvojen je Izvještaj o reviziji godišnjeg obračuna za 2023. godinu u JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo.

Navedeni materijal Vam dostavljamo u prilogu.

S poštovanjem,

Prilog: Kao u tekstu

Predsjednik
Odbora za reviziju
Mr Mevledin Bećirević

Dostavljeno:

- 10
- 11
- a/a

44 100 2243072
44 126 2243072
44 764 2243072

Vilsonovo šetalište 15, 71000 Sarajevo, BiH

Reg. broj: UF/I-392/04 Kantonalni sud Sarajevo
Porezni broj: 4200225150005, PDV broj: 200225150005
1549212003366506 - Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH
1410010009748956 - Bosnia Bank International d.d. Sarajevo
102050000090111 - Union Banka d.d. Sarajevo
1346101000178654 - ASA Banka d.d. Sarajevo
1990490176075902 - Sparkasse Bank d.d. BiH
www.epbih.ba

Podružnice Društva:

Hidroelektrane na Neretvi, Jablanica, J. Černija 1
Termoelektrana «Kakanj», Kakanj, Čatići
Termoelektrana «Tuzla», Tuzla, 21. aprila 4
«Elektrodistribucija», Bihać, Bosanska 25
«Elektrodistribucija», Mostar, Adema Buća 34
«Elektrodistribucija», Sarajevo, Zmaja od Bosne 49
«Elektrodistribucija», Tuzla, Rudarska 38
«Elektrodistribucija», Travnik, Šumeće 182a
«Elektrodistribucija», Zenica, Safvet bega Bašagića 6

**JP ELEKTROPRIVREDA BIH D.D. SARAJEVO
ODBOR ZA REVIZIJU**

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

**GODIŠNJEG OBRAČUNA ZA 2023. GODINU
U JP ELEKTROPRIVREDA BIH D.D. – SARAJEVO**

Sarajevo, juli 2024. godine

SADRŽAJ

Pojmovnik (Objašnjenje pojmova i skraćenica korištenih u revizorskom izvještaju).....	2
I UVOD.....	3
II PREDMET, CILJ, OBIM I OGRANIČENJA REVIZIJE.....	3
III POLAZNE INFORMACIJE O REVIDIRANOM SUBJEKTU I PODRUČJU KOJE SE REVIDIRA	4
III.1 OSNOVNE INFORMACIJE O REVIDIRANOM SUBJEKTU.....	4
III.2 OSVRT NA PRETHODNE REVIZIJE	4
III.3 PRAVNI OKVIR I NORMATIVNA USKLAĐENOST	5
III.4 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O FUNKCIONISANJU SISTEMA FINANSIJSKOG UPRAVLJANJA I KONTROLE	7
III.5 IZVJEŠTAVANJE PREMA KOMISIJI ZA VRIJEDNOSNE PAPIRE FBIH	7
III.6 PLAN I REALIZACIJA PLANA	7
III.7 JAVNE NABAVKE	8
III.8 VANJSKA REVIZIJA I INSPEKCIJSKI ORGANI.....	9
III.9 KORPORATIVNE AKTIVNOSTI	11
III.10 ESG IZVJEŠTAVANJE	16
IV GODIŠNJI OBRAČUN ZA 2023. GODINU	17
IV.1 POPIS IMOVINE I OBAVEZA	17
IV.2 INDIKATORI POSLOVANJA (ZAKON O FINANSIJSKOM POSLOVANJU).....	19
IV.3 SAČINJAVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	19
V KLJUČNE INFORMACIJE IZ FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	24
VI ZAKLJUČAK.....	68

Pojmovnik (Objašnjenje pojmova i skraćenica korištenih u revizorskom izvještaju)

BS – Bilans stanja

BU – Bilans uspjeha

Društvo - JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo

FIA – Finansijsko informatička agencija

FNE – fotonaponska elektrana

IPO – imovinsko-pravni odnosi

IOS – Izvod otvorenih stavki

JP EP BIH – JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo

Komisija za VP – Komisija za vrijednosne papire FBiH

MHE – mala hidroelektrana

MRS – Međunarodni računovodstveni standardi

MSFI – Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja

ODS – Operator distributivnog sistema

Podružnica - Organizaciona jedinica (ED Bihać, ED Sarajevo, ED Mostar, ED Tuzla, ED Zenica, ED Travnik, TE Tuzla, TE Kakanj, HE na Neretvi)

Pravilnik o RiRP – Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama

SAP - (Systems Applications and Products - sistem, aplikacije i proces) poslovni informacioni sistem

SAP - FMIS - Informacioni sistem za upravljanje finansijama

TE – Termoelektrana

UIO – Uprava za indirektno oporezivanje

VD – Vladajuće Društvo

Zakon o RiR - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH

ZD – Zavisno društvo

I UVOD

U skladu sa Zakonom o privrednim društvima, Zakonom o javnim preduzećima, Statutom Društva i Kodeksom korporativnog upravljanja, a na osnovu Izvještaja o internoj reviziji godišnjeg obračuna za 2023. godinu u JP EP BiH, sačinjenog od strane Odjela za internu reviziju, Odbor za reviziju je obavio reviziju godišnjeg obračuna za 2023. godinu u JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo.

Revizijske aktivnosti obavljene su u periodu januar – juni 2024. godine, uz dodatne revizijske aktivnosti u vezi izmjene finansijskih izvještaja u julu 2024. godine.

Ovaj Izvještaj je sačinjen samo za potrebe Društva i njegovih organa u skladu sa *Statutom* Društva. Pojediniosti se mogu dati na raspolaganje određenim vanjskim agencijama, uključujući i vanjske revizore, ali inače izvještaj ne treba citirati niti spominjati, u cjelini ili dijelovima, bez prethodne saglasnosti. Ne prihvaćamo nikakvu odgovornost prema trećim licima, jer izvještaj nije sačinjen niti namijenjen za bilo kakvu drugu svrhu.

II PREDMET, CILJ, OBIM I OGRANIČENJA REVIZIJE

Predmet/područje revizije je godišnji obračun i finansijski izvještaji u JP EP BiH za 2023. godinu.

Ciljevi revizije

Glavni cilj revizije je provjeriti da li finansijski izvještaji pružaju kompletne, pouzdane i vjerodostojne informacije o rezultatima finansijskih operacija i o finansijskim pozicijama. U mjeri u kojoj to bude moguće internom revizijom ćemo provjeriti jesu li poslovne transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima i da li postoji adekvatna računovodstvena dokumentacija.

Kontrolni ciljevi

U cilju ocjene sistema internih kontola utvrđeni su kontrolni ciljevi kako slijedi:

- Osigurati da finansijski izvještaji pružaju kompletne, pouzdane i vjerodostojne informacije o rezultatima finansijskih operacija i o finansijskim pozicijama,
- Osigurati da se poslovne transakcije izvrše u skladu sa zakonskim propisima,
- Osigurati da postoji adekvatna računovodstvena dokumentacija.

Ključni rizici

Ključni rizici u predmetu revizije su rizici vezani za računovodstveno evidentiranje i finansijsko izvještavanje.

Obim revizije

Revizija godišnjeg obračuna za 2023. godinu je obavljena na nivou Društva, što znači da su istom obuhvaćene Direkcija i sve podružnice Društva. U cilju prikupljanja revizijskih dokaza i razumijevanja područja, koje je bilo predmet revizije, pored prikupljanja i pregleda dokumenata, obavili smo razgovore i imali komunikaciju sa odgovornim licima u Ekonomskim poslovima u Direkciji, Kapitalnim investicijama, Sektoru za pravne poslove Direkcije, Službama za finansije i računovodstvo u podružnicama, i drugim relevantnim službama.

Ograničenja revizije

Zbog ograničenja vremena i resursa, revizijom nismo obuhvatili sve aspekte predmetne oblasti. Postoji mogućnost da neke materijalno značajne greške nisu otkrivene. Pitanja koja se obrađuju u ovom izvještaju su samo ona pitanja koja smo uočili u toku obavljanja interne revizije, te ne predstavljaju nužno

sveobuhvatan Izvještaj koji uključuje sve slabosti koje eventualno postoje ili sva poboljšanja koja bi eventualno mogla biti potrebna.

III POLAZNE INFORMACIJE O REVIDIRANOM SUBJEKTU I PODRUČJU KOJE SE REVIDIRA

III.1 OSNOVNE INFORMACIJE O REVIDIRANOM SUBJEKTU

JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo je otvoreno dioničko društvo. Osnovano je radi obavljanja elektroprivredne djelatnosti od posebnog društvenog interesa i upravljanja elektroenergetskim sistemom. Djelatnost Društva je proizvodnja i distribucija električne energije, snabdijevanje električnom energijom, trgovanje, zastupanje i posredovanje na domaćem tržištu električne energije, izvoz i uvoz električne energije. Prema podacima iz Registra vrijednosnih papira u FBiH, vlasnici kapitala Društva su FBiH (90,3691%) i mali dioničari (9,6309%).

Odlukom objavljenom u Službenim novinama FBiH, broj 4 od 26.01.2009. godine, Federacija Bosne i Hercegovine je udjele u rudnicima uglja u Federaciji Bosne i Hercegovine prenijela na JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo i to:

- RMU Abid Lolić d.o.o. Travnik – Bila,
- RMU Breza d.o.o. Breza,
- RMU Đurđevik d.o.o. Đurđevik,
- RU Gračanica d.o.o. Gornji Vakuf – Uskoplje,
- RMU Kakanj d.o.o. Kakanj,
- RU Kreka d.o.o. Tuzla,
- RMU Zenica d.o.o. Zenica.

Društvo ima većinske udjele u pravnim licima:

- Eldis Tehnika d.o.o. Sarajevo - 100% vlasništvo,
- Hotel ELBiH d.d. Makarska, Republika Hrvatska - 100% vlasništvo,
- GEOLP d.o.o. Kakanj - 100% vlasništvo,
- MiOD d.o.o. Tuzla - 100% vlasništvo
- TTU energetik d.o.o. Tuzla - 80% vlasništvo,
- Iskraemeco d.o.o. Sarajevo - 57,51% vlasništvo,

Osnovne djelatnosti koje obavlja Društvo su proizvodnja električne energije, distribucija električne energije, snabdijevanje električnom energijom, trgovanje, zastupanje i posredovanje na domaćem tržištu električne energije.

III.2 OSVRT NA PRETHODNE REVIZIJE

Odbor za reviziju je u JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo obavio 21 reviziju finansijskih izvještaja i sedam revizija popisa počevši od 2008. godine. Odbor za reviziju, putem Follow Up aktivnosti, prati tokom godine realizaciju do sada datih preporuka. U martu 2024. godine, Odjel za internu reviziju je sačinio *Izvještaj o praćenju postignutog napretka u realizaciji preporuka interne revizije* koji je usvojen na 97. sjednici Odbora za reviziju održanoj 03.04.2024. godine.

U nastavku navodimo preporuke date u revizijama finansijskih izvještaja i revizijama popisa, kao i drugim revizijama koje se odnose na iznose iskazane u godišnjem obračunu, a čija je realizacija bila u toku na dan sačinjavanja ovog Izvještaja.

1. *Potrebno je da u elektrodistributivnim podružnicama, odjeljenja za postojeću imovinu (formirana u okviru Službe za IPO pri Sektoru za investicije) sačine plan rješavanja IPO i da periodično (po potrebi, a najmanje dva puta godišnje) izvještavaju nadležne o stepenu realizacije plana tj. riješenim IPO za postojeću imovinu. O stepenu realizacije plana tj. riješenim IPO izvještavati Upravu Društva (po potrebi, a najmanje dva puta godišnje) (prioritet B).*
2. *U cilju postupanja po Zakonu o električnoj energiji (u dijelu razdvajanja ODS-a) neophodno je intenzivirati aktivnosti na međusobnom usaglašavanju podataka o distributivnim elektroenergetskim objektima u bazi DEEO i Glavnoj knjizi. Potrebno je da nadležni direktori elektrodistributivnih podružnica redovno sačinjavaju izvještaje o usaglašenosti podataka između DEEO i Glavne knjige (sa obrazloženjima za razlike, te dokumentacionom osnovom za iste), na osnovu čega će izvršni direktori (ID za distribuciju i ID za ekonomske poslove) periodično izvještavati Upravu Društva o stepenu postignute usaglašenosti između navedenih baza (prioritet B).
Sve izmjene u bazi elektroenergetskih objekata dokumentovati i dokumentaciju blagovremeno dostavljati službi računovodstva na knjiženje (prioritet B).*
3. *Realizovati definisane aktivnosti u skladu sa rokovima iz Programskog zadatka "Uvezivanje i dorada postojećih, te izrada novih IT aplikacija, sa ciljem unaprijeđenja praćenja i rješavanja imovinsko-pravnih odnosa za nekretnine Društva", broj 06-17942-1/23 od 19.05.2023. godine (prioritet B).*
4. *Potrebno je izvršiti ažuriranje jedinstvene nomenklature stopa amortizacije, njeno usvajanje od strane nadležnog organa i vršiti obračun amortizacije u skladu sa usvojenim aktima (prioritet B).*
5. *U cilju realnog iskazivanja troškova amortizacije, ukupnih rashoda, rezultata perioda, poreza na dobit, kao i imovine Društva potrebno je:
- kolaudaciju (konačan obračun) investicionih ulaganja vršiti odmah nakon njihove realizacije,
- priznavanje i evidentiranje realizovanih investicionih ulaganja, kao i obračun amortizacije vršiti u skladu sa MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema, poreznim propisima i internim aktima Društva i
- najmanje jednom godišnje (a obavezno na datum sačinjavanja finansijskih izvještaja) vršiti analizu i preispitivanje vrijednosti iskazanih nekolaudiranih investicija u toku.

Potrebno je da direktori podružnica i rukovodioci samostalnih organizacionih jedinica uz Upravu u Direkciji sačinjavaju izvještaje o analizi i preispitivanju vrijednosti iskazanih nekolaudiranih investicija u toku na osnovu čega će nadležni izvršni direktori i rukovodioci samostalnih organizacionih jedinica uz Upravu izvještavati Upravu Društva, radi razmatranja i donošenja odgovarajućih odluka (prioritet B).*

III.3 PRAVNI OKVIR I NORMATIVNA USKLAĐENOST

Zakonski okvir

Zakonski propisi, računovodstveni standardi i drugi akti i propisi koji se primjenjuju na teritoriji FBiH, a koji se odnose na predmet revizije su:

- Zakon o javnim preduzećima u FBiH (Sl. novine FBiH broj 8/05, 81/08, 22/09 i 109/12),
- Zakon o privrednim društvima (Sl. novine FBiH broj 81/15 i 75/21),
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH (Sl. novine FBiH broj 15/21),
- Zakon o finansijskom poslovanju (Sl. novine FBiH 48/16),
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru FBiH (Sl. novine FBiH 47/08 i 101/16),
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH (Sl. novine FBiH broj 38/16),

- Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH (Sl. novine FBiH broj 06/17),
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva (Sl. novine FBiH broj 81/21) u primjeni od 01.01.2022. godine,
- Pravilnik o sadržaju i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva (Sl. novine FBiH broj 81/21 i 102/22),
- Pravilnik o konsolidovanim finansijskim izvještajima za privredna društva (Sl. novine FBiH broj 81/21),
- Zakon o tržištu vrijednosnih papira (Sl. novine FBiH broj 85/08, 109/12, 86/15 i 25/17),
- Pravilnik o objavljivanju informacija i izvještavanja na tržištu vrijednosnih papira (Sl. novine FBiH broj 99/22),
- Međunarodni računovodstveni standardi (MRS),
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI),
- Uputstva, objašnjenja, smjernice i načela koje donosi IFAC i IASB,
- Ostali zakonski i drugi propisi.

Interni akti Društva

Interni akti Društva koji se odnose na predmet revizije su:

- Statut broj SD-5211/16-38/2. od 29.03.2016. godine, izmjene i dopune broj SD-18295/18-51/5. od 19.07.2018. godine, izmjene i dopune broj SD-31793/20-66-/2. od 07.12.2020. godine, Statut broj NO – 2190/21-41./2. od 25.01.2021. godine (prečišćen tekst) i Statut o dopuni Statuta broj SD-20745/21-70./6. od 30.07.2021. godine.
- Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo broj: NO-9075-1/22-80./4. od 31.03.2022. godine i Pravilnik o dopuni Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo broj NO-14333/23-102./4. od 25.04.2023. godine (u nastavku *Pravilnik o računovodstvu*),
- Uputstvo za primjenu Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama JP EP BiH d.d. – Sarajevo broj: U-01-3325/16-32./17 (u daljem tekstu *Uputstvo za umanjenje vrijednosti zaliha*),
- Uputstvo o utvrđivanju, praćenju i vođenju potraživanja po osnovu isporučene električne energije, neovlaštene i neregistrovane potrošnje električne energije, ostalih dobara i usluga i zateznih kamata u JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo, broj U-01-2210/18-145/8 od 30.01.2018. godine (u nastavku *Uputstvo o potraživanjima*),
- Uputstvo za primjenu člana 85. Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo (važniji rezervni dijelovi) broj U-01-2210/18-145./13., u daljem tekstu *Uputstvo o važnijim rezervnim dijelovima*,
- Uputstvo za evidentiranje poslovnih promjena u vezi nabavke i utroška uglja i zavisnih troškova uglja u računovodstvenim evidencijama broj broj U-01-38132/15-23./6. od 22.12.2015. godine (u daljem tekstu *Uputstvo za uglj*),
- Odluka broj U-01-32591/10-143./7. od 22.12.2010. godine o primjeni MRS 37 u pravnim sporovima u kojima je JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo tužena (u daljem tekstu *Odluka o primjeni MRS 37*),
- Pravilnik o finansijskom poslovanju broj NO-32755/18-84/18. od 13.12.2018. godine,
- Uputstvo za rješavanje imovinsko-pravnih odnosa u JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo, broj U-01-12577/19-240./5. od 23.04.2019. godine, Uputstvo o dopuni Uputstva za rješavanje imovinsko-pravnih odnosa u JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo (u nastavku *Uputstvo za rješavanje IPO*).
- Odluka broj 01-05-30660-1/23 od 11.09.2023. godine o popisu imovine i obaveza za 2023. godinu u JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo (u daljem tekstu *Odluka o popisu*),

- Uputstvo broj 01-05-30653-1/23 od 11.09.2023. godine o provođenju redovnog popisa imovine i obaveza za 2023. godinu u JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo (u daljem tekstu *Uputstvo o popisu*).

III.4 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O FUNKCIONISANJU SISTEMA FINANSIJSKOG UPRAVLJANJA I KONTROLE

U skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli, Društvo je sačinilo Godišnji Izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2023. godinu i isti, dopisom broj 01-10-2531-1/2024 od 24.01.2024. godine, dostavilo Federalnom Ministarstvu energije, rudarstva i industrije.

III.5 IZVJEŠTAVANJE PREMA KOMISIJI ZA VRIJEDNOSNE PAPIRE FBIH

Član 37. tačka (6) Zakona o RiR navodi: "*Pravna lica čije je poslovanje uređeno posebnim propisima na osnovu kojih je regulatorno tijelo za obavljanje nadzora nad njihovim poslovanjem propisalo obavezu sačinjavanja i prezentacije periodičnih finansijskih izvještaja i dodatnih izvještaja, dužna su iste poštivati.*" Shodno tome, Društvo je Komisiji za vrijednosne papire FBIH dostavilo obrasce OEI-PD putem emaila u zakonskom roku.

Obrasce OEI-PD koji su predati Komisiji uključuju: Opći podaci (Tabela A), Izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda na dan 31.12.2023. godine (Tabela B), Izvještaj o ukupnom rezultatu za period 01.01.-31.12.2023. godine (Tabela C), Izvještaj o tokovima gotovine (indirektna metoda) za period 01.01. – 31.12.2023. godine (Tabela E), Izvještaj o promjenama u kapitalu za period koji se završava na dan 31.12.2023. godine (Tabela F), Zabilješke i komentari uprave (Tabela G) neophodni za bolje i jasnije razumjevanje podataka prezentiranih u Tabelama A, B, C, D, E i F obrazaca OEI-PD.

Društvo je dana 12.07.2024. godine dostavilo Komisiji za vrijednosne papire izmijenjene obrasce (nakon izmjena finansijskih izvještaja za 2023. godinu).

III.6 PLAN I REALIZACIJA PLANA

Plan poslovanja za 2023. godinu je donesen u okviru Revidovanog plana poslovanja Društva za period 2023.-2025. godina. Skupština Društva je na 77. (vanrednoj) sjednici održanoj 17.10.2023. godine donijela *Odluku o donošenju Revidovanog plana poslovanja Društva za period 2023. – 2025. godine u dijelu koji se odnosi na 2023. godinu.*

U nastavku je data Tabela planiranih prihoda, rashoda i finansijskog rezultata za period 01.01.-31.12.2023. godine i ostvarenih ukupnih prihoda, troškova i finansijskog rezultata za period 01.01.-31.12.2023. godine:

	Plan	Ostvarenje
	01.01.-31.12.2023.	01.01.-31.12.2023.
Ukupni prihodi	1.164.905.000	1.165.888.173
Ukupni rashodi	1.244.865.000	1.493.468.326
Finansijski rezultat (prije poreza)	(79.960.000)	(327.580.153)

Izvor: Izvod iz Revidovanog plana poslovanja Društva za period 2023.-2025. godine i izmijenjenih finansijskih izvještaja po godišnjem obračunu za 2023. godinu

III.7 JAVNE NABAVKE

Društvo je obveznik primjene Zakona o javnim nabavkama i podzakonskih akata koji tretiraju ovu oblast. U revidiranom periodu, prema članu 35. Zakona o javnim preduzećima FBiH, Društvo je, putem petnaestodnevnih i mjesečnih izvještaja o javnim nabavkama, izvjestilo organe Društva da je zaključeno 3.304 ugovora u ukupnom iznosu od 586.945.284 KM i to:

Vrsta postupka	Broj postupaka	Vrijednost zaključenih ugovora
Nabavka od zavisnih društava	50	275.771.931
Pregovarački bez objave	17	119.649.268
Otvoreni postupak	1.808	126.905.304
Pregovarački sa objavom	63	58.821.358
Konkurentski zahtjev	170	1.985.714
Ugovori koji se dodjelju ju po posebnom režimu	13	748.092
Direktni sporazum	1.050	1.654.706
Izuzeće od primjene ZJN-a	133	1.408.911
	3.304	586.945.284

Uvidom u dio korigovanog Izvještaja o poslovanju Društva za 2023. godinu koji se odnosi na Javne nabavke (usvojen od strane Nadzornog odbora na 40. sjednici održanoj 05.07.2024. godine), zapazili smo da u istom nisu navedeni podaci o realizaciji Plana nabavki u smislu koliko nabavki je realizovano u odnosu na Plan nabavki za 2023. godinu, **što je bila naša primjedba i u ranijim revizijama.**

Uprava Društva je dana 04.04.2024. godine usvojila Izvještaj o realizaciji planiranih nabavki (Obrazac O 84/04-03 *Izvještaj o realizaciji planiranih nabavki*, u skladu sa Procedurom P 84/04 *Izrada i usvajanje plana nabavke i izvještavanje o realizaciji*), ali podaci iz navedenog Izvještaja nisu navedeni u Izvještaju o poslovanju za 2023. godinu.

III.7.1 Nalaz

Podaci iz sačinjenog Obrasca O 84/04-03-Izvještaj o realizaciji planiranih nabavki i dalje nisu dio Godišnjeg izvještaja o poslovanju Društva tj. Godišnji izvještaj o poslovanju ne sadrži podatke o realizaciji plana nabavki.

III.7.1 Preporuka – prioritet B (ponovljena preporuka)

Podaci o realizaciji plana nabavki iz sačinjenog Obrasca O 84/04-03-Izvještaj o realizaciji planiranih nabavki, trebaju biti objavljeni u Godišnjem izvještaju o poslovanju Društva.

III.8 VANJSKA REVIZIJA I INSPEKCIJSKI ORGANI

Neovisni vanjski revizor

Dana 21.10.2022. godine zaključen je Ugovor br. 01-05-28078-1/22 između Društva i vanjskog revizora Grant Thornton d.o.o. Banja Luka, za usluge revizije finansijskih izvještaja za period 01.01.2022. do 31.12.2024. godine.

Dana 15.07.2024. godine, vanjski revizor je izdao Pojedinačne finansijske izvještaje za godinu koja se završava 31.12.2023. godine i Izvještaj neovisnog revizora. Revizor je dao nemodifikovano (pozitivno) mišljenje.

Vanjski revizor je naveo isticanje pitanja, bez kvalifikacije u mišljenju, gdje je naveo da vrijednost sudskih sporova u kojima je Društvo tužena strana iznosi 209.687 hiljada KM, i da je Društvo rezervisalo iznos od 48.355 hiljada KM, te da je, prema izjavama Društva, rezervisanje izvršeno u skladu sa najboljom procjenom.

Ured za reviziju institucija u FBiH

Posljednji izvještaj Ureda za reviziju se odnosi na 2022. godinu za koju je dana 28.09.2023. godine izdat konačan Izvještaj o finansijskoj reviziji za 2022. godinu i u kojem je Ured za reviziju dao sljedeća mišljenja:

- Mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima za 2022. godinu,
- Mišljenje s rezervom o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima Društva sa relevantnim zakonima i drugima propisima.

Osnovu za mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima za 2022. godinu čine sljedeće kvalifikacije:

- Društvo nije izvršilo ocjenu pokazatelja umanjenja vrijednosti ostalih nekretnina postrojenja i opreme u pripremi koja su iskazana u iznosu od najmanje 31.824.737 KM, na kojima nije bilo promjena u 2022. godini što nije u skladu sa MRS 36 *Umanjenje vrijednosti imovine*.
- Društvo nije angažovalo nezavisnog procjenitelja koji bi izvršio procjenu vrijednosti ulaganja u zavisna društva rudnike, te stoga Ured za reviziju ne može potvrditi vrijednost iskazanih ulaganja niti adekvatnost ispravke vrijednosti.

U Izvještaju Ureda za reviziju institucija u FBiH su istaknuta sljedeća pitanja:

- Društvo je na dan 31.12.2022. godine izvršilo rezervisanja za sudske sporove u ukupnom iznosu od 37.785.485 KM, iako vrijednost sudskih sporova koji se vode protiv Društva iznosi 205.855.908 KM.
- Društvo je odobravalo pozajmice zavisnim društvima rudnicima za finansiranje podsticajnih mjera sporazumnog prestanka ugovora o radu, finansiranje zaostalih obaveza za doprinose, finansiranje troškova prekvalifikacije radnika i ostalih troškova poslovanja, u ukupnom iznosu od 123.859.585 KM do dana 31.12.2022. godine. Društvo je izvršilo umanjenje vrijednosti potraživanja po osnovu navedenih pozajmica u iznosu od 10.934.753 KM.

Osnova za mišljenje s rezervom o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima Društva sa značajnim zakonima i drugima propisima čine sljedeće kvalifikacije:

- Društvo duži period nije realizovalo nabavke autohtone riblje mlađi/ribe za poribljavanje ribolovnih zona voda sliva rijeke Neretve, što je za posljedicu imalo da nije osigurano nesmetano poribljavanje kako nalaže Zakon o slatkovodnom ribarstvu. Društvo je usljed nerealizacije ovih nabavki u toku 2022. godine izvršilo isplatu na ime sudskog izvršenja u iznosu od 2.236.590 KM koja se odnosi na period od 2011. do 2015. godine.
- Nabavke roba, usluga i radova nisu vršene u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama jer su prilikom nabavki uglja prihvaćane ponude i zaključeni ugovori čija je vrijednost za 25.790.000 KM veća od njihovih procijenjenih vrijednosti. Također, vršene su izmjene uslova postavljenih tenderskom dokumentacijom kod nabavki usluga štampanja, kovertiranja i dostave računa za električnu energiju (12.866.799 KM) i nabavke isporuke i ugradnje parovoda u podružnici TE Tuzla (1.390.889 KM).

U Izvještaju Ureda za reviziju institucija u FBiH istaknuto je sljedeće pitanje:

- *"Na poziciji investicija u toku iskazana su ulaganja u iznosu od 94.530.543 KM za izgradnju Bloka 7 Termoelektrane Tuzla, na osnovu Odluke Vlade FBiH od 8.3.2010. godine. Realizacija predmetnog Ugovora obustavljena je usljed obavještenja Izvođača o odustajanju podizvođača za isporuku turbine, kotla i generatora. S obzirom na to da Društvo i organi upravljanja ne pristaju na alternativna rješenja, da je do sada izvršeno ulaganje u iznosu od 94.530.543 KM, da je plaćen avans u iznosu od 211.917.603 KM i da se Društvo kreditno zadužilo kod stranih i domaćih banaka u ukupnom iznosu od 1.342.144.929 KM, te da su upućene tri opomene pred raskid ugovora, **skrećemo pažnju na potrebu hitnog rješavanja statusa ove investicije u skladu sa zaključenim ugovorom, čije odgađanje može prouzrokovati štetu i dodatne troškove za Društvo kao nosioca aktivnosti.**"*

Također, u Izvještaju Ureda za reviziju je (u dijelu praćenja primjene preporuka i analize preduzetih mjera) navedeno da od 14 preporuka koje su date u reviziji za 2020. godinu:

- 4 preporuke su realizovane,
- 7 preporuka je djelimično realizovano,
- 1 preporuka je nerealizovana, i
- za 2 preporuke nije vršena ocjena postupanja.

Inspeksijski organi

U toku revidiranog perioda, Društvo je bilo predmet nekoliko informativnih kontrola od strane UIO. Navedenim kontrolama nisu utvrđene nepravilnosti.

Porezna uprava je dana 09.02.2024. godine započela kontrolu – inspeksijski nadzor obračuna, prijave i uplate javnih prihoda iz okvira nadležnosti Porezne uprave FBiH. Dana 04-04-2024- godine, porezna uprava je sačinila Zapisnik o inspeksijskom nadzoru, u kojem su utvrđene dodatne obaveze u iznosu 2.234.505,89 KM. Društvo je poslalo prigovor na navedeni Zapisnik. Porezna uprava isti nije uvažila, te je dana 22.04.2024. godine sačinila Rješenje o dodatno utvrđenim obavezama (br. 13/09-2-12-20-256-2/24). Društvo je dana 29.04.2024. godine uložilo žalbu na navedeno Rješenje. Kako Porezna uprava nije dostavila odgovor na navedenu žalbu, Društvo je dana 10.06.2024. godine poslalo urgenciju prema Poreznoj upravi (Urgencija za rješavanje žalbe, dopis br. 05-20019-1/2024). Porezna uprava je dostavila odgovor na urgenciju, u kojem je navedeno da su žalba od 29.04.2024. godine, kao i pomenuta urgencija, dostavljene drugostepenom organu Federalnom ministarstvu finansija na nadležno postupanje.

III.9 KORPORATIVNE AKTIVNOSTI

U skladu sa Zakonom o privrednim društvima i *Statutom* organi Društva su: Skupština, Nadzorni odbor, Uprava (kao organi upravljanja) i Odbor za reviziju.

Statutom Društva definisane su nadležnosti organa Društva.

Skupština Društva

Skupštinu Društva čine dioničari.

Članom 62. *Statuta* određeno je da Skupština Društva, između ostalog, odlučuje o: usvajanju godišnjeg izvještaja Društva koji uključuje finansijski izvještaj i izvještaje revizora, Nadzornog odbora i Odbora za reviziju, uključujući i konsolidovani finansijski izvještaj; izboru i razrješenju članova Nadzornog odbora pojedinačno; izboru i razrješenju članova Odbora za reviziju, na prijedlog Nadzornog odbora.

U toku revidiranog perioda (01.01.-31.12.2023. godine.) održane su četiri sjednice Skupštine Društva: 75. (redovna), 76., 77. i 78. sjednica (vanredne). Nakon revidiranog perioda, održano je još pet (vanrednih) sjednica Skupštine Društva (79., 80., 81., 82. i 83. sjednica).

Na 75. (redovnoj) Skupštini koja je održana 30.06.2023. godine:

- **nije usvojen** Izvještaj o poslovanju Društva za 2022. godinu, koji uključuje finansijske izvještaje, izvještaje vanjskog revizora i Odbora za reviziju o reviziji finansijskih izvještaja, Izvještaj o radu Nadzornog odbora i Izvještaj o radu Odbora za reviziju,
- **nije usvojena** Odluka o raspodjeli dobiti za 2022. godinu,

Na 76. (vanrednoj) Skupštini koja je održana 22.08.2023. godine su donešene: odluka o razrješenju članova Nadzornog odbora Društva i odluka o izboru i imenovanju članova Nadzornog odbora Društva. na period do okončanja konkursne procedure, a najduže na vremenski period do najviše tri mjeseca (za članove ispred državnog kapitala), dok je član ispred privatnog kapitala imenovan na mandatni period od četiri godine.

Na 77. (vanrednoj) Skupštini koja je održana 17.10.2023. godine su donešene:

- Odluka o izmjenama Odluke o odobravanju sredstava za davanje pozajmica zavisnim društvima - rudnicima uglja, broj SD-31960/23-77./5. Ovom odlukom se odobrena sredstva za davanje pozajmica povećavaju na 200 miliona KM (sa dosadašnjih 125 miliona KM), rok za povrat će biti 120 mjeseci s uključenim grace periodom od 48 mjeseci, te rok za davanje pozajmica je najkasnije do 31.12.2024. godine,
- Odluka o izmjeni Odluke o pretvorbi uplaćenih a neopravdanih avansa zavisnim društvima – rudnicima uglja u dugoročne pozajmice, broj SD-31960/23-77./4. Ovom odlukom se rok za povrat pozajmica produžava, i isti će biti maksimalno 20 godina + 4 godine grace perioda, odnosno maksimalno 288 mjesečna perioda,
- Odluka o donošenju *Revidovanog plana poslovanja JP EP za period 2023. – 2025. godina u dijelu koji se odnosi na 2023. godinu*, broj SD-31960/23-77./3.
- Usvojena Odluka o donošenju *Plana poslovanja JP EP za period 2024. – 2026. godina*, broj SD-7108/24-80./2.

Na 78. (vanrednoj) Skupštini koja je održana 23.11.2023. godine su usvojene: odluka o razrješenju članova Nadzornog odbora Društva ispred državnog kapitala (radi isteka perioda na koji su imenovani) i odluka o izboru i imenovanju članova Nadzornog odbora Društva ispred državnog kapitala na period

od 24.11.2023. godine do okončanja konkursne procedure, a najduže na vremenski period do najviše tri mjeseca.

Na 79. (vanrednoj) Skupštini koja je održana 23.02.2024. godine su usvojene: odluka o razrješenju članova Nadzornog odbora Društva ispred državnog kapitala (radi isteka perioda na koji su imenovani) i odluka o izboru i imenovanju članova Nadzornog odbora Društva ispred državnog kapitala na period od 25.02.2024. godine do okončanja konkursne procedure, a najduže na vremenski period do najviše tri mjeseca.

Na 80. (vanrednoj) Skupštini koja je održana 26.03.2024. godine je *donešena Odluka o donošenju Plana poslovanja JP EP BiH za period 2024.-2026. godine*, broj SD-7108/24-80./2.

Sjednice skupština su sazivane u zakonskim rokovima, a obavijesti o održavanju skupštine su zajedno sa svim pripadajućim materijalima objavljivane u sredstvima informisanja (web stranica Društva, dnevne novine).

Na 81. (vanrednoj) Skupštini koja je održana 29.04.2024. godine su usvojene: odluka o razrješenju članova Nadzornog odbora Društva ispred državnog kapitala (radi podnošenja ostavke) i odluka o izboru i imenovanju članova Nadzornog odbora Društva ispred državnog kapitala na period od 30.04.2024. godine do okončanja konkursne procedure, a najduže na vremenski period do kada su odlukom Skupštine Društva od 23.02.2024. godine imenovani v.d. članovi Nadzornog odbora ispred državnog kapitala.

Na 82. (vanrednoj) Skupštini koja je održana 24.05.2024. godine su usvojene: odluka o razrješenju članova Nadzornog odbora Društva ispred državnog kapitala (radi isteka perioda na koji su imenovani) i odluka o izboru i imenovanju članova Nadzornog odbora Društva ispred državnog kapitala na period od 26.05.2024. godine do okončanja konkursne procedure, a najduže na vremenski period do najviše tri mjeseca.

Na 83. (vanrednoj) Skupštini koja je održana 21.06.2024. godine su usvojene: odluka o razrješenju članova Odbora za reviziju (radi isteka perioda na koji su imenovani) i odluka o izboru i imenovanju članova Odbora za reviziju na period od četiri godine.

Dana 05.06.2024. godine, na web stranici Društva je objavljena informacija da Nadzorni odbor nije u mogućnosti da sazove redovnu Skupštinu Društva na kojoj bi se razmatrao godišnji izvještaj Društva koji uključuje finansijski izvještaj i izvještaje revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju, te prijedlog odluke o pokriću gubitka ostvarenog u 2023. godini, iz razloga što će se finansijski izvještaji za 2023. godinu korigovati u skladu sa rezultatima, u međuvremenu zaprimljenog, izvještaja o procjeni vrijednosti udjela JP EPBiH u zavisnim društvima rudnicima uglja na dan 31.12.2023. godine. Nadzorni odbor će redovnu Skupštinu Društva sazvati odmah po sticanju uslova, tj. po završetku revizije finansijskih izvještaja Društva za 2023. godinu.

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor Društva čini sedam članova koje imenuje i razrješava Skupština Društva. Članom 76. *Statuta* određeno je da je Nadzorni odbor, između ostalog, nadležan da:

- nadzire poslovanje Društva,
- usvaja Izvještaj o poslovanju po polugodišnjem i godišnjem obračunu, sa bilansom stanja, bilansom uspjeha i izvještajem revizije,
- podnosi Skupštini godišnji izvještaj o poslovanju Društva koji obavezno uključuje izvještaj revizora, izvještaj o radu Nadzornog odbora i Odbora za reviziju, te Plan poslovanja za narednu poslovnu godinu,

- imenuje i razrješava članove Uprave Društva,
- vrši izbor kandidata za Odbor za reviziju i podnosi prijedlog za njihovo imenovanje Skupštini.

Saziv Nadzornog odbora - do 23.08.2023. godine

Izet Žigić	predsjednik
Milenko Obad	član
Admir Softić	član
Safet Isić	član
Muhidin Zametica	član
Selvedin Subašić	član
Ivan Gržić	član

Saziv Nadzornog odbora - od 23.08.2023. godine do 23.11.2023. godine

Ženja Ljubuškić	v.d. član (Predsjednik NO)
Damir Okanović	v.d. član
Vedran Kaser	v.d. član
Milenko Obad	v.d. član
Idham Kruško	v.d. član
Edin Hamzić	v.d. član
Ivan Gržić*	član

Saziv Nadzornog odbora - od 24.11.2023. godine do 24.02.2024. godine

Ženja Ljubuškić	v.d. član (Predsjednik NO)
Damir Okanović	v.d. član
Vedran Kaser	v.d. član
Milenko Obad	v.d. član
Idham Kruško	v.d. član
Edin Hamzić	v.d. član
Ivan Gržić*	član

Saziv Nadzornog odbora - od 25.02.2024. godine do 25.05.2024. godine

Ženja Ljubuškić (do 29.04.2024.)	v.d. član (Predsjednik NO do 29.04.2024.)
Amel Kosovac (od 30.04.2024.)	v.d. član
Vedran Kaser	v.d. član (Predsjednik NO od 10.05.2024.)
Milenko Obad	v.d. član
Edin Hamzić	v.d. član
Damir Kurjaković	v.d. član
Eldar Aganović	v.d. član
Ivan Gržić*	član

Saziv Nadzornog odbora - od 26.05.2024. godine do 26.08.2024. godine

Vedran Kaser	v.d. član (Predsjednik NO)
Amel Kosovac	v.d. član
Milenko Obad	v.d. član
Edin Hamzić	v.d. član
Damir Kurjaković	v.d. član
Eldar Aganović	v.d. član
Ivan Gržić*	član

* član Nadzornog odbora ispred privatnog kapitala, Ivan Gržić, je imenovan na mandatni period od četiri godine

U revidiranom periodu, Nadzorni odbor je održao 26 sjednica na kojima je, između ostalog:

- usvojen Pravilnik o dopuni Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva,
- usvojen Pravilnik o internim cijenama za električnu energiju,
- usvojen Pravilnik o izmjenama Pravilnika o nabavkama,
- usvojen Pravilnik o radu interne revizije Društva,
- usvojen Pravilnik o dopuni Pravilnika o zaštiti na radu Društva,
- usvojen Pravilnik o dopuni Pravilnika o zaštiti od požara Društva,
- data saglasnost na Izmjene i dopune Operativnog akcionog plana prestrukturiranja rudnika uglja br. U-01-21219-1/23-261/7. od 21.06.2023. godine, te na izmjene i dopune Operativnog akcionog plana br. U-01-31936-I/23 od 26.09.2023. godine,
- donešena Odluka o donošenju Revidovanog plana poslovanja Društva za period 2023. – 2025. godina,
- donešena Odluku o izmjeni odluke o pretvorbi uplaćenih a neopravdanih avansa zavisnim društvima rudnicima uglja,
- donešena Odluku o izmjenama odluke o odobravanju sredstava za davanje pozajmica zavisnim društvima - rudnicima uglja,
- donešena Odluku o nedavanju saglasnosti na izvještaje o poslovanju i prijedloge odluka o pokriću gubitaka za 2022. godinu za RU Kreka, RMU Kakanj, RMU Breza, RMU Zenica i RMU Abid Lolić – Bila,
- donešene pojedinačne odluke o razrješenju članova Uprave, te pojedinačne odluke o imenovanju v.d. članova Uprave (članovi Uprave navedeni u nastavku izvještaja).

Nakon revidiranog perioda, održano je 25 sjednica, na kojima se između ostalog, Nadzorni odbor donio sljedeće odluke:

- Odluka o usvajanju Elaborata o izvršenom popisu sredstava, potraživanja i obaveza na dan 31.12.2023. godine,
- Odluka o usvajanju Izvještaja o poslovanju Društva za 2023. godinu,
- Odluka o utvrđivanju prijedloga Odluke o pokriću gubitka Društva za 2023. godinu,
- Odluka o utvrđivanju prijedloga Plana poslovanja Društva za perio 2024. – 2026. godina,
- Odluka o izmjenama Odluke o postupku imenovanja i razrješenja organa upravljanja u zavisnim i povezanim društvima
- Odluka o ispravci vrijednosti potraživanja na dan 31.12.2023. godine od ZD RMU Zenica,
- Odluka o usvajanju Izvještaja o poslovanju Društva za 2023. godinu (nakon korekcije finansijskih izvještaja),
- Odluka o utvrđivanju prijedloga Odluke o pokriću gubitka Društva za 2023. godinu (nakon korekcije finansijskih izvještaja).

Uprava Društva

Upravu Društva čine Generalni direktor i šest izvršnih direktora i to:

- Izvršni direktor za proizvodnju,
- Izvršni direktor za distribuciju,
- Izvršni direktor za snabdijevanje i trgovinu,
- Izvršni direktor za ekonomske poslove,
- Izvršni direktor za pravne poslove i ljudske resurse,
- Izvršni direktor za kapitalne investicije.

Radom Uprave rukovodi Generalni direktor.

Stari saziv Uprave - do 23.08.2023. godine

Generalni direktor	Admir Anđelija
Izvršni direktor za proizvodnju	Samir Selimović
Izvršni direktor za distribuciju	Elvir Lojić
Izvršni direktor za snabdijevanje i trgovinu	Zlatan Planinčić
Izvršni direktor za ekonomske poslove	Muhamed Kozadra
Izvršni direktor za pravne poslove i ljudske resurse	Ružica Burić
Izvršni direktor za kapitalne investicije	Senad Salkić

Novi saziv Uprave - od 23.08.2023. godine

Generalni direktor	Sanel Buljubašić
Izvršni direktor za proizvodnju	Fahrudin Tanović
Izvršni direktor za distribuciju	Edisej Sjerotanović
Izvršni direktor za snabdijevanje i trgovinu	Nevad Ikanović
Izvršni direktor za ekonomske poslove	Sanela Jurišić
Izvršni direktor za pravne poslove i ljudske resurse	Amra Ohranović
Izvršni direktor za kapitalne investicije	Harun Gadžo

Članovi Uprave su imenovani na četverogodišnji mandat počevši od 17.05.2024. godine, na osnovu:

- Odluke o imenovanju Generalnog direktora – člana Uprave JP EP BiH d.d. – Sarajevo broj: NO-16020/24-34.V./3.1. od 16.05.2024. godine,
- Odluke o imenovanju Izvršnog direktora za proizvodnju – člana Uprave JP EP BiH d.d. – Sarajevo broj: NO-16020/24-34.V./3.2. od 16.05.2024. godine,
- Odluke o imenovanju Izvršnog direktora za distribuciju – člana Uprave JP EP BiH d.d. – Sarajevo broj: NO-16020/24-34.V./3.3. od 16.05.2024. godine,
- Odluke o imenovanju Izvršnog direktora za snabdijevanje i trgovinu – člana Uprave JP EP BiH d.d. – Sarajevo broj: NO-16020/24-34.V./3.4. od 16.05.2024. godine,
- Odluke o imenovanju Izvršnog direktora za ekonomske poslove – člana Uprave JP EP BiH d.d. – Sarajevo broj: NO-16020/24-34.V./3.5. od 16.05.2025. godine,
- Odluke o imenovanju Izvršnog direktora za pravne poslove i ljudske resurse – člana Uprave JP EP BiH d.d. – Sarajevo broj: NO-16020/24-34.V./3.6. od 16.05.2024. godine i
- Odluke o imenovanju Izvršnog direktora za kapitalne investicije – člana Uprave JP EP BiH d.d. – Sarajevo broj: NO-16020/24-34.V./3.7. od 16.05.2024. godine.

Prema članu 88. Statuta, Uprava je, između ostalog, nadležna za podnošenje polugodišnjih i godišnjih izvještaja o poslovanju Nadzornom Odboru i Odboru za reviziju.

U revidiranom periodu Uprava Društva je održala 79 sjednica.

Odbor za reviziju

Na 62. sjednici Skupštine Društva, održanoj 28.05.2020. godine izabrani su i imenovani članovi Odbora za reviziju na period od četiri godine. U skladu sa Zakonom o javnim preduzećima, Direktor Odjela za internu reviziju vrši funkciju člana Odbora za reviziju, bez prava glasa u ovom organu.

Na 83. (vanrednoj) Skupštini koja je održana 21.06.2024. godine, imenovani su novi članovi Odbora za reviziju, na period od četiri godine.

Saziv Odbora za reviziju - do 28.05.2024. godine

Almira Zulić	predsjednik
Mustafa Šakić	član
Ismeta Jakupović - Divković	član

Saziv Odbora za reviziju - od 21.06.2024. godine

Mevledin Bećirević	predsjednik
Namik Smajović	član
Suljo Kasapović	član

U revidiranom periodu, Odbor za reviziju je održao ukupno 26 sjednica.

U skladu sa Zakonom o javnim preduzećima, Odbor za reviziju je u revidiranom periodu Nadzornom odboru Društva redovno podnosio mjesečne izvještaje o svom radu, koji su razmatrani od strane Nadzornog odbora.

Odjel za internu reviziju

U skladu sa Zakonom o javnim preduzećima, u Društvu je formiran Odjel za internu reviziju, kojim rukovodi Direktor Odjela za internu reviziju. Odlukom Ureda za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine od 25.05.2022. godine, imenovan je Direktor Odjela za internu reviziju na period od četiri godine počev od 01.06.2022. godine.

U skladu sa Zakonom o javnim preduzećima, Direktor Odjela za internu reviziju ima isključivu odgovornost za izbor i rukovođenje zaposlenicima u Odjelu. Prema popunjenosti na dan 31.12.2023. godine, Odjel za internu reviziju ima sedam zaposlenika.

U skladu sa statutima ZD i/ili ugovorima o vođenju poslova zaključenim između Društva i ZD (rudnici, Eldis Tehnika d.o.o. Sarajevo, TTU Energetik d.o.o. Tuzla, Geolp d.o.o. Kakanj, MiOD d.o.o. Tuzla, Hotel ELBiH d.d. Makarska), Odbor za reviziju i Odjel za internu reviziju vrše poslove interne revizije za navedena ZD.

U revidiranom periodu, Odjel za internu reviziju je obavio revizije koje su planirane *Planom rada Odjela za internu reviziju za 2023. godinu*, usvojenim od strane Odbora za reviziju, te Odboru redovno podnosio izvještaje o obavljenim revizijama.

U skladu sa članom 18. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, Odjel za internu reviziju je sačinio godišnji izvještaj interne revizije (obraci: OB-11a GI IR *Godišnji izvještaj interne revizije - opći podaci* i OB-11b GI IR *Godišnji izvještaj interne revizije – statistika*) i u zakonskom roku ga dostavio Centralnoj harmonizacijskoj jedinici FBiH.

III.10 ESG IZVJEŠTAVANJE

Nefinansijsko izvještavanje ili izvještavanje o održivosti je propisano Direktivom EU br. 2014/95/EU o izmjeni Direktive 2013/34/EU u pogledu objavljivanja nefinansijskih informacija i informacija o raznolikosti određenih velikih preduzeća i grupa. Navedena direktiva se primjenjuje na članice EU. Prema istoj, nefinansijsko izvještavanje je obavezno za subjekte javnog sektora unutar EU, odnosno, subjekti od javnog sektora koji ispunjavaju određene uslove (godišnji prihod, broj zaposlenih) u svoje izvještaje o poslovanju trebaju uključiti i nefinansijski izvještaj.

Nefinansijske informacije poznate su i pod imenom ESG (Environmental, Social, Governance) informacija o okolišu, društvu i upravljanju, te se odnose na:

- okoliš tj. kako se organizacija ponaša u odnosu s prirodom. To može uključivati pitanja u vezi s emisijama ugljika, upravljanja otpadom i vodama, izvorima sirovina i ranjivosti u odnosu na klimatske promjene, upotrebi obnovljivih i/ili neobnovljivih izvora energije, emisiji stakleničkih plinova, itd;
- društvena i kadrovska pitanja (kako organizacije upravljaju odnosima sa zaposlenicima, kupcima i širom zajednicom. Rizici koji spadaju u ovu kategoriju mogu uključivati društvenu odgovornost preduzeća, upravljanje radom, privatnost podataka, opću sigurnost, zdravlje i sigurnost, raznolikost, jednakost i uključenost); i
- korporativno upravljanje (poslovna etika, vodstvo, plaća izvršnih direktora, revizije, interne kontrole, zaštita intelektualnog vlasništva i prava dioničara).

Nakon što je 05.01.2023. godine stupila na snagu nova Direktiva EU o korporativnom izvještavanju o održivosti - CSRD (engl. *Corporate Sustainability Reporting Directive*), izvještavanje o održivosti je već od 2024. godine postalo obavezni element izvještavanja za velike korporacije, a od 2025. godine će biti obaveza i za mala i srednja preduzeća u EU, a isto će važiti i za zemlje pridružene članice ili kandidate od 2028. godine. Treće zemlje će također imati obavezu od 2028. godine (za finansijske izvještaje sa datumom 31.12.2027. godine).

U Bosni i Hercegovini, obaveza ESG izvještavanja data je u *Odluci o usvajanju strategije usklađivanja propisa Bosne i Hercegovine sa pravnom stečevinom Evropske unije u oblasti zaštite okoliša Bosne i Hercegovine* (Službene novine BiH br. 32/23 od 16.03.2023. godine). U Bosni i Hercegovini još uvijek nisu izvršene izmjene zakona o računovodstvu i reviziji koje bi uključile obavezu ESG izvještavanja, kao što je to urađeno npr. u Hrvatskoj.

Preduzeća u stranom vlasništvu mogu imati ovu obavezu nametnutu od strane vlasnika. Također, preduzećima u Bosni i Hercegovini ESG izvještavanje se može "nametnuti" na jedan od sljedećih načina:

- ukoliko banke kod kojih je preduzeće zaduženo zahtijevaju ESG izvještavanje
- ukoliko ključni kupac ili dobavljač u lancu dobavljača zahtijeva ESG izvještavanje.

Obzirom na to da je sasvim izvjesno da će u skorijoj budućnosti i JP EP BiH, kao veliko preduzeće od javnog interesa, koje saraduje sa kupcima i dobavljačima iz EU, kao i sa stranim bankama biti obveznik nefinansijskog izvještavanja i uključivanja istog u godišnje izvještaje o poslovanju, **mišljenja smo** da bi bilo poželjno da se Društvo blagovremeno pripremi za izvršavanje navedene obaveze, što bi, prije svega, podrazumjevalo edukaciju kadrova u ovoj oblasti.

IV GODIŠNJI OBRAČUN ZA 2023. GODINU

IV.1 POPIS IMOVINE I OBAVEZA

U skladu sa članom 21. Zakona o RiR u FBiH, Društvo je dužno da najmanje jednom godišnje, sa stanjem na dan kada se završava poslovna godina ili neki drugi obračunski period, izvrši popis imovine i obaveza sa ciljem da se utvrdi njihovo stvarno stanje, te da se u poslovnim knjigama izvrši usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem.

U skladu sa članom 21. Zakona o RiR u FBiH i Odlukom o popisu utvrđuje se postupak provođenja popisa imovine i obaveza (određivanje komisije, način i rokovi popisa, način usklađivanja

knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem). Za provođenje popisa imovine i obaveza u pravnom licu formiraju se komisije za popis.

Uprava Društva je na sjednici održanoj 29.08.2023. godine donijela sljedeći zaključak:

- *Pokrenuti aktivnosti potrebne za realizaciju popisa imovine i obaveza, u skladu sa članom 21. stav 6. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine.*
- *U cilju efikasne realizacije popisa imovine i obaveza, a u skladu sa internim aktima, ostali izvršni direktori će pružiti potrebnu podršku sa svojim stručnim službama.*
- *O pokrenutim aktivnostima informisati Odbor za reviziju i vanjskog nezavisnog revizora.*

U skladu sa navedenim Zaključkom, v.d. Generalni direktor je dana 11.09.2023. godine donio Odluku o popisu imovine i obaveza za 2023. godinu. Shodno navedenoj odluci, popis imovine i obaveza u Društvu će se izvršiti sa stanjima na dan 31.08.2023./30.09.2023. godine i 31.12.2023. godine, u skladu sa Uputstvom o provođenju popisa imovine i obaveza za 2023. godinu (br. 01-05-30659-1/23 od 11.09.2023. godine).

Prema navedenom Uputstvu, popis (inventarisanje) stalnih sredstava, investicija u toku, novčanih vrijednosti i vrijednosnih papira se vrši sa stanjem na dan 31.08.2023. godine. Popis zaliha, blagajni i sitnog inventara u upotrebi se vrši na dan 30.09.2023. godine. Popis potraživanja i obaveza će se izvršiti sa stanjem na dan 31.08.2023. godine prema knjigovodstvenom stanju, a na dan 31.12.2023. godine u skladu sa poslanim i primljenim IOS-ima.

Radi pravilnog iskazivanja stanja stalnih sredstava, investicija u toku, zaliha i sitnog inventara u upotrebi na dan 31.12.2023. godine stanje koje je utvrđeno popisom na dan 31.08.2023./30.09.2023. godine Komisije će svesti na datum bilansa, odnosno, 31.12.2023. godine. Popis novčanih vrijednosti i vrijednosnih papira će se izvršiti i na dan 31.12.2023. godine.

U skladu sa navedenim aktima u Društvu je izvršen popis imovine i obaveza te je sačinjen Elaborat o redovnom godišnjem popisu (inventarisanju) sredstava i obaveza Javnog preduzeća Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo (u nastavku "Elaborat") na dan 31.08.2023. i 30.09.2023. godine. Nadzorni odbor je usvojio isti na 20. sjednici održanoj dana 21.11.2023. godine.

Kako je predviđeno Uputstvom o popisu, sačinjen je i Elaborat na dan 31.12.2023. godine. Nadzorni odbor Društva je na 21. sjednici održanoj 27.02.2024. godine donio *Odluku broj NO-6077/24-21/2. o usvajanju Elaborata o izvršenom popisu sredstava, potraživanja i obaveza Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. – Sarajevo na dan 31.12.2023. godine.*

U skladu sa navedenom odlukom o usvajanju Elaborata, Društvo je između ostalog evidentiralo:

- rashod građevina u iznosu od 284.494 KM,
- rashod opreme u iznosu 129.958 KM,
- rashod alata u iznosu 5.699 KM,
- višak građevina u iznosu 36.418 KM,
- višak opreme u iznosu 123.241 KM,
- rashod sirovina i materijala u iznosu 332.120 KM,
- višak sirovina i materijala u iznosu 6.266 KM,
- manjak sirovina i materijala 16.814 KM,
- rashodi po osnovu ispravke vrijednosti subvencija u iznosu 4.426.931 KM,
- rashod po osnovu investicija u toku u iznosu od 6.036.271 KM,
- rashodi po osnovu primjene MSFI 9 u iznosu od 8.547.572 KM,
- rashodi po osnovu obračunatih troškova u iznosu 1.591.556 KM.

IV.2 INDIKATORI POSLOVANJA (ZAKON O FINANSIJSKOM POSLOVANJU)

U skladu sa članom 4. Zakona o finansijskom poslovanju Uprava je dužna:

- u vođenju poslova društva, poduzeti sve potrebne mjere kako bi se osigurala likvidnost,
- upravljati imovinom i obavezama društva tako da je ono sposobno izvršavati sve svoje dospjele obaveze,
- osigurati sistemsko praćenje, procjenu i strategiju održavanja, odnosno dostizanja adekvatnog nivoa kapitala u odnosu na vrstu, obim i složenost poslovne djelatnosti koju društvo obavlja i rizike kojima je izloženo ili bi moglo biti izloženo u obavljanju te poslovne djelatnosti.

Prema članu 5. Zakona, Nadzorni odbor Društva je dužan nadzirati stanje likvidnosti, kao i poduzimati adekvatne mjere radi otklanjanja nelikvidnosti društva. Nadalje, u skladu sa članom 7., mjere koje je Uprava dužna poduzeti za razvoj i provođenje politike redovnog upravljanja rizikom likvidnosti su:

- redovno praćenje i upravljanje likvidnošću,
- planiranje poznatih i potencijalnih novčanih odliva i priliva, s obzirom na redovni tok poslovanja,
- određivanje odgovarajućih mjera za sprečavanje ili otklanjanje uzroka nelikvidnosti i identificiranje drugih mogućnosti.

Prema članu 8. Zakona, Uprava Društva je dužna poduzeti sve potrebne mjere da Društvo raspolaže sa dovoljno dugoročnih izvora finansiranja, s obzirom na obim i vrstu poslovne djelatnosti, te je dužna redovno pratiti da Društvo ostvaruje adekvatnost kapitala. U skladu sa odredbama Zakona, neadekvatnost kapitala nastaje ako je na dan sastavljanja finansijskih izvještaja gubitak iz tekuće godine zajedno s prenesenim gubicima dostigao polovinu visine njegovog osnovnog kapitala.

U nastavku su prezentirani osnovni indikatori poslovanja Društva za 2023. godinu, odnosno sa stanjem na dan 31.12.2023. godine:

	31.12.2023.	31.12.2022.
Tekuća likvidnost	1,61	2,41
Ubrzana likvidnost	1,27	2,12
Trenutna likvidnost	0,65	1,34
Neto radni kapital	188.844.167	333.939.151
Finansijska stabilnost	0,94	0,90
Odnos duga i kapitala	0,20	0,18
Povrat na imovinu (ROA)	(10,03%)	0,17%
Povrat na kapital (ROE)	(12,43%)	0,20%

IV.3 SAČINJAVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Finansijski izvještaji se izrađuju u skladu sa Zakonom o RiR u FBiH i računovodstvenim standardima koji se primjenjuju na teritoriji Federacije i koji obuhvataju: MRS i MSFI zajedno sa uputstvima, objašnjenjima, smjernicama i načelima koje donosi IFAC i IASB.

Prema članu 38. Zakona o RiR za istinito i fer prikazivanje finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja pravnog lica odgovorno je lice ovlašteno za zastupanje pravnog lica upisano u sudski registar u svojstvu direktora pravnog lica, članovi uprave, upravni, odnosno nadzorni organ pravnog lica u okviru svojih zakonom određenih nadležnosti, odgovornosti i dužne pažnje, kao i kvalificirano lice iz člana 32. ovog zakona koje je sačinilo i potpisalo finansijske izvještaje u skladu sa pravilima struke.

Prema Pravilniku o organizaciji Društva za izradu i predaju godišnjeg obračuna u Društvu zadužen je Sektor za računovodstvene poslove Direkcije Društva.

Društvo je popunilo set finansijskih izvještaja – godišnjeg obračuna (Izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda na dan 31.12.2023. godine, Izvještaj o ukupnom rezultatu za period 01.01.-31.12.2023. godine, Izvještaj o promjenama u kapitalu od 01.01.-31.12.2023. godine, Izvještaj tokovima gotovine za period 01.01.-31.12.2023. godine, Bilješke uz finansijske izvještaje za period 01.01. - 31.12.2023. godine i ostale obrasce godišnjeg obračuna).

Nakon razmatranja i usvajanja godišnjeg obračuna, isti su odobreni od strane Nadzornog odbora na 21. sjednici održanoj 27.02.2024. godine i u zakonskom roku predati FIA-i.

Dana 05.07.2024. godine Društvo je predalo izmijenjene finansijske izvještaje u FIA-u. Izmjene su se odnosile na rashode po osnovu ispravke vrijednosti ulaganja u zavisna društva rudnike (u skladu sa izvještajem nezavisnog procjenitelja), te na rashode po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja od RMU Zenica. Nadzorni odbor je usvojio izmijenjene finansijske izvještaje dana 05.07.2024. godine na 40. sjednici. U nastavku je kratak pregled izvršenih korekcija:

		Prije izmjene	Izmjena	Nakon izmjene
Ulaganja u zavisna društva - umanjeno za ispravku vrijednosti	Bilješka 8.4 Bilješka 14.	409.544.969	(117.064.869)	292.480.098
Dugoročne pozajmice i zajmovi – pretvorba avansa - umanjeno za ispravku vrijednosti	Bilješka 8.2 Bilješka 17.1	16.035.984	(2.663.588)	13.372.396
Dugoročne pozajmice i zajmovi - podsticajne mjere - umanjeno za ispravku vrijednosti	Bilješka 8.2 Bilješka 17.2	154.507.693	(65.781.768)	88.725.925
Potraživanja za date avanse od povezanih društava (sa PDV) - umanjeno za ispravku vrijednosti	Bilješka 8.2 Bilješka 24.5	22.573.859	(475.503)	22.098.356
Gubitak tekuće godine prije poreza		(141.594.425)	(185.985.728)	(327.580.153)
Porez na dobit		1.302.199	(5.515.858)	(4.213.659)
Gubitak iz redovnog poslovanja		(140.292.226)	(191.501.586)	(331.793.812)

U nastavku su dati izmijenjeni Izvještaj o ukupnom rezultatu za period 01.01.-31.12.2023. godine te izmijenjeni Izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda na dan 31.12.2023. godine, koje je Društvo FIA-i. Napominjemo da smo radi lakšeg razumijevanja neke pozicije unutar izvještaja o finansijskom položaju reklasifikovali (na primjer, potraživanja za date avanse za zalihe smo prikazali u okviru pozicije "Ostala kratkoročna potraživanja i imovina, uključujući razgraničenja", umjesto u okviru pozicije Zaliha kako je u obrascima koje je propisala FIA).

**IZMIJENJENI IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD
ZA PERIOD OD 01.01. – 31.12.2023.**

	Bilješka	2023. (izmijenjeno) KM	2022. KM
Prihodi iz ugovora s kupcima	1.	1.139.628.124	1.274.763.145
Ostali prihodi i dobici	2.	26.260.049	32.138.106
Ukupno prihodi		1.165.888.173	1.306.901.251
Nabavna vrijednost prodane robe, troškovi sirovina, materijala i goriva	3.	676.892.893	621.958.113
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	4.	193.039.069	185.800.630
Amortizacija	5.	169.062.138	156.228.410
Troškovi primljenih usluga	6.	113.296.519	104.474.019
Ostali poslovni rashodi i troškovi	7.	65.232.455	57.879.876
Ostali rashodi i gubici	8.	275.945.252	169.856.496
Ukupno rashodi		1.493.468.326	1.296.197.544
(Gubitak) / dobit iz redovnog poslovanja prije oporezivanja		(327.580.153)	10.703.707
Porez na dobit	9.	4.213.659	4.556.091
(Gubitak) / dobit iz redovnog poslovanja		(331.793.812)	6.147.616
Ostali ukupni rezultat		(2.039.594)	(3.403.751)
Ukupni rezultat - (gubitak) / dobit		(333.833.406)	2.743.865

**IZMIJENJENI IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA
NA DAN 31.12.2023. GODINE**

	Bilješka	31.12.2023. (izmijenjeno) KM	31.12.2022. KM
IMOVINA			
Dugoročna imovina			
Nekretnine, postrojenja i oprema	10.	2.398.180.955	2.445.283.370
Imovina s pravom korištenja	11.	1.473.453	394.234
Nematerijalna sredstva	12.	9.323.319	9.126.268
Biološka imovina	13.	49.504	49.504
Ulaganja u zavisna društva	14.	292.480.099	400.852.130
Ulaganja u pridružena društva	15.	1.950.186	1.950.186
Dugoročni depoziti	16.	-	48.895.750
Dugoročne pozajmice i zajmovi	17.	96.969.570	119.752.810
Ostala dugoročna potraživanja i imovina	18.	997.661	998.731
Odgođena porezna imovina	19.	5.572.675	9.786.334
Ukupno dugoročna imovina		2.806.997.421	3.037.089.317
Kratkoročna imovina			
Zalihe	20.	104.367.920	66.817.200
Potraživanja od kupaca	21.	117.830.832	129.175.728
Tekuće dospjeće dugoročnih pozajmica i zajmova	17.	17.406.055	17.829.042
Kratkoročni depoziti	22.	151.718.436	151.599.825
Novac i novčani ekvivalenti	23.	49.351.964	165.904.985
Ostala kratkoročna potraživanja i imovina	24.	59.677.697	40.125.842
Ukupno kratkoročna imovina		500.352.904	571.452.622
Poslovna imovina		3.307.350.325	3.608.541.939
Vanbilansna imovina	34.	2.250.572.967	3.473.436.731
UKUPNO IMOVINA I VANBILANSNA EVIDENCIJA		5.557.923.292	7.081.978.670

**IZMIJENJENI IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA
NA DAN 31.12.2023. GODINE (nastavak)**

	Bilješka	31.12.2023. (izmijenjeno) KM	31.12.2022. KM
KAPITAL I OBAVEZE			
Kapital	25.	2.826.120.924	2.826.120.924
Dionički kapital		2.236.964.411	2.236.964.411
Rezerve		589.156.513	589.156.513
Neraspoređena dobit		33.639.611	175.971.431
Akumulirana, neraspoređena dobit ranijih godina		173.931.837	169.823.815
(Gubitak) / dobit tekućeg perioda		(331.793.812)	6.147.616
UKUPAN KAPITAL		2.668.258.949	3.002.092.355
Dugoročne obaveze			
Obaveze po dugoročnim kreditima	26.	143.849.969	194.953.126
Obaveze po najmovima	27.	1.091.233	304.437
Dugoročna rezervisanja	28.	126.506.537	111.264.803
Odgođeni prihod	29.	56.134.900	62.413.747
Ukupno dugoročne obaveze		327.582.639	368.936.113
Kratkoročne obaveze			
Tekuće dospijeće obaveza za dugoročne kredite	26.	49.173.694	48.400.099
Tekuće dospijeće obaveza za najmove	27.	393.026	93.339
Obaveze prema dobavljačima	30.	90.990.417	49.919.938
Ostale kratkoročne obaveze	31.	89.679.363	49.257.868
Obračunati troškovi	32.	67.594.560	76.164.550
Pasivna vremenska razgraničenja	33.	13.677.677	13.677.677
Ukupno kratkoročne obaveze		311.508.737	237.513.471
Ukupno kapital i obaveze		3.307.350.325	3.608.541.939
Vanbilansne obaveze	34.	2.250.572.967	3.473.436.731
UKUPNO KAPITAL, OBAVEZE I VANBILANSNE OBAVEZE		5.557.923.292	7.081.978.670

V KLJUČNE INFORMACIJE IZ FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

1. Prihodi iz ugovora s kupcima

	2023.	2022.
Prihodi iz ugovora sa povezanim stranama		
Prihodi od prodaje robe i gotovih proizvoda	16.725.097	15.288.792
Prihodi od usluga	146.268	13.102
	16.871.365	15.301.894
Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na domaćem tržištu		
Prihodi od prodaje robe i gotovih proizvoda	1.065.459.296	1.138.645.982
Prihodi od usluga	32.238.570	30.058.348
	1.097.697.866	1.168.704.330
Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na inostranom tržištu		
Prihodi od prodaje robe i gotovih proizvoda	25.058.893	90.756.921
	25.058.893	90.756.921
	1.139.628.124	1.274.763.145

Priznavanje prihoda definisano je Pravilnikom RiRP. Prihodi od prodaje robe i gotovih proizvoda su priznati u bilansu uspjeha kada je vjerovatno da ekonomske koristi pritiču u Društvo i mogu se pouzdano izmjeriti, a kupac je preuzeo kontrolu nad prodanom robom, rizike i koristi od vlasništva nad njom. Prihodi od prodaje usluga se priznaju u periodu u kojem je usluga izvršena u skladu sa stepenom dovršenosti na datum izvještavanja, dok se prihodi od priključaka priznaju u periodu nakon uplate naknade i okončanja svih aktivnosti na izgradnji priključka.

Prihodi od prodaje robe i gotovih proizvoda se uglavnom odnosi na prodaju električne energije krajnjim kupcima u BiH (fizička i pravna lica) te kupcima iz djelatnosti trgovine (uključujući i kupce van BiH). Također, tu su uključene i sporedne djelatnosti (prodaja tehnološke pare, toplotne energije, itd). Društvo priznaje prihode na mjesečnom nivou nakon isporuke električne energije.

Regulatorna komisija za električnu energiju u Federaciji BiH – FERK odobrava cijene javnog snabdijevanja za tzv. univerzalnu uslugu i to za kupce iz kategorije Domaćinstva i Ostala potrošnja na 0,4kV naponu. Ostala prodaja se vrši putem ugovora.

Od ukupnog iznosa prihoda od prodaje električne energije u BiH u 2023. godini (1.028.702.939 KM), iznos od 297.526.772 KM se odnosi na prihod po osnovu mrežarina (2022. godina: prihod od prodaje električne energije 1.087.165.265 KM, mrežarina 289.944.983 KM).

Dana 09.08.2023. godine, u Službenim novinama FBiH broj 60/23 objavljen je novi Zakon o električnoj energiji FBiH. Na osnovu navednog Zakona, dana 06.12.2023. godine u Službenim novinama FBiH broj 94/23 je objavljena *Odluka o proglašenju stanja ugrožene sigurnosti snabdijevanja električnom energijom za 2024. godinu.*

U skladu sa navedenim aktima, dana 13.12.2023. godine, u Službenim novinama FBiH broj 96/23 objavljena je *Odluka o uvođenju posebnih mjera kontrole cijena snabdijevanja električnom energijom za 2024. godinu*, kojom se ograničava povećanje cijena snabdijevanja električnom energijom za krajnje kupce do 20% maksimalno u odnosu na prethodnu godinu, pri čemu se isto odnosi na ugovore koji se zaključuju na period do 31.12.2024. godine. Odlukom je propisano da cijena snabdijevanja za 2024. godinu za postojećeg krajnjeg kupca ne može biti veća od cijene tržišnog snabdijevanja koja bi se utvrdila za 2021. godinu za odgovarajući naponski nivo, uvećane za po 20% za 2022., 2023. i 2024. godinu, a u skladu sa odlukama o ograničavanju povećanja cijena snabdijevanja električnom energijom za 2022. i 2023. godinu, te odredbom ove odluke.

2. Ostali prihodi i dobici

	2023.	2022.
Finansijski prihodi		
Prihodi od kamata - povezana društva	4.641.892	4.200.282
Prihodi od zateznih kamata	2.416.286	2.665.700
Kamate na oročena sredstva	1.821.985	582.236
Kursne razlike, neto	1.243.291	414.586
Ostali finansijski prihodi	166.664	291.956
	10.290.118	8.154.760
Prihodi od donacija	6.929.561	6.407.228
Naplaćena otpisana potraživanja	2.155.520	2.961.359
Prihodi od zakupnina	1.590.063	1.467.848
Otpuštanje umanjenja vrijednosti zaliha	1.253.035	1.342.125
Prihodi iz ranijih godina	1.124.746	6.562.878
Neto dobici od prodaje materijala	650.285	500.398
Naplata šteta od osiguranja	533.973	1.731.927
Prihodi od dividendi (2.1)	500.000	200.000
Neto dobici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme	150.096	483.443
Viškovi zaliha i stalnih sredstava	149.245	267.612
Aktuarski dobici po osnovu rezervisanja za otpremnine	-	7.799
Ostali prihodi	933.407	2.050.729
	26.260.049	32.138.106

2.1 Društvo je u toku 2023. godine naplatilo dividendu od ZD Eldis Tehnika u ukupnom iznosu 500.000 KM, i to: dana 03.04.2023. godine 300.000 KM, te dana 07.11.2023. godine 200.000 KM,

3. Nabavna vrijednost prodate robe, troškovi sirovina, materijala i goriva

	2023.	2022.
Troškovi nabavke prodate robe		
Trošak nabavke električne energije (3.1)	196.712.739	199.864.988
Trošak nabavke prodatih namirnica	397.585	262.539
	197.110.324	200.127.527
Troškovi sirovina i materijala		
Utrošeni uglj	399.957.058	356.536.941
Prevoz i analiza kvaliteta uglja	43.219.384	33.652.644
Energija i gorivo	10.698.099	9.796.749
Materijal za održavanje	11.194.295	8.507.056
Utrošeni rezervni dijelovi	5.146.569	4.420.057
Ostali troškovi proizvodnje električne energije	7.920.759	8.049.213
Ostali troškovi sirovina i materijala	1.646.405	867.926
	479.782.569	421.830.586
	676.892.893	621.958.113

3.1 Od iznosa 197.110.234 KM (trošak nabavke električne energije) dio u iznosu od 96.849.502 KM se odnosi na troškove nabavke električne energije po osnovu kupoprodaje (po osnovu čega su ostvareni prihodi od kupoprodaje u iznosu od 145.989.670 KM).

Na 295. sjednici održanoj 16.12.2021. godine, Vlada Federacije BiH donijela je *Odluku o davanju saglasnosti na cijene uglja za termoelektrane*. Ovom odlukom daje se saglasnost na zahtjev Društva, u kojem su priloženi zahtjevi sedam ZD rudnika uglja i na zahtjev društva Rudnici mrkog uglja Banovići d.d. Banovići, za cijene uglja za termoelektrane i to 5,64 KM/GJ za ugalj iz površinske eksploatacije i 6,00 KM/GJ za ugalj iz podzemne eksploatacije. Cijene uglja se diferenciraju u zavisnosti od kalorične vrijednosti uglja. U toku 2023. godine primjenjivale su se cijene u skladu sa navedenom odlukom.

Dana 13.12.2023. godine, u Službenim novinama FBiH broj 96/23 je objavljena *Odluka o davanju saglasnosti na cijene uglja za termoelektrane*, kojom je data saglasnost na cijene uglja za termoelektrane i to 7,80 KM/GJ za ugalj iz površinske i 7,80 KM/GJ za ugalj iz podzemne eksploatacije.

4. Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

	2023.	2022.
Neto plate zaposlenih	102.488.612	97.852.321
Doprinosi i porezi na plate zaposlenih	61.462.718	58.661.247
Topli obrok	19.647.017	17.647.536
Prijevoz	3.270.641	2.893.703
Regres	2.373.359	2.123.823
Novčane pomoći radnicima	953.593	1.178.959
Troškovi službenih putovanja	324.407	316.495
Naknade članovima Nadzornog odbora i Odbora za reviziju	316.267	236.216
Naknade pripravniciima i stipendistima	201.639	191.892
Ugovori o djelu	296.958	159.716
Stručno usavršavanje zaposlenih	219.358	200.754
Ostala primanja zaposlenih	1.484.500	4.337.968
	193.039.069	185.800.630

Obračun i isplata troškova plata i naknada plata, kao i ostalih ličnih primanja regulisani su Pravilnikom o radu, u skladu sa Granskim kolektivnim ugovorom (GKU) elektroprivredne djelatnosti u Federaciji BiH, Zakonom o radu i Metodologijom, vrednovanjem i sistematizacijom radnih mjesta.

U 2023. godini Društvo je za obračunate i isplaćene troškove plata i naknada plata, kao i ostalih ličnih primanja izvršilo uplatu poreza i doprinosa u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Zakonom o doprinosima u FBiH. Takođe, u skladu sa Zakonom o doprinosima vršilo je podnošenje obrasca GIP – 1022 kod nadležne Porezne uprave, kao i mjesečnih izvještaja o isplaćenim plaćama, ostvarenim koristima i drugim oporezivim prihodima zaposlenika, obrazac MIP – 1023.

Iz Sektora za kadrovske poslove dostavljeni su podaci o broju zaposlenih na dan 31.12.2023. godine i 31.12.2022. godine i iste dajemo u narednoj tabeli:

Organizacioni dio	Broj zaposlenih na dan 31.12.2023. godine					Broj zaposlenih na dan 31.12.2022. godine				
	Neodređeno	Određeno	Pripravnici	Ostalo*	Ukupno	Neodređeno	Određeno	Pripravnici	Ostalo*	Ukupno
Direkcija	602	4	2	1	609	630	-	1	2	633
HE na Neretvi	292	-	3	2	297	293	-	-	1	294
TE Kakanj	520	-	2	1	523	523	-	-	1	524
TE Tuzla	562	-	2	2	566	568	2	2	-	572
ED Bihać	287	-	7	1	295	289	1	1	1	292
ED Mostar	173	-	-	-	173	181	-	-	-	181
ED Travnik	424	-	-	1	425	179	-	-	-	179
ED Sarajevo	424	-	2	1	427	433	1	-	1	435

Organizacioni dio	Broj zaposlenih na dan 31.12.2023. godine					Broj zaposlenih na dan 31.12.2022. godine				
	Neodređeno	Određeno	Pripravnici	Ostalo*	Ukupno	Neodređeno	Određeno	Pripravnici	Ostalo*	Ukupno
ED Tuzla	358	-	-	1	359	450	1	-	1	452
ED Zenica	177	-	1	-	178	363	-	-	1	364
Ukupno:	3.819	4	19	10	3.852	3.909	5	4	8	3.926

* Zaposlenici koji su na zamjeni i zaposlenici koji se nalaze na mirovanju ili plaćenom odsustvu

5. Amortizacija

	2023.	2022.
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	166.556.165	154.074.721
Amortizacija nematerijalne imovine	2.314.600	2.150.147
Amortizacija imovine s pravom korištenja	191.373	3.542
	169.062.138	156.228.410

Prema odredbama Pravilnika o RiRP, obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme se vrši vremenskom metodom u okviru predviđenog vijeka upotrebe sredstva – linearna metoda, koja podrazumjeva istu stopu amortizacije za svaku godinu korištenja, dok se nematerijalna stalna sredstva otpisuju na osnovu procjenjenog vijeka upotrebe, odnosno na osnovu procjene pritanja ekonomske koristi po osnovu korištenja prava nematerijalnog stalnog sredstva.

Od 2017. godine, Društvo je počelo primjenjivati funkcionalni metod amortizacije za opremu u HE na Neretvi koja je direktno uključena u proces proizvodnje i čije je korištenje uslovljeno obimom proizvodnje. U 2023. godini, ovaj metod se počeo primjenjivati i na opremu koja pripada VE Podveležje. Dana 30.01.2024. godine, na 43. sjednici, Uprava Društva je usvojila Informaciju broj 05-2926-1/2024 u vezi funkcionalnog metoda obračuna amortizacije za 2023. godinu, u podružnici HE na Neretvi te u Direkciji za VE Podveležje.

U članu 91., tačka (3) Pravilnika o RiRP Društva je definisano da se obračun amortizacije za novonabavljena sredstva vrši u skladu sa jedinstvenom nomenklaturom. Nomenklatura stopa amortizacije u SAP-u nije u skladu sa usvojenom Nomenklaturom sredstava za amortizaciju od 09.07.2001. godine, tj. nije ažurirana u skladu sa svim izmjenama u navedenom periodu (zakonodavne, statutarne, operativne i dr.). Osim toga, internim aktima Društva nije definisano postupanje prilikom određivanja vijeka trajanja za naknadna ulaganja na imovini.

Početakom 2020. godine Društvo je pokrenulo aktivnosti na formiranju Stručnog tima na nivou Društva čiji bi zadatak bio ažuriranje Nomenklature i usklađivanje važećih akata u skladu s tim. Prema informacijama koje smo dobili od Društva, u toku 2023. godine, Sektor za računovodstvene poslove je radio na objedinjavanju prijedloga poslanih iz onih podružnica koje su dostavile potrebne podatke. Zbog vanrednog popisa imovine i obaveza, aktivnosti su zaustavljene.

5.1 Nalaz

U skladu sa Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme se vrši po stopama amortizacije iz jedinstvene nomenklature unešene u SAP i vremenskom (linearnom) metodom u okviru predviđenog vijeka upotrebe, izuzev postrojenja i opreme koja su direktno uključena u proces proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora za koja se primjenjuje funkcionalni metod. Nomenklatura stopa amortizacije u SAP-u u revidiranom periodu nije u skladu sa usvojenom Nomenklaturom sredstava za amortizaciju od 09.07.2001. godine, tj. nije ažurirana u skladu sa svim izmjenama u navedenom periodu (zakonodavne, statutarne, operativne i dr.). Osim toga, internim aktima Društva nije definisano postupanje prilikom određivanja vijeka trajanja za naknadna ulaganja na imovini.

5.1 Preporuka – prioritet B (ponovljena preporuka)

Potrebno je izvršiti ažuriranje jedinstvene nomenklature stopa amortizacije, njeno usvajanje od strane nadležnog organa i vršiti obračun amortizacije u skladu sa usvojenim aktima.

6. Troškovi primljenih usluga

	2023.	2022.
Prijenos električne energije	45.477.505	44.882.647
Održavanje	24.665.977	16.898.469
Troškovi pomoćnih usluga za rad EES BiH	24.553.204	24.736.293
Trošak korištenja mreže radi isporuke krajnjim kupcima	4.927.998	4.309.869
Usluge od trećih lica	4.229.529	3.900.233
Zaštitarske usluge	2.538.664	1.576.819
Usluge istraživanja i razvoja	1.273.765	353.587
Troškovi komunalnih usluga	1.161.749	966.906
Ostale usluge	731.275	494.377
Zaštita na radu	617.538	670.531
Zdravstvene usluge	594.256	255.128
Troškovi približavanja	501.314	270.048
Troškovi revizije, advokata, vještaka i sl.	481.988	319.436
Reklame, sponzorstva i troškovi sajмова	470.940	471.392
Zakupnina	265.162	223.353
Usluge na izradi i doradi učinaka	255.773	2.558.549
Ostali troškovi primljenih usluga	549.882	1.586.382
	113.296.519	104.474.019

Troškovi prenosa električne energije vrše se na osnovu mjesečnih faktura od strane Elektroprijenosa, Izvještaja o veličinama isporučene električne energije i vršnog opterećenja po mjesecima na mreži prenosa od strane NOSBiH-a (Nezavisnog operatorskog sistema u BiH) i tarifa za uslugu prenosa električne energije po osnovu Odluke DERK-a broj 04-28-5-333-47/16 od 03.04.2017. godine.

7. Ostali poslovni rashodi i troškovi

	2023.	2022.
Porezi i naknade	22.697.453	21.488.645
Doprinosi za hidroakumulaciju	17.276.298	13.072.512
Poštanske i telekomunikacijske usluge	8.390.596	8.036.060
Naknade regulatoru	6.007.837	5.356.961
Bankarski troškovi	4.288.784	2.799.950
Naknada za zagađenje zraka	3.632.885	4.159.936
Osiguranje imovine i zaposlenih	2.411.136	2.456.291
Ostali poslovni rashodi	527.466	509.521
	65.232.455	57.879.876

8. Ostali rashodi i gubici

	2023.	2022.
Finansijski rashodi		
Kamate po kreditima banaka	2.790.212	3.378.019
Troškovi kamata - rezervisanja za otpremnine (28.1)	1.247.717	785.123
Troškovi zateznih kamata	1.329.385	118.365
Ostali finansijski rashodi (8.1)	30.664.624	20.109
	36.031.938	4.301.616
Neto kreditni gubici od finansijske imovine po amortizovanom trošku (8.2)		
Umanjenje vrijednosti ostalih potraživanja	73.330.316	33.320.068
Neto kreditni gubici - MSFI 9	8.547.572	6.164.445
Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca	7.013.822	946.841
	88.891.710	40.431.354
Troškovi rezervisanja, neto (8.3)		
Troškovi rezervisanja za sudske sporove	11.595.494	26.711.328
Troškovi rezervisanja za primanja zaposlenih	1.767.059	1.716.522
Troškovi rezervisanja za demontažu	1.819.828	1.609.194
Aktuarski gubici po osnovu rezervisanja za otpremnine	664.774	1.184.298
Troškovi rezervisanja po osnovu neiskorištenih godišnjih odmora	34.336	1.130.663
Troškovi ostalih rezervisanja	732.645	8.730
	16.614.136	32.360.735
Gubici od umanjenja vrijednosti ulaganja u ZD - neto (8.4)	117.064.869	55.158.582
Gubici od umanjenja vrijednosti investicija u toku (8.5)	6.032.850	25.719.642
Manjkovi i ostala negativna usklađenja zaliha	6.119.173	6.241.555
Rashodi iz ranijih perioda	4.033.687	4.341.969
Rashod materijalne i nematerijalne imovine	568.554	784.791
Ostali rashodi	588.335	516.252
	275.945.252	169.856.496

8.1 Od ostalih finansijskih rashoda u iznosu 30.633.498 KM, 99,9% tj. iznos od 30.588.574 KM se odnosi na troškove po osnovu naknada sa China EXIM bankom. Obzirom da je raskinut Sporazum o kreditu sa China EXIM bankom (detaljnije u Bilješci 26.), Društvo je bilo dužno platiti 6.004.300 KM management fee (naknadu za upravljanje kreditom, 3.069.950 EUR), te 24.584.274 KM commitment fee (naknada za neiskorišteni dio kredita, 12.569.740 EUR). Navedeni iznosi su plaćeni dana 31.01.2024. godine. China EXIM banka je dana 07.02.2024. godine Društvu dostavila formalno pismo kojim se Sporazum o kreditu smatra potpuno okončanim bez ikakvih daljih obaveza između ugovornih strana.

8.2 Neto kreditni gubici u iznosu od 88.891.710 KM se odnose na sljedeće:

- Umanjenje vrijednosti ostalih potraživanja u iznosu od 73.330.316 KM. Od toga, iznos od 68.920.859 KM se odnosi na ispravku vrijednosti potraživanja po osnovu datih pozajmica i datih avansa prema RMU Zenica (prema izmijenjenim finansijskim izvještajima), dok se iznos od od 4.404.740 KM se odnosi na ispravku vrijednosti potraživanja za subvencije koje datiraju prije 31.12.2022. godine, a nisu naplaćene do 31.12.2023. godine.
- Neto kreditne gubitke po MSFI 9 u iznosu od 8.547.572 KM. Uprava Društva je dana 15.02.2023. godine razmatrala primjenu MSFI 9 – Finansijski instrumenti, te je usvojeno da je

potrebno evidentirati dodatnih 8.547.572 KM na ime kreditnih gubitaka po osnovu primjene MSFI 9. Više detalja u **Bilješci 17**.

- Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca u iznosu od 7.013.822 KM se odnosi na umanjeње vrijednosti koje se evidentira po osnovu Uputstva o utvrđivanju, praćenju i vođenju potraživanja po osnovu isporučene električne energije, neovlaštene i neregistrovane potrošnje električne energije, ostalih dobara i usluga i zatezних kamata, broj U-01-2210/18-145/8 od 30.01.2018. godine. Više detalja u **Bilješci 21**.

8.3 Rezervisanja su detaljnije obrađena kako slijedi:

- Rezervisanja za sudske sporove se odnose na neto povećanje/otpuštanje rezervisanja za sudske sporove, detaljnije u **Bilješci 28.3**
- Rezervisanja za primanja zaposlenih, Aktuarski gubici po osnovu rezervisanja za otpremnine – **Bilješka 28.1**
- Rezervisanja za demontažu – **Bilješka 28.2**
- Troškovi rezervisanja po osnovu neiskorištenih godišnjih odmora - **Bilješka 32.2**.
- Troškovi ostalih rezervisanja – povećanje ukalkulisanih troškova poribljavanja u iznosu od 678.446 KM, te povećanje ukalkulisanih troškova za arbitražu od 54.199 KM, **Bilješka 32.2**.

8.4 Društvo je dana 13.12.2023. godine zaključilo ugovor sa neovisnim procjeniteljem Institut za građevinarstvo "IG" d.o.o. Banja Luka. Predmet ugovora su usluge procjene ulaganja u ZD rudnike na dan 31.12.2023. godine. Procjenitelj je u junu 2024. godine sačinio konačan izvještaj o procjeni, nakon čega je Društvo izvršilo izmjenu finansijskih izvještaja za godinu koja završava 31.12.2023., te evidentiralo dodatnih 117.064.869 KM neto rashoda po osnovu ispravke vrijednosti. Više detalja opisano u **Bilješci 14**.

8.5 Društvo je u Odluci o usvajanju Elaborata o izvršenom popisu sredstava, potraživanja i obaveza na dan 31.12.2023. godine, usvojenom od strane Nadzornog odbora dana 27.02.2024. godine, navelo da će se na ispravku vrijednosti investicija u toku evidentirati iznos od 6.032.850 KM. Više detalja u **Bilješci 10**.

9. Porez na dobit

	2023.	2022.
Tekući porez na dobit	-	12.873.560
Odgođeni porez na dobit	4.213.659	(8.317.469)
	<u>4.213.659</u>	<u>4.556.091</u>

Odgođena porezna imovina je prikazana u okviru **Bilješke 19**.

Za 2023. godinu, Društvo je ostvarilo gubitak prije oporezivanja u iznosu 327.580.153 KM. Nakon usklađivanja poreznih stavki i transfernih cijena, nisu utvrđeni dodatni porezni rashodi. Obzirom da je Društvo u toku 2023. godine i u januaru 2024. godine uplaćivalo akontacije po osnovu poreza na dobit za 2023. godinu (u ukupnom iznosu od 13.248.874 KM), te da je po poreznom bilansu za 2023. godinu ostvarilo gubitak, iznos poreza za povrat je 13.244.402 KM, koji se sastoji od uplaćenih akontacija za porez na dobit, umanjениh za dodatne korekcije po poreznom bilansu.

Nakon što Porezna uprava FBiH dostavi odgovor na žalbu (o čemu smo pisali u dijelu **III.8**), Društvo će se opredijeliti u vezi povrata iznosa od 13.244.402 KM (uplata od strane Porezne uprave ili da se iznos iskoristi kao porezni kredit).

10. Nekretnine, postrojenja i oprema

	31.12.2023.	31.12.2022.
Zemljište	85.011.033	84.857.838
Građevinski objekti		
Građevinski objekti - nabavna vrijednost	4.329.527.244	4.295.845.540
Građevinski objekti - ispravka vrijednosti	(3.078.909.111)	(3.007.280.224)
	1.250.618.133	1.288.565.316
Oprema		
Oprema - nabavna vrijednost	3.560.623.046	3.551.091.768
Oprema - ispravka vrijednosti	(2.954.304.877)	(2.880.006.182)
	606.318.169	671.085.586
Stambeni objekti		
Stambeni objekti - nabavna vrijednost	292.748	290.686
Stambeni objekti - ispravka vrijednosti	(48.047)	(44.232)
	244.701	246.454
Investicije u toku		
Investicije u toku - nabavna vrijednost	250.148.398	208.012.109
Ispravka vrijednosti investicija u toku	(31.752.493)	(25.719.642)
	218.395.905	182.292.467
Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	237.593.014	218.235.709
	<u>2.398.180.955</u>	<u>2.445.283.370</u>

Odbor za reviziju i Odjel za internu reviziju su u ranijim revizijama ukazivali na činjenicu da postoje nekretnine za koje još uvijek nije izvršeno razgraničenje između Društva i kompanija Elektroprenos – Elektroprijenos BiH a.d. Banja Luka, Elektroprivreda RS i JP Elektroprivreda HZHB. U Društvu se kontinuirano provode aktivnosti na razgraničenju zemljišta između Društva i kompanije Elektroprenos – Elektroprijenos BiH a.d. Banja Luka, čija dinamika u najvećoj mjeri zavisi od intenziteta investicionih aktivnosti kompanije Elektroprenos – Elektroprijenos BiH a.d. Banja Luka.

S obzirom na navedeno, potrebno je nastaviti sa aktivnostima na razgraničenju zemljišta između Društva i kompanije Elektroprenos a.d. Banjaluka, između Društva i kompanije Elektroprivreda RS, kao i između Društva i JP EP HZ HB d.d. Mostar. U Društvu postoje nekretnine za koje nisu riješeni imovinsko-pravni odnosi ili su neusklađeni podaci u evidencijama Društva sa podacima iz zemljišnih knjiga, pri čemu se radi uglavnom o imovini koja je nabavljena i/ili izgrađena u ranijim periodima.

Uputstvom za rješavanje IPO definisan je način rješavanja imovinsko-pravnih odnosa u procesu pripreme i realizacije investicija i priključenja, izgradnje, rekonstrukcije i održavanja elektroenergetskih objekata u Djelatnosti distribucije. Također, *Uputstvom* su definisane aktivnosti i za rješavanje imovinsko-pravnih odnosa za ranije izgrađene elektroenergetske objekte, za koje još uvijek nisu isti riješeni.

Dana 03.03.2022. godine usvojen je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o organizaciji Društva, kojim je predviđeno formiranje *Odjeljenja za postojeću imovinu* okviru *Službe za imovinsko-pravne odnose*, u okviru Sektora za investicije, za svaku elektrodistributivnu podružnicu. U *Odjeljenju za postojeću imovinu* se, između ostalog, obavljaju i sljedeće aktivnosti: rješavanje imovinsko-pravnih odnosa za postojeće objekte, saradnja sa Službom za pravne poslove u vezi sa sporovima koji nastaju

po osnovu neriješenih imovinsko-pravnih odnosa, unošenje podataka u postojeću aplikaciju o imovinsko-pravnim odnosima te izvještavanje o postojećim objektima.

Na dan sačinjavanja ovog izvještaja, u ED Travnik nema zaposlenih u Odjeljenju za postojeću imovinu. Prema informacijama koje smo dobili od Društva (ED Sarajevo, ED Mostar i ED Zenica), zaposleni u odjeljenju za postojeću imovinu najviše rade na poslovima rješavanja imovinsko-pravnih odnosa za nove objekte (prvenstveno FNE), dok rješavanje imovinsko-pravnih odnosa za postojeće objekte teče sporo. Odbor za reviziju i Odjel za internu reviziju su u ranijim revizijama dali preporuku da je potrebno da odjeljenja za postojeću imovinu (formirana u elektrodistributivnim podružnicama u okviru Službe za IPO pri Sektoru za investicije) sačine plan rješavanja IPO i da periodično (po potrebi, a najmanje dva puta godišnje) izvještavaju nadležne o stepenu realizacije plana tj. riješenim IPO za postojeću imovinu. Prema informacijama kojima raspolažemo, još uvijek nije sačinjen plan rješavanja IPO na nivou svih elektrodistributivnih podružnica, te ćemo u ovom Izvještaju ponoviti ranije datu preporuku.

10.1 Nalaz

Obzirom da se većina neriješenih IPO odnosi na elektrodistributivne podružnice i to na objekte koji su izgrađeni u ranijim periodima, Pravilnikom o organizaciji su, u svim elektrodistributivnim podružnicama formirana odjeljenja za postojeću imovinu (u okviru Službe za IPO u Sektoru za investicije) čiji je zadatak rješavanje IPO za postojeće objekte za koje nisu riješeni IPO u ranijim periodima. Navedena odjeljenja nemaju plan niti dinamiku rješavanja IPO, niti izvještavaju nadležne o postignutom napretku u rješavanju IPO.

10.1 Preporuka – prioritet B (ponovljena preporuka)

Potrebno je da u elektrodistributivnim podružnicama, odjeljenja za postojeću imovinu (formirana u okviru Službe za IPO pri Sektoru za investicije) sačine plan rješavanja IPO i da periodično (po potrebi, a najmanje dva puta godišnje) izvještavaju nadležne o stepenu realizacije plana tj. riješenim IPO za postojeću imovinu. O stepenu realizacije plana tj. riješenim IPO izvještavati Upravu Društva (po potrebi, a najmanje dva puta godišnje).

Uprava Društva je na 257. sjednici održanoj 23.05.2023. godine prihvatila dokument: "*Informacija o aktivnostima na praćenju, izvještavanju i rješavanju imovinsko-pravnih odnosa u Društvu*", broj 06-17942-1/23 od 19.05.2023. godine, sačinjen od strane ID za distribuciju i ID za pravne poslove i ljudske resurse. U navedenoj *Informaciji* je, između ostalog navedeno sljedeće:

"Generalno, istakli bi da je imovinsko-pravna problematika u JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo, jako obimna, složena i vezana je za niz objektivnih otežavajućih okolnosti za njeno rješavanje, te u većem dijelu postoji neregulisana i neriješena još od predratnog perioda, a za rješavanje iste potreban je duži vremenski period i kontinuiran rad, te saradnja sa nadležnim upravnim organima kao i sudovima."

Također, navedeno je i sljedeće:

"Kao važnu činjenicu istakli bi da se svi elektroenergetski objekti nalaze u posjedu JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo, što znači da ne postoje izraženiji zahtjevi trećih lica kojima se osporava pravo JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo na istim (osim povremenih zahtjeva koji se rješavaju u zavisnosti od svakog konkretnog slučaja), a u pogledu zaštite posjeda, ukazali bi da JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo ima osnov da u slučaju eventualne povrede posjeda traži zaštitu pred nadležnim organima. Dakle, generalno JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo ima miran posjed i za one nekretnine za koje kako je utvrđeno ne postoje dokazi o riješenim imovinsko-pravnim odnosima, a što je upravo posljedica specifičnog načina gradnje istog u prethodnim decenijama."

Skrećemo pažnju da je neophodno kontinuirano provoditi aktivnosti na rješavanju IPO za cjelokupnu imovinu Društva za koju do sada isti nisu riješeni.

Dana 28.09.2010. godine Generalni direktor je donio Odluku broj 08-24281/10 o korištenju aplikacije "Baza podataka o EEO u elektrodistributivnoj djelatnosti" razvijenoj u sektoru za IKT u Direkciji. Dokumentom sistema kvaliteta broj UD 75/03 *Uputstvo i vođenje jedinstvene baze podataka o EEO u elektrodistributivnoj djelatnosti* propisana je uspostava i način na koji se vrši ažuriranje Baze podataka o elektroenergetskim objektima u elektrodistributivnoj djelatnosti.

Nakon donošenja Odluke o korištenju aplikacije Baza podataka o EEO (u daljem tekstu Baza EEO), u Društvu su poduzimane aktivnosti na unapređenju navedene aplikacije, kao i povezivanju iste sa drugim aplikacijama kao što su: SOEE, SAP, GIS, Dispečiranje, Imovinsko – pravni odnosi i dr., a sve u cilju izrade jedinstvene Baze podataka o EEO u elektrodistributivnoj djelatnosti.

Na intranet portalu Društva dostupna je Aplikacija DEEO kao jedinstvena Baza EEO. U prethodnim periodima u Društvu su poduzete aktivnosti koje su rezultirale povezivanjem Aplikacije DEEO i Knjige stalnih sredstava – SAP u smislu da se za elektrodistributivne objekte koji su evidentirani u Bazi DEEO mogu dobiti podaci o imovini (zemljište, trafostanice, transformator) koja je, u Knjizi stalnih sredstava, evidentirana na tim objektima.

U cilju utvrđivanja i analiziranja međusobne neusaglašenosti podataka, te donošenja odluka o načinu međusobnog usaglašavanja podataka koji su evidentirani u Knjizi stalnih sredstava i Aplikaciji DEEO, Društvo koristi BI alate (Business Intelligence). Uz pomoć BI alata Društvo je u mogućnosti da međusobno "upari" podatke o elektroenergetskim objektima koji su evidentirani u Knjizi stalnih sredstava i Aplikaciji DEEO, te da utvrdi neusaglašenosti (u količinama, klasama imovine, lokacijama i sl.).

Društvo kontinuirano poduzima aktivnosti na međusobnom "uparivanju" podataka o elektroenergetskim objektima koji su evidentirani u Knjizi stalnih sredstava i Aplikaciji DEEO. Aktivnosti na međusobnom usaglašavanju podataka između navedenih evidencija su nastavljene i u 2023. godini tako da proces usaglašavanja još nije okončan.

Prema informacijama dostavljenim od strane Sektora za računovodstvene poslove, direktorima elektrodistributivnih podružnica je dana 31.12.2023. godine dostavljen dopis broj 05-45081-1/2023, u vezi obaveze redovnog mjesečnog izvještavanja o rezultatima poređenja podataka evidentiranih u DEEO aplikaciji te u Glavnoj knjizi. Kako smo upoznati, u dopisu je navedeno da je za uočene razlike potrebno pripremiti obrazloženje te kompletnu dokumentacionu osnovu za iste. Kada se pripremi cjeloviti izvještaj, sa jasno naznačenim i obrazloženim razlikama, takav izvještaj će biti upućen na razmatranje prema Upravi i Nadzornom odboru.

Članom 167. stav 1) Zakona o električnoj energiji FBiH (stupio na snagu 17.08.2023. godine) definisano je sljedeće:

"Elektroenergetski subjekti dužni su da usklade svoju unutrašnju organizaciju, rad i poslovanje sa odredbama ovog zakona, uključujući i odredbe o razdvajanju operatora distributivnog sistema iz člana 47. ovog zakona, u roku od dvije godine od dana njegovog stupanja na snagu."

Članom 47. (Razdvajanje operatora distributivnog sistema) navedenog Zakona, stav 1) i 2) definisano je sljedeće:

"(1) Ako je operator distributivnog sistema dio vertikalno integrisanog subjekta, dužan je da bude nezavisan u odnosu na druge djelatnosti koje nisu povezane sa distribucijom, najmanje u smislu svog pravnog oblika, organizacije i donošenja odluka."

(2) *Nezavisnost operatora distributivnog sistema iz stava (1) ovog člana ne stvara obavezu da se vlasništvo nad sredstvima za distribuciju električne energije odvoji od vertikalno integrisanog subjekta.*" Obzirom na obavezu razdvajanja ODS-a, te odredbe Zakona o električnoj energiji koje tretiraju pitanje imovine tj. sredstava za distribuciju električne energije (u smislu vlasništva) **mišljenja smo da je**, neovisno od toga da li će ODS biti vlasnik sredstava ili će iste iznajmljivati od vertikalno integrisanog subjekta (JP EP BiH), **neophodno intenzivirati aktivnosti na međusobnom usaglašavanju podataka između Knjige stalnih sredstava Društva i Aplikacije DEEO.**

10.2 Nalaz

Društvo je poduzelo značajne aktivnosti na međusobnom "uparivanju" podataka o elektroenergetskim objektima koji su evidentirani u Knjizi stalnih sredstava i Aplikaciji DEEO. U Društvu su još uvijek u toku aktivnosti na međusobnom usaglašavanju podataka između navedenih evidencija, tj. proces usaglašavanja nije okončan.

Prema odredbama Zakona o električnoj energiji FBiH, rok za razdvajanje ODS-a je dvije godine od stupanja na snagu navedenog Zakona tj. do 17.08.2025. godine.

10.2 Preporuka – prioritet B (ponovljena preporuka)

U cilju postupanja po Zakonu o električnoj energiji (u dijelu razdvajanja ODS-a) neophodno je intenzivirati aktivnosti na međusobnom usaglašavanju podataka o distributivnim elektroenergetskim objektima u bazi DEEO i Glavnoj knjizi. Potrebno je da nadležni direktori elektrodistributivnih podružnica redovno sačinjavaju izvještaje o usaglašenosti podataka između DEEO i Glavne knjige (sa obrazloženjima za razlike, te dokumentacionom osnovom za iste), na osnovu čega će izvršni direktori (ID za distribuciju i ID za ekonomske poslove) periodično izvještavati Upravu Društva o stepenu postignute usaglašenosti između navedenih baza.

Sve izmjene u bazi elektroenergetskih objekata dokumentovati i dokumentaciju blagovremeno dostavljati službi računovodstva na knjiženje.

U Društvu, pored Glavne knjige (gdje postoji modul koji ima obilježja Knjige stalnih sredstava i kojim se ispunjava zakonska obaveza u vezi vođenja stalnih sredstava), egzistiraju i Aplikacija DEEO i Aplikacija IPO koje treba da obezbijede propisane i potrebne podatke u vezi nekretnina.

Trenutno se u Društvu iz postojećih navedenih evidencija ne mogu dobiti kompletni podaci o svim nekretninama Društva.

Na 257. sjednici Uprave održanoj 23.05.2023. godine, razmatran je Programski zadatak "Uvezivanje i dorada postojećih, te izrada novih IT aplikacija, sa ciljem unaprijeđenja praćenja i rješavanja imovinsko-pravnih odnosa za nekretnine Društva", broj 06-17942-1/23 od 19.05.2023. godine, nakon čega je Uprava Društva donijela sljedeće zaključke:

Zaključak 14/257

Uprava Društva usvaja Programski zadatak pod nazivom: "Uvezivanje i dorada postojećih, te izrada novih IT aplikacija, sa ciljem unaprijeđenja praćenja i rješavanja imovinsko-pravnih odnosa za nekretnine Društva" sa predloženim aktivnostima koje će se provoditi u narednom periodu sa ciljem unaprijeđenja praćenja i rješavanje imovinsko-pravnih odnosa u Društvu.

Zaključak 15/257

Za realizaciju aktivnosti predviđenih programskim zadatkom zadužuju se:

- *Elvir Lojić i direktori distributivnih podružnica za provođenje aktivnosti vezanih za imovinu distributivne djelatnosti,*
- *Samir Selimović i direktori proizvodnih podružnica za provođenje aktivnosti vezanih za imovinu proizvodne djelatnosti,*
- *Muhamed Kozadra za provođenje aktivnosti u dijelu evidentiranja povezivanja podataka o imovinsko-pravnim odnosima sa podacima o stalnim sredstvima.*
- *Ružica Burić za aktivnosti izvještavanja, koordinacije, i praćenja u vezi sa realizacijom zadataka definisanih Programskim zadatkom, te provođenje aktivnosti vezanih za neelektroprivrednu imovinu.*

Skrećemo pažnju da su osobe zadužene za realizaciju obnašale funkciju izvršnih direktora u trenutku usvajanja Zaključka. Obzirom da je imenovana nova Uprava, mišljenja smo da zaduženja po navedenom Zaključku treba dodijeliti funkciji koja se obnaša, a ne pojedinačnim imenima.

Prema informacijama dostavljenim od strane Sektora za pravne poslove, u toku su aktivnosti na realizaciji Programskog zadatka "Uvezivanje i dorada postojećih, te izrada novih IT aplikacija, sa ciljem unaprijeđenja praćenja i rješavanja imovinsko-pravnih odnosa za nekretnine Društva". U proteklom periodu prikupljeni su inicijalni podaci o neelektroprivrednoj imovini i imovini u funkciji djelatnosti proizvodnje, te je započela aktivnost izrade aplikacije za vođenje evidencija o ovoj imovini. U smislu navedenog pripremljeno je i Rješenje o formiranju Stručnog tima koji će raditi na implementaciji uvođenja predmetne aplikacije.

10.3 Nalaz

U Društvu, pored Glavne knjige (gdje postoji modul koji ima obilježja Knjige stalnih sredstava i kojim se ispunjava zakonska obaveza u vezi vođenja stalnih sredstava), egzistiraju i Aplikacija DEEO i Aplikacija IPO koje treba da obezbijede propisane i potrebne podatke u vezi nekretnina.

Trenutno se u Društvu iz postojećih navedenih evidencija ne mogu dobiti kompletni podaci o svim nekretninama Društva.

Programski zadatak koji bi na sveobuhvatan način predvidio doradu i uvezivanje postojećih baza podataka (koje su u proteklom periodu izrađene i uspostavljene u cilju evidentiranja nekretnina i imovinsko-pravnih odnosa) je usvojen od strane Uprave Društva dana 23.05.2023. godine i u istom su definisane aktivnosti za realizaciju Programskog zadatka (sa nosiocima i rokovima).

10.3 Preporuka - prioritet B (ponovljena preporuka)

Realizovati definisane aktivnosti u skladu sa rokovima iz Programskog zadatka "Uvezivanje i dorada postojećih, te izrada novih IT aplikacija, sa ciljem unaprijeđenja praćenja i rješavanja imovinsko-pravnih odnosa za nekretnine Društva", broj 06-17942-1/23 od 19.05.2023. godine.

Investicije u toku

Od ukupnog iznosa investicija u toku sa stanjem na dan 31.12.2023. godine, 57% se odnosi na kapitalne investicije:

	31.12.2023.	31.12.2022.
Kapitalne investicije	141.703.476	135.888.784
Ostalo*	108.444.922	72.123.325
	250.148.398	208.012.109
Ispravka vrijednosti	(31.752.493)	(25.719.642)
	218.395.905	182.292.467

* Uključuje sve organizacione dijelove Društva izuzev Kapitalnih investicija

Kapitalne investicije se odnose na ulaganja u nove objekte za čiju izgradnju je potreban duži vremenski period. Prema dostavljenim podacima, dosadašnja ulaganja u vezi izgradnje navedenih objekata se odnose na: kupovinu zemljišta, programe prijateljskog okruženja, izradu investiciono – tehničke dokumentacije, rješavanje imovinsko – pravnih odnosa itd. Ulaganja po osnovu kapitalnih investicija sa stanjem na dan 31.12.2023. godine, korigovane za ispravku vrijednosti, se odnose na sljedeće:

	31.12.2023.			31.12.2022.
	Bruto	Ispravka vrijednosti	Neto	Neto
Blok 7 - TE Tuzla	98.225.909	(3.600.000)	94.625.909	94.530.542
HE Janjčići	6.451.297	(1.607.041)	4.844.256	4.392.042
HE Vranduk	19.639.983	(16.846.862)	2.793.121	3.211.717
HE Ustikolina	1.994.455	-	1.994.455	1.564.446
HE Kovanići	1.519.148	-	1.519.148	1.445.508
FNE Rešetnica	1.229.145	-	1.229.145	268.582
Vrelodov TE Kakanj - Sarajevo	813.145	-	813.145	813.145
Blok 8 - TE Kakanj	7.019.968	(6.222.623)	797.345	797.345
HE Una Kostela	1.898.838	(1.254.688)	644.150	1.630.880
MHE Kakanj	331.622	-	331.622	331.459
Transport i odlaganje čvrstih produkata od TET do PK Šikulje	184.247	-	184.247	-
FNE	134.403	-	134.403	82.831
VE Vlašić	35.867	-	35.867	29.047
FNE Banovići selo	4.170	-	4.170	3.040
MHE na Neretvici	2.221.279	(2.221.279)	-	1.021.279
	141.703.476	(31.752.493)	109.950.983	110.121.863
<i>Ukalkulisana kamata</i>	-	-	-	47.279
	141.703.476	(31.752.493)	109.950.983	110.169.142

Društvo je na dan 31.12.2023. godine evidentiralo rashode po osnovu umanjenja vrijednosti investicija u toku, u iznosu od 6.032.851 KM (31.12.2022: 25.719.642 KM). Umanjenje je izvršeno na osnovu Elaborata o izvršenom popisu sredstava, potraživanja i obaveza na dan 31.12.2023. godine, usvojenim od Nadzornog odbora dana 27.02.2024. godine.

U Elaboratu su navedena pojašnjenja za najveće iznose umanjenja vrijednosti:

- "HE Vranduk - obzirom da je u toku 2019. godine, odlukom kreditora EBRD-a, naređeno vraćanje gradilišta u prvobitno stanje, nakon čega je JV Strabag AG Austrija/Končar d.d Zagreb uklonio svu opremu i izgrađene građevine sa gradilišta, te je gradilište vraćeno u prvobitno stanje. Zbog navedenog, ovaj projekat je trenutno u zastoju. Radi se o složenom problemu koji je teško riješiti bez međusektorske komunikacije na nivou Vlade FBiH, o čemu su informisani nadležni organi."
- "Blok 7 TE Tuzla - obzirom da na ovom projektu duži period nije bilo značajnih promjena u iznosu ulaganja, te da je izvjesnost za realizaciju umanjena, zbog izlaska iz projekta General Electric-a (GE) kao podizvođača ključne opreme (kotao, turbina, generator), predlaže se umanjenje vrijednosti investicije u skladu sa MRS 36 Umanjenje vrijednosti imovine za 3,6 miliona KM, a na ime Ugovora o realizaciji Programa prijateljskog okruženja sa Općinom Tuzla za izgradnju bloka 7 TE Tuzla broj 01-21152/09 i Programa prijateljskog okruženja broj 01-21151/09 od 05.09.2009. godine."

- "Blok 8 TE Kakanj - imajući u vidu trenutno stanje u elektroenergetskom sektoru, dekarbonizacija energetskega sektora i uvođenje takse na CO2 emisiju, prije donošenja odluke o nastavku aktivnosti na realizaciji projekta izgradnje Bloka 8 u TE Kakanj potrebno je uraditi finansijske projekcije i mogućnosti novog zaduženja za izgradnju Bloka 8."

Prema dostavljenim podacima od strane Društva, starosna struktura investicija u toku na dan 31.12.2023. godine (bez kapitalnih investicija) je kako slijedi:

Ulaganja do 31.12.2017. godine	Ulaganja u 2018. godini	Ulaganja u 2019. godini	Ulaganja u 2020. godini	Ulaganja u 2021. godini	Ulaganja u 2022. godini	Ulaganja u 2023. godini	Saldo na dan 31.12.2023.
3.009.152	815.861	2.562.655	1.888.542	15.319.072	19.417.449	65.432.191	108.444.922
3%	1%	2%	2%	14%	18%	60%	100%

Odbor za reviziju i Odjel za internu reviziju su u ranijim revizijama (Revizija kolaudacije investicija u 2019. godini i Revizija iz oblasti investicija koja se odnosi na postupke kolaudacije i evidentiranje stavljanja u upotrebu realizovanih investicionih ulaganja) ukazivali na problem neblagovremene kolaudacije realizovanih investicionih ulaganja. Posljedica toga je nepravovremen početak obračuna amortizacije, te posljedično podcijenjeni rashodi po osnovu amortizacije te pogrešno iskazan finansijski rezultat (podcijenjen ako je iskazan gubitak, precijenjen ako je iskazana dobit).

Na osnovu izvještaja (tabela) o starosnoj strukturi investicija u toku na dan 31.12.2023. godine sačinili smo preglede investicionih ulaganja po podružnicama, prema stepenu završenosti i isti dajemo u nastavku:

Organizacioni dio	0-50%	51-80%	81-99%	100%	Ukupno
Direkcija (bez kapitalnih inv.)	356.429	324.323	-	1.377.549	2.058.301
ED BI	2.018.955	2.573.490	4.599.103	545.298	9.736.847
ED MO	386.267	67.135	3.347.398	-	3.800.800
ED SA	2.298.059	2.893.103	2.737.372	1.513.404	9.441.937
ED TR	259.013	4.055	973.812	87.979	1.324.859
ED ZE	2.659.024	1.557.451	2.079.959	3.833.598	10.130.032
HEN	174.804	766.078	17.743	43.287	1.001.912
TEK	143.762	26.665	1.116.300	36.875	1.323.602
TET	659.748	469.918	51.852.193	411.489	53.393.348
ED TZ	3.668.183	3.008.520	1.046.678	4.459.266	12.182.646
Investicioni materijal					4.050.638
	12.624.243	11.690.738	67.770.558	12.308.746	108.444.922

Uvidom u izvještaje (tabele) starosne strukture investicija u toku na dan 31.12.2023. godine popunjene od strane organizacionih dijelova Društva uočili smo da postoje investicije u toku, u ukupnom iznosu od 12.308.746 KM, za koje je navedeno da su završene (stepen završenosti 100%), ali da još uvijek nisu kolaudirane.

U nastavku ćemo ponoviti nalaz i preporuku koja je data prilikom revizije kolaudacije investicionih ulaganja:

10.4 Nalaz

Revizijom kolaudacije investicionih ulaganja (revizija iz 2023. godine) utvrđeno je da se u Društvu ne postupa u potpunosti u skladu sa MRS 16 *Nekretnine, postrojenja i oprema* i internim aktima (*Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama i procedurama sistema kvaliteta*), jer obračun amortizacije investicionih ulaganja **nije pravovremeno započeo** zbog neblagovremene kolaudacije realizovanih investicionih ulaganja i nekolaudiranja završenih investicionih ulaganja koja se koriste.

Zbog navedenog postoji rizik da u finansijskim izvještajima rashodi budu podcijenjeni (zbog neobračunatih troškova amortizacije), a rezultat podcijenjen (u slučaju gubitka), odnosno precijenjen (u slučaju dobiti). U slučaju da dobit bude precijenjena, tim će i obaveza za porez na dobit biti veća.

Osim navedenog, revizijom testiranog uzorka utvrđene su nepravilnosti u vezi evidentiranja naknadnih ulaganja kao što su: npr. obračunata amortizacija naknadnih ulaganja na postojećoj imovini u periodu kraćem od 1 godine i po ubrzanim stopama, priznavanje investicionog ulaganja po trošku nabave kojeg čine razni troškovi koji se odnose na ranije priznatu imovinu i sl.

10.4 Preporuka - prioritet A (ponovljena preporuka)

U cilju realnog iskazivanja troškova amortizacije, ukupnih rashoda, rezultata perioda, poreza na dobit, kao i imovine Društva potrebno je:

- *kolaudaciju (konačan obračun) investicionih ulaganja vršiti **odmah nakon njihove realizacije,***
- *priznavanje i evidentiranje realizovanih investicionih ulaganja, kao i obračun amortizacije **vršiti u skladu sa MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema, poreznim propisima i internim aktima Društva i***
- *najmanje jednom godišnje (a obavezno na datum sačinjavanja finansijskih izvještaja) vršiti analizu i preispitivanje vrijednosti iskazanih **nekolaudiranih investicija u toku.***

Potrebno je da direktori podružnica i rukovodioci samostalnih organizacionih jedinica uz Upravu u Direkciji sačinjavaju izvještaje o analizi i preispitivanju vrijednosti iskazanih nekolaudiranih investicija u toku na osnovu čega će nadležni izvršni direktori i rukovodioci samostalnih organizacionih jedinica uz Upravu izvještavati Upravu Društva, radi razmatranja i donošenja odgovarajućih odluka.

Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu

U toku 2020. godine, Društvo je uplatilo avans kineskom izvođaču radova China Gezhouba Group Company LTD (u nastavku CGGC) u svrhu izgradnje Bloka 7 u TE Tuzla. Plaćanje avansa je izvršeno u skladu sa avansnom fakturom od izvođača radova i predstavlja 15% od ukupne vrijednosti ugovora za izgradnju Bloka 7. Bruto iznos avansa je 126.771.548 EUR (247.943.596 KM), PDV iznosi 18.419.798 EUR (36.025.993 KM), tako da je neto iznos avansa 108.351.750 EUR (211.917.603 KM).

Obzirom da je krajem 2023. godine raskinut EPC ugovor za izgradnju Bloka 7 (detaljnije opisano u **Bilješci 26.**), Društvo je 29.12.2023. godine poslalo knjižnu obavijest prema CGGC, u kojoj je navedeno da je Društvo izvršilo ispravku ulaznog PDV u PDV prijavi za decembar 2023. godine. CGGC je navedenu knjižnu obavijest ovjerio i vratio Društvu.

CGGC je izvršio povrat avansa u nekoliko tranši (u decembru 2023. godine te januaru i februaru 2024. godine). Zaključno sa februarom 2024. godine, vraćen je neto iznos avansa (211.917.603 KM). Iznos PDV-a (36.025.993 KM) do dana sačinjavanja ovog izvještaja nije vraćen.

11. Imovina s pravom korištenja

	31.12.2023.	31.12.2022.
Imovina s pravom korištenja - nabavna vrijednost	1.668.368	397.776
Imovina s pravom korištenja - ispravka vrijednosti	(194.915)	(3.542)
	1.473.453	394.234

Imovina s pravom korištenja se odnosi na automobile kupljene putem operativnog najma. Više detalja u **Bilješci 27.**

12. Nematerijalna sredstva

	31.12.2023.	31.12.2022.
Licence		
Licence - nabavna vrijednost	24.793.383	24.766.086
Licence - ispravka vrijednosti	(23.958.657)	(22.996.866)
	834.726	1.769.220
Koncesije		
Koncesije - nabavna vrijednost	5.296.837	5.296.837
Koncesije - ispravka vrijednosti	(1.544.073)	(1.373.013)
	3.752.764	3.923.824
Računarski program		
Softver - nabavna vrijednost	13.790.322	11.459.755
Softver - ispravka vrijednosti	(9.629.294)	(8.619.407)
	4.161.028	2.840.348
Ostala nematerijalna ulaganja		
Ostala nematerijalna ulaganja - nabavna vrijednost	1.252.855	1.177.255
Ostala nematerijalna ulaganja - ispravka vrijednosti	(678.054)	(584.379)
	574.801	592.876
	9.323.319	9.126.268

Licence

Od ukupnog iznosa nabavne vrijednosti licenci od 24.793.383 KM na dan 31.12.2023. godine, najveći dio (63%) se odnosi na sljedeće: SAP FMIS aplikacija, Oracle licence, Microsoft licence, SAP Licence, Sistem za upravljanje dokumentima – DMS, MS Windows Server-Device CAL, MS Windows, SAP Application licence, SAP EAM korisničke licence i SAP IF.

Koncesije

Društvo na dan 31.12.2023. godine ima četiri koncesije, i to: koncesiju za izgradnju i korištenje HE Vranduk, koncesiju za izgradnju i korištenje Hidroelektrane Janjići, koncesiju za VE Podveležje i koncesiju za MH Osenica 1.

Računarski program

Od ukupne nabavne vrijednosti softvera od 13.790.322 KM na dan 31.12.2023. godine, najveći dio (68%) se odnosi na sljedeće: SAP EAM sistem, MDM sistem - Meter Data Management, DEEO sistem, Sistem obračuna i naplate električne energije SOEE, IBM InfoSphere Guardium sistem, ESB (Enterprise Service Bus) - SMI integracioni sistem, SAP HR aplikacija, AMR sistem u funkciji proizvodnje el. energije, Primavera inf.sistem za upr. projektima PM-sistem i Kontaktni centar CRM.

Nadzorni odbor Društva je, na 98. sjednici održanoj 27.12.2022. godine, usvojio Odluku o investicionom ulaganju u nabavku softvera za upravljanje imovinom elektrodistributivnog sistema u Društvu. Trenutni informatički alati nisu zadovoljavajući, jer su ograničeni samo na evidenciju kvarova, planskih isključenja i lokacija, te ne podržavaju integraciju sa DEEO bazom. Novim softverom bi se omogućilo upravljanje radnim nalogima održavanja, digitalizacija podataka prikupljenih kroz održavanje EO objekata te analiza podataka o stanju EO objekata u cilju unapređenja upravljanja imovinom.

Prema informacijama koje smo dobili iz Sektora za IKT, tender za nabavku ovog softvera je objavljen u maju 2023. godine, ali je postupak obustavljen zbog žalbi ponuđača. Novi tender je objavljen u martu 2024. godine.

13. Biološka imovina

	31.12.2023.	31.12.2022.
Šume i višegodišnji zasadi	<u>49.504</u>	<u>49.504</u>
	<u>49.504</u>	<u>49.504</u>

Biološka imovina se odnosi na šumski i vjetrozaštitni pojas - deponija uglja u TE Kakanj.

14. Ulaganja u zavisna društva

Zavisno društvo	% učešća Društva	31.12.2023. (izmijenjeno)	31.12.2022.
Rudnici			
Rudnici Kreka	100%	139.627.650	133.935.617
RMU Kakanj	100%	104.799.121	104.799.121
RMU Zenica	100%	68.154.168	68.154.168
RMU Breza	100%	51.151.169	49.100.363
RMU Đurđevik	100%	39.950.515	39.000.516
RMU Abid Lolić	100%	11.731.031	11.731.031
RU Gračanica	100%	<u>11.301.467</u>	<u>11.301.467</u>
		<u>426.715.121</u>	<u>418.022.283</u>
Ispravka vrijednosti		<u>(172.223.452)</u>	<u>(55.158.582)</u>
		<u>254.491.669</u>	<u>362.863.701</u>
Ostala društva			
MiOD d.o.o. Tuzla	100%	20.668.409	20.668.409
TTU energetik d.o.o. Tuzla	80%	6.648.000	6.648.000
Geolp d.o.o. Kakanj	100%	4.107.352	4.107.352
Iskraemeco d.o.o.	57,50%	3.192.691	3.192.691
Hotel ELBiH d.d. Makarska	100%	2.047.741	2.047.741
Eldis Tehnika d.o.o.	100%	<u>1.324.236</u>	<u>1.324.236</u>
		<u>37.988.429</u>	<u>37.988.429</u>
		<u>292.480.098</u>	<u>400.852.130</u>

Društvo ima zaključene ugovore o vođenju poslova kao i anekse na iste sa svim ZD u kojima je Društvo 100% vlasnik. Ugovorima o vođenju poslova se regulišu: prava i obaveze ugovornih strana koje se odnose na upravljanje ZD od strane VD, poslovi koje VD vodi u ime ZD, raspodjela dobiti i način pokrića gubitka ZD, obaveze ZD, obaveze VD, snošenje rizika i odgovornosti za štetu u ZD, izmjene, otkaz i raskid ugovora, te druga pitanja u ostvarivanju poslovnog povezivanja.

Na osnovu analitičke kartice konta 06010000 *Ulaganja u zavisna društva* sačinili smo pregled početnog priznavanja ulaganja, kao i naknadnih ulaganja u ZD, te isti dajemo u nastavku:

Zavisno društvo	Stanje na 31.12.2009.	Ulaganja 2010. - 2023.	Stanje na 31.12.2023. - bruto	Umanjenje vrijednosti (izmijenjeno)	Stanje na 31.12.2023. – neto (izmijenjeno)
Rudnici					
RU Kreka	37.144.754	102.482.897	139.627.651	(102.894.612)	36.733.039
RMU Kakanj	19.719.853	85.079.266	104.799.119	-	104.799.119
RMU Zenica	1.514.087	66.640.081	68.154.168	(68.154.168)	-
RMU Breza	12.490.360	38.660.809	51.151.169	-	51.151.169
RMU Đurđevik	5.107.789	34.842.726	39.950.515	-	39.950.515
RMU Abid Lolić	762.313	10.968.718	11.731.031	-	11.731.031
RU Gračanica	5.065.082	6.236.386	11.301.468	(1.174.672)	10.126.796
	81.804.238	344.910.883	426.715.121	(172.223.452)	254.491.669
Ostala društva					
MiOD	-	20.668.409	20.668.409	-	20.668.409
TTU Energetik	-	6.648.000	6.648.000	-	6.648.000
Geolp	-	4.107.352	4.107.352	-	4.107.352
Iskraemeco	3.285.536	(92.845)	3.192.691	-	3.192.691
Hotel ELBiH	1.291.303	756.438	2.047.741	-	2.047.741
Eldis tehnika	1.429.009	(104.773)	1.324.236	-	1.324.236
	6.005.848	31.982.581	37.988.429	-	37.988.429
	87.810.086	376.893.464	464.703.550	(172.223.452)	292.480.098

Prema podacima iz analitičke kartice konta 06010000 *Ulaganja u zavisna društva* Društvo je, nakon početnih priznavanja ulaganja u iznosu od 81.804.238 KM (procjenjena vrijednost rudnika na dan 30.09.2009. godine), u periodu 01.01.2010. – 31.12.2023. godine u rudnike uložilo dodatnih 344.910.883 KM (na osnovu odluka o dokapitalizaciji).

Na osnovu godišnjih finansijskih izvještaja, koja su ZD predala u FIA, sačinili smo pregled rezultata poslovanja (finansijskog rezultata) za period 31.12.2009. – 31.12.2023. godine i isti dajemo u nastavku:

Dobit / (gubitak) za godinu	RU Kreka	RMU Zenica	RMU Kakanj	RMU Breza	RMU Đurđevik	RMU Abid Lolić	RU Gračanica	Ukupno
2009.	(9.675.103)	(12.221.855)	(3.894.763)	(9.502.556)	(2.718.047)	(820.697)	158.187	(38.674.834)
2010.	(31.322.569)	(20.080.400)	(8.030.515)	(7.964.600)	1.334.434	(218.951)	94.754	(66.187.847)
2011.	(17.472.976)	(14.168.299)	(12.223.630)	(2.158.176)	(5.754.246)	(334.843)	93.969	(52.018.201)
2012.	(27.509.923)	(9.742.340)	(4.458.587)	(224.826)	120.265	(913.767)	470.764	(42.258.414)
2013.	(39.035.701)	(5.777.363)	(4.247.073)	(2.929.984)	(3.994.747)	73.177	451.102	(55.460.589)
2014.	(33.005.044)	(22.800.358)	(13.585.870)	(9.313.322)	(5.357.299)	(1.616.553)	1.326.018	(84.352.428)
2015.	(32.999.986)	(21.824.035)	(21.780.719)	(22.716.659)	(7.641.593)	(5.627.117)	4.343.033	(108.247.076)
2016.	(21.465.777)	(20.265.337)	(11.074.316)	(11.203.979)	190.243	(1.782.313)	2.654.775	(62.946.704)
2017.	(13.446.097)	(19.382.854)	5.013.216	529.447	(8.543.561)	(1.068.433)	2.666.786	(34.231.496)
2018.	(25.381.637)	(13.623.023)	(13.717.665)	(2.930.195)	(9.106.529)	(1.785.708)	283.714	(66.261.043)
2019.	(23.465.932)	(24.202.948)	(8.907.387)	(9.124.208)	(7.167.672)	(700.670)	1.516.331	(72.052.486)
2020.	(30.663.249)	(19.209.693)	(9.543.227)	(14.656.274)	(2.138.254)	(1.085.327)	2.644.817	(74.651.207)
2021.	(29.009.517)	(15.200.762)	(14.573.832)	(23.035.215)	(7.281.943)	(1.946.939)	2.092.845	(88.955.363)
2022.	(42.811.008)	(31.423.469)	(11.377.827)	(13.300.869)	1.890.731	(4.691.220)	3.351.919	(98.361.743)
2023.	(38.060.311)	(34.742.040)	(16.212.474)	(16.116.472)	(12.632.382)	(2.238.741)	2.702.169	(117.300.251)
Ukupno	(415.324.830)	(284.664.776)	(148.614.669)	(144.647.888)	(68.800.600)	(24.758.102)	24.851.183	(1.061.959.682)

Negativni rezultati poslovanja, koje su ZD rudnici ostvarivali u kontinuitetu u proteklom periodu (uz izuzetke), su kao posljedicu imali eroziju kapitala, a u svim rudnicima osim RU Gračanica i iskazivanje gubitka iznad visine kapitala:

- RU Kreka 111.379.500 KM (31.12.2022. godine: 78.181.174 KM)
- RMU Breza 69.627.395 KM (31.12.2022. godine: 56.023.596 KM),
- RMU Abid Lolić 8.830.973 KM (31.12.2022. godine: 6.592.231 KM),
- RMU Zenica 25.223.655 KM (31.12.2022. godine: nije bilo gubitka iznad visine kapitala),
- RMU Đurđevik 3.452.335 KM (31.12.2022. godine: nije bilo gubitka iznad visine kapitala),
- RMU Kakanj 5.603.144 KM (31.12.2022. godine: nije bilo gubitka iznad visine kapitala).

Društvo je dana 13.12.2023. godine zaključilo ugovor sa neovisnim procjeniteljem Institut za građevinarstvo "IG" d.o.o. Banja Luka. Predmet ugovora su usluge procjene ulaganja u ZD rudnike na dan 31.12.2023. godine. Procjenitelj je u junu 2024. godine sačinio konačan izvještaj o procjeni, koji je usvojen Zaključkom Uprave na 80. sjednici održanoj 14.06.2024. godine. Shodno tome, Društvo je izvršilo izmjenu finansijskih izvještaja za godinu koja završava 31.12.2023., te evidentiralo dodatnih 117.064.870 KM neto po osnovu ispravke vrijednosti. Rezultati procjene su prikazani u narednoj tabeli:

Zavisno društvo	Stanje na 31.12.2023. bruto	Umanjenje vrijednosti na dan 31.12.2023. (prije izmjene)	Stanje na 31.12.2023. - neto (prije izmjene)	Procijenjena vrijednost (prema nezavisnom procjenitelju)	(Dodatna ispravka) / otpuštanje ispravke
RU Kreka	139.627.651	(20.090.340)	119.537.311	36.733.040	(82.804.271)
RMU Kakanj	104.799.119	(5.239.956)	99.559.163	101.427.980	5.239.956
RMU Zenica	68.154.167	(23.853.958)	44.300.209	-	(44.300.209)
RMU Breza	51.151.169	(2.455.018)	48.696.151	67.641.525	2.455.018
RMU Đurđevik	39.950.516	-	39.950.516	76.821.132	-
RMU Abid Lolić	11.731.031	(3.519.310)	8.211.721	29.562.796	3.519.310
RU Gračanica	11.301.468	-	11.301.468	10.126.795	(1.174.673)
	426.715.121	(55.158.582)	371.556.541	322.313.268	(117.064.869)

U skladu sa MRS 36 *Umanjenje vrijednosti imovine*, Društvo je evidentiralo negativne efekte kao rashode perioda, a pozitivne efekte kao prihode, ali samo do prvobitnog iznosa ispravke vrijednosti. Shodno tome, za RU Kreka, RMU Zenica i RU Gračanica su evidentirani dodatni rashodi u iznosu 128.279.153 KM, dok su za RMU Kakanj, RMU Breza te RMU Abid Lolić evidentirani prihodi u iznosu 11.214.284 KM.

Navedeni efekti u neto iznosu su 117.064.869 KM, i isti su prikazani u okviru **Bilješke 8.4.**

15. Ulaganja u pridružena društva

Pridruženo pravno lice	% učešća Društva	31.12.2023.		31.12.2022.	
ETI d.o.o. Sarajevo	49%	1.950.186	1.950.186	1.950.186	1.950.186
		1.950.186	1.950.186	1.950.186	1.950.186

16. Dugoročni depoziti

	31.12.2023.	31.12.2022.
Sparkasse bank d.d. Bosna i Hercegovina		
5 miliona EUR, dospijeće 28.01.2024. godine, kamatna stopa 1,35%	-	9.779.150
5 miliona EUR, dospijeće 28.01.2024. godine, kamatna stopa 1,35%	-	9.779.150
	-	19.558.300
Union banka d.d. Sarajevo		
5 miliona EUR, dospijeće 28.01.2024. godine, kamatna stopa 1,05%	-	9.779.150
	-	9.779.150
NLB Banka d.d. Sarajevo		
5 miliona EUR dospijeće 28.01.2024. godine, kamatna stopa 1,15%	-	9.779.150
	-	9.779.150
Intesa SanPaolo Banka d.d. BiH		
5 miliona EUR, dospijeće 29.01.2024. godine, kamatna stopa 1,10%	-	9.779.150
	-	9.779.150
	-	48.895.750

17. Dugoročne pozajmice i zajmovi

	31.12.2023.	31.12.2022.
Pozajmice ZD rudnicima – pretvorba avansa (17.1)		
Dugoročne pozajmice ZD rudnicima po osnovu pretvorbe avansa	190.756.160	188.413.036
Tekuće dospijeće pozajmica po osnovu pretvorbe avansa	-	7.029.371
PDV po poreznom kreditu - dugoročni	3.356.878	7.679.443
PDV po poreznom kreditu - kratkoročni	13.309.051	6.155.922
Ispravka vrijednosti pozajmica po osnovu pretvorbe avansa	(190.756.160)	(195.442.407)
Ispravka vrijednosti pozajmica po osnovu PDV-a - dugoročno	(1.940.533)	-
Ispravka vrijednosti pozajmica po osnovu PDV-a - kratkoročno	(723.055)	-
Ispravka vrijednosti pozajmica po osnovu PDV-a – MSFI 9	(629.945)	-
	13.372.396	13.835.365
Pozajmice ZD rudnicima – podsticajne mjere (17.2)		
Dugoročne pozajmice povezanim društvima po osnovu podsticajnih mjera	177.188.433	121.462.688
Tekuće dospijeće pozajmica po osnovu podsticajnih mjera	195.202	2.396.897
Ispravka vrijednosti - MSFI 9	(22.875.942)	(10.934.753)
Ispravka vrijednosti pozajmica prema RMU Zenica - dugoročno	(65.586.566)	-
Ispravka vrijednosti pozajmica prema RMU Zenica - kratkoročno	(195.202)	-
	88.725.925	112.924.832
Zajmovi dati zaposlenim (17.3)		
Dugoročni zajmovi dati zaposlenim	53.146	108.514
Tekuće dospijeće dugoročnih zajmova datih zaposlenim	45.307	81.020
Ispravka vrijednosti zajmova datih zaposlenim - MSFI 9	(4.605)	(9.227)
	93.848	180.307
Reprogramirana potraživanja - povezana društva (17.4)		
Reprogramirana potraživanja - povezana društva	6.829.985	7.292.042
Tekuće dospijeće reprogramiranih potraživanja - povezana društva	2.883.705	2.225.247

	31.12.2023.	31.12.2022.
Ispravka vrijednosti reprogramiranih potraživanja - MSFI 9	(794.282)	(978.126)
	8.919.408	8.539.163
Reprogramirana potraživanja (17.5)		
Reprogramirana potraživanja	3.340.018	1.174.247
Tekuće dospjeće reprogramiranih potraživanja	4.748.454	1.031.583
Ispravka vrijednosti reprogramiranih potraživanja - MSFI 9	(113.535)	(103.645)
Ispravka vrijednosti reprogramiranih potraživanja - RITE		
Ugljevik (dugoročna)	(2.765.904)	-
Ispravka vrijednosti reprogramiranih potraživanja - RITE		
Ugljevik (kratkoročna)	(1.944.985)	-
	3.264.048	2.102.185
Ostalo		
Utruženi kratkoročni plasmani	739.771	809.541
Ispravka vrijednosti kratkoročnih plasmana	(739.771)	(809.541)
	-	-
	114.375.625	137.581.852

Napomena: Zavisna društva – rudnici uglja su do 31.12.2023. godine izvršila povrat dijela pozajmica u ukupnom iznosu od 4.686.247 KM (koje su u prethodnom periodu bile ispravljene na teret rashoda). Zbog poštivanja načela opreznosti (neizvjesnost naplate preostalih potraživanja po osnovu pozajmica), Društvo, po naplati pozajmica, iste nije priznalo kao prihod, što je prema našem mišljenju u skladu sa navedenim načelom.

Dospjeće potraživanja po datim dugoročnim zajmovima i pozajmicama može se prikazati kako slijedi:

	31.12.2023.	31.12.2022.
Do jedne godine	17.406.055	17.829.042
Preko jedne godine	96.969.570	119.752.810
	114.375.625	137.581.852

Primjena MSFI 9 Finansijski instrumenti na dan 31.12.2023. godine

U vezi sa primjenom MSFI 9 *Finansijski instrumenti*, Društvo je u finansijskim izvještajima za godinu koja završava 31.12.2023. godine izvršilo umanjenje vrijednosti potraživanja po osnovu: električne energije i ostalih dobara i usluga, pozajmica, zajmova datih zaposlenima i reprograma, te priznalo očekivane kreditne gubitke za 12 mjeseci ili očekivane kreditne gubitke u cijelom vijeku trajanja imovine, u ovisnosti da li je došlo do značajnog povećanja u kreditnom riziku nakon početnog priznavanja.

Društvo je u Bilješkama uz finansijske izvještaje za godinu koja završava 31.12.2023. godine navelo primjenu MSFI 9 *Finansijski instrumenti*. U nastavku je pregled evidentiranih očekivanih kreditnih gubitaka po osnovu svih kategorija potraživanja:

	31.12.2023.	31.12.2022.	Razlika – rashod / (prihod)
Pozajmice ZD rudnicima (Bilješka 17.2)	18.819.641	10.934.753	7.884.888
Zajmovi dati zaposlenim (Bilješka 17.3)	4.605	9.227	(4.622)
Reprogrami (treća lica) (Bilješka 17.5)	113.535	103.645	9.890
Reprogrami (ZD rudnici) (Bilješka 17.4)	794.282	978.126	(183.844)
Potraživanja za isporučenu el.energiju i ostala dobra i usluge (Bilješka 21.)	679.857	425.135	254.722
Potraživanja za subvencije (Bilješka 24.3)	22.192	-	22.192
Potraživanja za date avanse (Bilješka 24.5)	564.346	-	564.346
	20.998.460	12.450.888	8.547.572

Iznos od 8.547.572 KM koji predstavlja neto rashode po osnovu primjene MSFI 9 na dan 31.12.2023. godine je prikazan u okviru **Bilješke 8.2.**

17.1 Pozajmice ZD rudnicima – pretvorba avansa

Skupština Društva je na 69. sjednici održanoj dana 25.05.2021. godine donijela *Odluku o pretvorbi uplaćenih a neopravdanih avansa zavisnim društvima – rudnicima uglja u dugoročne pozajmice.* kojom se odobrava pretvorba uplaćenih a neopravdanih avansa za isporuku uglja ZD rudnicima uglja u dugoročne pozajmice u iznosu od 195.442.407 KM (bez PDV) odnosno 228.312.754 (sa PDV). PDV iznosi 32.870.348 KM.

Dana 31.05.2021. i 01.06.2021. godine potpisani su sporazumi sa ZD rudnicima (osim sa RU Gračanica, od kojeg nije bilo potraživanja po osnovu datih avansa). U skladu sa potpisanim sporazumima, povrat pozajmica bez PDV u iznosu od **195.442.407 KM** će se vršiti u periodu od maksimalno 20 godina (RU Kreka 20 godina, RMU Abid Lolić 7 godina, ostali rudnici 10 godina) plus 2 godine grace perioda, odnosno maksimalno 264 mjeseca perioda. Kamatna stopa na ugovoreni iznos pozajmice je 1,5% godišnje. Posebnom odlukom je za svaki rudnik uglja utvrđen povrat PDV-a, u ukupnom iznosu od 32.870.348 KM, te je sa svakim ZD rudnikom zaključen poseban sporazum o načinu povrata PDV-a

Na 77. sjednici Skupštine održanoj 17.10.2023. godine, donešena je *Odluka o izmjeni Odluke o pretvorbi uplaćenih a neopravdanih avansa zavisnim društvima – rudnicima uglja u dugoročne pozajmice.* Ovom odlukom se rok za povrat pozajmica produžava, i isti će biti maksimalno 20 godina + 4 godine grace perioda, odnosno maksimalno 288 mjeseca perioda.

U skladu sa navedenom Odlukom, dana 26.10.2023. zaključeni su Aneksi na ugovore o pretvorbi uplaćenih a neopravdanih avansa u dugoročne pozajmice sa svim ZD rudnicima. Obzirom da su u toku 2023. godine ZD rudnici vršili uplate po postojećim pozajmicama, ukupan iznos glavnice na koji su zaključeni aneksi je **190.756.160 KM**. Grace period za sve ZD rudnike iznosi 48 mjeseci, odnosno otplata počinje 01.07.2025. godine. Nakon isteka grace perioda, rok otplate je 72 mjeseca za RMU Abid Lolić, 240 mjeseci za RU Kreka, te 120 mjeseci za ostale rudnike.

Prikaz iznosa i stanja pozajmica po osnovu pretvorbe avansa na dan 31.12.2023. godine je kako slijedi:

	RU Kreka	RMU Zenica	RMU Breza	RMU Abid Lolić	RMU Đurđevik	RMU Kakanj	Ukupno
Odobreni iznos pozajmice bez PDV - prema aneksu	121.307.262	37.496.284	11.063.515	9.671.111	7.443.333	3.774.655	190.756.160
Odobreni iznos pozajmice - PDV	20.971.764	6.240.131	1.945.653	1.740.800	1.309.000	663.000	32.870.348
Ukupno odobreno	142.279.026	43.736.415	13.009.168	11.411.911	8.752.333	4.437.655	223.626.508
Stanje pozajmice bez PDV na dan 31.12.2023.	121.307.262	37.496.284	11.063.515	9.671.111	7.443.333	3.774.655	190.756.160
Stanje pozajmice - PDV na dan 31.12.2023.	13.868.069	2.797.860	-	-	-	-	16.665.929
Ukupno bruto stanje na dan 31.12.2023.	135.175.331	40.294.144	11.063.515	9.671.111	7.443.333	3.774.655	207.422.089
Ispravka vrijednosti - pozajmice bez PDV	(121.307.262)	(37.496.284)	(11.063.515)	(9.671.111)	(7.443.333)	(3.774.655)	(190.756.160)
Ispravka vrijednosti – PDV	(495.673)	(2.797.860)*	-	-	-	-	(3.293.533)
Pozajmice (sa PDV) - neto stanje na dan 31.12.2023.	13.372.396	-	-	-	-	-	13.372.396

* Društvo je u toku 2024. izvršilo izmjenu finansijskih izvještaja za godinu koja završava 31.12.2023. godine, te evidentiralo dodatnu ispravku vrijednosti po osnovu pozajmica za pretvorbu avansa – PDV kredit datih RMU Zenica. Pored postojećih 134.272 KM (ispravka vrijednosti po MSFI 9 koja je bila evidentirana na dan 31.12.2023., prije izmjena), Društvo je evidentiralo dodatnih **2.663.588 KM** po osnovu ispravke vrijednosti, tako da na dan 31.12.2023. godine, neto iznos potraživanja od RMU Zenica po osnovu pozajmica po pretvorbi avansa iznosi 0 KM.

Uvidom u obostrano ovjerene IOS-e sa ZD rudnicima na dan 31.12.2023. godine, konstatovali smo da su potraživanja po osnovu datih pozajmica po osnovu pretvorbe avansa usaglašena sa svim ZD rudnicima.

17.2 Pozajmice ZD rudnicima – podsticajne mjere

Skupština Društva je na 69. sjednici održanoj dana 25.05.2021. godine donijela *Odluku o odobravanju sredstava za davanje pozajmica zavisnim društvima – rudnicima uglja*. Ovom odlukom se odobravaju sredstva za davanje pozajmica ZD rudnicima uglja u ukupnom iznosu od 125.000.000 KM radi finansiranja podsticajnih mjera sporazumnog prestanka ugovora o radu, finansiranje zaostalih obaveza doprinosa za PIO/MIO i doprinosa za nezaposlene, finansiranje troškova za prekvalifikacije/dokvalifikaciju radnika i finansiranje izmirenja ostalih troškova poslovanja iz prethodnog perioda. U skladu sa potpisanim ugovorima pozajmica se daje na period od maksimalno 120 mjeseci, s tim da se odobrava grace period od 24 mjeseca. Kamatna stopa će iznositi 1,5% godišnje. Povrat pozajmice će se realizirati kompenzacijom iznosa mjesečne rate te obaveze Društva prema rudnicima uglja po osnovu isporuka uglja. Rok za davanje ovih pozajmica je najkasnije 31.12.2022. godine. Do 31.12.2022. godine, Društvo je zaključilo ugovore vrijednosti **123.859.585 KM** po ovom osnovu.

Na 77. sjednici Skupštine održanoj 17.10.2023. godine, donešena je *Odluka o izmjenama Odluke o odobravanju sredstava za davanje pozajmica zavisnim društvima - rudnicima uglja*. Ovom odlukom se odobrena sredstva za davanje pozajmica povećavaju na 200 miliona KM (sa dosadašnjih 125 miliona KM), rok za povrat će biti maksimalno 120 mjeseci s uključenim grace periodom od 48 mjeseci, te rok za davanje pozajmica je najkasnije do 31.12.2024. godine.

Krajem 2023. godine zaključeni su aneksi na postojeće ugovore o pozajmicama. Obzirom da su rudnici u toku 2023. godine vršili uplate (uplaćeno je 1.694.656 KM), iznos odobrenih pozajmica po zaključenim aneksima je 121.969.728 KM. Također, u toku 2023. godine odobrene su nove pozajmice u iznosu 55.218.705 KM.

U nastavku je dat prikaz datih pozajmica po rudnicima:

	Stanje na dan 31.12.2023. godine - bruto	Ispravka vrijednosti – RMU Zenica (izmijenjeno)	Ispravka vrijednosti - MSFI 9	Neto stanje na dan 31.12.2023. godine (izmijenjeno)
RU Kreka	58.689.095	-	(8.477.119)	50.211.976
RMU Zenica	75.191.513	(65.781.768)	(9.409.745)	-
RMU Breza	16.351.750	-	(1.857.642)	14.494.108
RMU Abid Lolić	9.578.786	-	(1.085.968)	8.492.818
RMU Đurđevik	5.027.237	-	(592.547)	4.434.690
RMU Kakanj	12.545.254	-	(1.452.921)	11.092.333
	177.383.635	(65.781.768)	(22.875.942)	88.725.925

Društvo je u toku 2024. izvršilo izmjenu finansijskih izvještaja za godinu koja završava 31.12.2023. godine, te evidentiralo dodatnu ispravku vrijednosti po osnovu pozajmica za podsticajne mjere date RMU Zenica. Pored postojećih 9.409.745 KM (ispravka vrijednosti po MSFI 9, koja je bila evidentirana na dan 31.12.2023., prije izmjena), Društvo je evidentiralo dodatnih **65.781.768 KM** po osnovu ispravke vrijednosti, tako da na dan 31.12.2023. godine, neto iznos potraživanja od RMU Zenica po osnovu

pozajmica za podsticajne mjere iznosi 0 KM.

Uvidom u obostrano ovjerene IOS-e sa ZD rudnicima na dan 31.12.2023. godine, konstatovali smo da su potraživanja po osnovu datih pozajmica po osnovu podsticajnih mjera usaglašena sa svim ZD rudnicima.

Na 17. sjednici održanoj 06.02.2024. godine, Nadzorni odbor Društva je donio zaključak 1/17, u kojem se navodi da su na dan 31.01.2024. godine skoro u potpunosti realizovane aktivnosti po Odluci o izmjenama Odluke o rasporedu odobrenih sredstava za davanje pozajmica ZD rudnicima. U zaključku je navedeno, nakon što se realizuju pozajmice u preostalom iznosu koji je predviđen, da Društvo neće biti u mogućnosti da izdvaja i odobrava nova sredstva za pozajmice ZD rudnicima. Također je navedeno da je potrebno predložiti Vladi FBiH i resornom ministarstvu da se Vlada FBiH uključi u daljnje aktivnosti na prestrukturiranju i zbrinjavanju viška radnika u ZD rudnicima. Navedeni zaključak se dostavlja Vladi FBiH i Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije.

Obustava proizvodnje u RMU Zenica

Dana 02.04.2024. godine, na 27. sjednici, Nadzorni odbor Društva je donio Odluku o davanju prethodne saglasnosti na prijedlog Odluke o privremenoj obustavi rudarskih radova, a koja se odnosi na pogon "Raspotočje" RMU Zenica. Odluka se donosi na osnovu dokumenta "Elaborat o tehno-ekonomskoj opravdanosti dalje eksploatacije uglja u RMU Zenica", u kojem je utvrđeno da RMU Zenica u narednom periodu ne može poslovati samoodrživo i da će poslovati negativno, uz uvažavanje blokade žiro računa i nelikvidnosti društva koja onemogućava servisiranje kratkoročnih i dugoročnih obaveza". Ovlašćuje se punomoćnik Društva da na Skupštini RMU Zenica glasa u smislu navedene odluke.

Skupština RMU Zenica je donijela Odluku o privremenoj obustavi rudarskih radova u proizvodnom pogonu jama "Raspotočje", broj SD-110/2-4408/24 od 03.04.2024. godine.

U Službenim novinama FBiH br. 26/24 od 05.04.2024. godine, objavljene su *Odluka o finansijskoj konsolidaciji privrednog društva RMU Zenica* te *Odluka o usvajanju programa utroška sredstava utvrđenih u razdjelu 17. budžeta FBiH 2024. godinu Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije "tekući transferi i drugi tekući rashodi - subvencije javnim preduzećima - za provođenje pravedne tranzicije i poremećaja na tržištu*.

U prvoj odluci je navedeno da postupak finansijske konsolidacije ne može trajati duže od 31.12.2027. godine, te da isti obuhvata izmirenje dugovanja RMU Zenica zaključno sa 31.12.2021. godine, u ukupnom iznosu od 124.792.242 KM, što uključuje poreze i doprinose (55.203.557 KM), električnu energiju (999.832 KM), vodu (273.069 KM) te dugovanja prema dobavljačima (68.315.783 KM). Izmirenje ovih dugovanja će se izvršiti na osnovu sporazuma o finansijskoj konsolidaciji koji će se sačiniti sa pojedinačnim institucijama te dobavljačima. Zadužuje se Skupština RMU Zenica da donese Odluku o povećanju kapitala za dio obaveza koje su predmet konsolidacije.

Drugom odlukom se predviđa davanje finansijske pomoći RMU Zenica za uplatu neisplaćenih plata i naknada za topli obrok, naknada po osnovu smrti užih članova porodice, naknada po osnovu renti (djeca poginulih rudara i teški invalidi rada) i bankarskih troškova za januar i februar 2024. godine, u iznosu od 3.000.000 KM.

Ukoliko privremena obustava proizvodnje potraje, i dođe do konačnog zatvaranja i gašenja RMU Zenica, Društvo neće biti u mogućnosti da naplati potraživanja koja ima od ovog zavisnog društva. Zbog toga je Društvo izvršilo korekciju finansijskih izvještaja, te evidentiralo dodatne rashode po osnovu ispravke vrijednosti datih pozajmica te potraživanja za date avanse (detaljnije objašnjeno u ***bilješkama 17.1, 17.2 i 24.5***).

17.3 Zajmovi dati zaposlenim

Zajmovi dati zaposlenicima za rješavanje stambenih pitanja su odobreni u skladu sa Odlukom Upravnog odbora broj UO-6-13510-3/99 od 18.11.1999. godine i izmjenom Odluke broj UO-12-14580-7/00 od 12.10.2000. godine, sa kamatnom stopom od 4,25% do 5,75% godišnje i rokom otplate od 15 do 20 godina.

17.4 Reprogramirana potraživanja – povezana društva

Društvo sa pojedinim ZD rudnicima ima zaključene ugovore o reprogramu električne energije i to:

Naziv kupca	Ukupan iznos potpisanog reprograma	Stanje reprograma na dan 31.12.2023.	Stanje reprograma na dan 31.12.2022.
RU Kreka	10.925.410	8.514.592	5.796.039
RMU Đurđevik	1.263.777	763.507	1.079.467
RMU Breza	633.587	435.591	580.788
RMU Zenica	2.788.739	-	2.060.995
Ukupno - reprogramirana potraživanja od ZD	17.859.873	9.713.690	9.517.289
Ispravka vrijednosti reprogramiranih potraživanja - MSFI 9		(794.282)	(978.126)
		8.919.408	8.539.163

Uvidom u obostrano ovjerene IOS-e sa gore navedenim rudnicima na dan 31.12.2023. godine, konstatovali smo da su potraživanja po osnovu reprogramiranih potraživanja usaglašena sa svim ZD rudnicima.

Raskinuti ugovori sa RMU Zenica

Na dan 31.12.2022. godine, Društvo je sa RMU Zenica imalo zaključen jedan ugovor o reprogramu, na odobreni iznos 2.248.359 KM (saldo na dan 31.12.2022. godine: 2.060.995 KM). U martu 2023. godine, taj ugovor je raskinut zbog neplaćanja 2 anuiteta te 3 računa za električnu energiju, što je iznosilo ukupno 575.632 KM. U junu 2023. godine Društvo sa RMU Zenica zaključuje novi ugovor o reprogramu, na iznos 2.788.740 KM, otplatnim planom od 60 mjeseci te anuitetom od 46.480 KM mjesečno. U augustu 2023. godine, raskida se i taj ugovor, zbog neispunjenja obaveza od strane RMU Zenica.

Na 4. sjednici Nadzornog odbora, održanoj 17.10.2023. godine, Nadzorni odbor je donio Zaključak 3/4 koji glasi:

"Zadužuje se Uprava Društva da preduzme sve mjere i aktivnosti na zaštiti potraživanja Društva prema RMU Zenica".

Prema informacijama koje smo dobili od Sektora za javno snabdijevanje, Društvo je pokrenulo tužbu protiv RMU Zenica za sve neplaćene račune za električnu energiju iz perioda septembar 2020. - februar 2023. godine. RMU Zenica je u međuvremenu platio sve račune za tekuću potrošnju električne energije, za period mart – oktobar 2023. godine.

Za sva utužena dugovanja u iznosu od 2.556.280 KM (koja se sastoje od računa za potrošnju iz perioda februar 2020. – februar 2023.), RMU Zenica se dana 15.02.2024. godine obratio Društvu sa zahtjevom za novi reprogram. Prema informacijama iz Sektora za javno snabdijevanje, zahtjev za reprogramom se više ne razmatra zbog obustave proizvodnje u RMU Zenica. Pored toga, RMU Zenica ne plaća račune za tekuću potrošnju električne energije iz 2024. godine. Društvo mora osigurati kontinuitet snabdijevanja električnom energijom RMU Zenica, prvenstveno zbog ventilacije jamskih prostorija, dok se eventualno svi pogoni ne zatvore.

Potraživanja od RMU Zenica po osnovu raskinutih ugovora o reprogramu su na dan 31.12.2023. godine evidentirana u okviru potraživanja od kupaca (**Bilješka 21.**)

17.5 Reprogramirana potraživanja – treća lica

Ova potraživanja se odnose na ugovore o reprogramu koje je Društvo zaključilo sa kupcima po osnovu isporučene toplotne energije, sporučene električne energije te isporučene tehnološke vode. U narednoj tabeli su navedeni najveći kupci.

	Ukupan iznos potpisanog reprograma	Stanje reprograma na dan 31.12.2023.
RiTE Ugljevik a.d.Ugljevik	8.741.274	5.370.639
CIMOS d.o.o. Gradačac	3.661.436	1.997.136
Radio – televizija Bosne i Hercegovine	1.741.145	181.300
Ostali	5.338.927	539.397
	19.482.783	8.088.472
Ispravka vrijednosti reprogramiranih potraživanja - MSFI 9		(113.535)
Ispravka vrijednosti – RiTE Ugljevik		(4.710.889)
		3.264.048

Društvo je u maju 2023. godine zaključilo tri ugovora o izmirenju dospjelog duga za izvršenu uslugu isporuke tehnološke vode iz hidroakumulacije Sniježnica sa RiTE Ugljevik a.d. Ugljevik. Protiv ovog kupca je Društvo pokrenulo tužbe 2022. godine radi neplaćenih faktura, a okružni sud u Bijeljini je donio dvije presude u korist Društva u 2023. godini. Ukupan iznos glavnice po tri ugovora je 8.741.274 KM, a period otplate 36 mjeseci za tri ugovora. Prva rata dospijeva 10.07.2023. godine, a posljednja 10.06.2026. godine. Zbirni anuitet za sva tri ugovora iznosi 242.813 KM. Većina potraživanja od ovog kupca je već bila ispravljena, tako da neto potraživanje po ugovorima o izmirenju duga na dan 31.12.2023. godine iznosi 659.750 KM.

Izvršili smo uvid u obostrano ovjerene IOS-e sa CIMOS d.o.o. Gradačac i RiTE Ugljevik na dan 31.12.2023. godine.

Prema IOS-u, potraživanja prema CIMOS su u potpunosti usaglašena.

Potraživanja sa RiTE Ugljevik nisu usaglašena za iznos 128.046 KM. Prema informacija koje smo dobili iz Sektora za računovodstvene poslove, navedena razlika se odnosi na fakturu iz decembra 2023. godine, koju je RiTE Ugljevik evidentirao na obračunatim troškovima.

U toku revidiranog perioda Društvo je raskinulo ugovor o reprogramu sa kupcem ZRAK d.d. Sarajevo. Prema informacijama koje smo dobili od Sektora za javno snabdijevanje, ZRAK d.d. Sarajevo se nalazi u stečajnom postupku, sva nenaplaćena potraživanja su prijavljena u stečajnu masu i ista će biti predmet naplate putem stečajnog postupka. Kupac je nastavio poslovati pod novim nazivom ZRAK d.d. – u stečaju, pri čemu plaća fakture za tekuću potrošnju električne energije.

18. Ostala dugoročna potraživanja i imovina

	31.12.2023.	31.12.2022.
Unaprijed plaćeni troškovi (preko 12 mjeseci)	992.602	992.602
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	5.059	6.129
	997.661	998.731

Unaprijed plaćeni troškovi (preko 12 mjeseci) u ukupnom iznosu od 992.602 KM se najvećim dijelom (773.314 KM) odnose na plaćanje troškova eksproprijacije zemljišta za potrebe izgradnje malih hidroelektrana na slivu rijeke Neretvice, u skladu sa ugovorom broj 01-3900/09 od 23.02.2009. godine zaključenim između Društva (Koncesionar) i Općine Konjic (Koncesor).

Realizacija projekata izgradne malih hidroelektrana je u zastoju, te je Društvo dana 25.03.2023. godine uputilo Tužbu Općinskom sudu u Mostaru protiv Grada Konjica, radi povrata uloženi sredstava i naknade štete usljed nerealizacije ovih ugovora. Grad Konjic je protiv Društva pokrenuo protivtužbu u maju 2023. godine. Pripremno ročište je održano u Općinskom sudu u Mostaru dana 11.12.2023. godine, dok je glavna rasprava odgođena za 21.03.2024. godine. Obzirom na navedene okolnosti, **skrećemo pažnju da je potrebno preispitati vrijednost iskazanih unaprijed plaćenih troškova.**

Društvo je na dan 31.12.2023. godine izvršilo dodatno umanjenje vrijednosti (1.021.279 KM) investicija u toku na ime projekta MHE na Neretvici (**Bilješka 10.** – Investicije u toku), tako da na dan 31.12.2023. godine neto ulaganja po ovom projektu iznose 0 KM. Odbor za reviziju je u reviziji godišnjeg obračuna za 2022. godinu skrenuo pažnju da je potrebno preispitati vrijednost iskazanih ulaganja. Navedenim umanjenjem vrijednosti to je ispunjeno.

19. Odgođena porezna imovina

	31.12.2023. (izmijenjeno)	31.12.2022.
Odgođena porezna imovina	5.572.675	9.786.334
	5.572.675	9.786.334

Odgođena porezna imovina se priznaje u visini u kojoj je vjerovatno da će se ostvariti buduća oporeziva dobit dovoljna za korištenje imovine.

Promjena odgođene porezne imovine na dan 31.12.2023. godine u odnosu na dan 31.12.2022. godine utvrđeno je kako slijedi:

- povećanje od 1.302.199 KM, a odnosi se na rezervisanja za sudske sporove, te amortizaciju obračunatu po funkcionalnoj metodi,
- smanjenje od 5.515.858 KM, a odnosi se na otpuštanje/umanjenje ranije evidentirane odgođene porezne imovine po osnovu interno urađene procjene vrijednosti ulaganja u ZD rudnike na dan 31.12.2022. godine.

20. Zalihe

	31.12.2023.	31.12.2022.
<i>Sirovine i materijal</i>		
Ugalj	39.123.598	10.795.367
Elektro, građevinski, mašinski i IKT materijal	55.674.168	51.463.980
Ostale sirovine i materijali	8.464.165	7.890.364
Ispravka vrijednosti sirovina i materijala	(18.137.852)	(17.860.314)
	85.124.079	52.289.397
<i>Rezervni dijelovi</i>		
Rezervni dijelovi	25.090.150	20.624.216
Ispravka vrijednosti rezervnih dijelova	(7.005.780)	(7.013.672)
	18.084.370	13.610.544

	31.12.2023.	31.12.2022.
Autogume, ambalaža, sitan inventar i HTZ oprema		
Autogume, ambalaža, sitan inventar i HTZ oprema	11.408.601	10.311.752
Ispravka vrijednosti autoguma, ambalaže, sitnog inventara i HTZ opreme	(10.259.222)	(9.398.566)
	1.149.379	913.186
Roba	10.092	4.073
	104.367.920	66.817.200

Popis uglja

U skladu sa *Uputstvom za uglj* broj U-01-38132/15-23./6. od 22.12.2015. godine, geodetsko mjerenje i hemijska analiza depoa uglja se vrši kvartalno. U toku 2023. godine u TE Kakanj i TE Tuzla su vršena kvartalna geodetska mjerenja i hemijska analiza depoa uglja.

Uvidom u izvještaje o popisu uglja na dan 31.12.2023. godine u TE Kakanj i TE Tuzla zapazili smo da u istim nisu iskazane razlike po popisu zaliha uglja.

Minimalne zalihe

Dana 05.01.2016. godine Uprava je na 26. sjednici usvojila dokument "*Politika upravljanja zalihama*". Također, na 51. sjednici održanoj 25.10.2016. godine Uprava Društva je usvojila sljedeći Zaključak:

"Definisati minimalne i optimalne zalihe u svakoj podružnici, vodeći računa o poslovnom procesu, kao i o starosnoj granici zaliha, koja bi trebala biti do godinu dana, izuzev za važnije materijale i rezervne dijelove, koje treba posebno identifikovati. Pri tome je potrebno uvažavati rokove potrebne za provedbu postupka nabavke u skladu sa ZJN.

Ovaj parametar, kao i postojeće stanje zaliha i istoriju potrošnje konkretnih materijala, tretirati kao ključne kriterije za ocjenu svrsishodnosti svake pojedinačne nabavke."

Proizvodne podružnice Društva (TE Tuzla, TE Kakanj i HE na Neretvi) su sačinile dokumente kojima su definisane minimalne i optimalne zalihe. Također, Uprava Društva je u martu 2019. godine (na 236. sjednici, zaključak broj 7) usvojila *Informaciju - Plan upravljanja zalihama u proizvodnim podružnicama*, br. 02-9373/19 od 22.3.2019. godine. Za elektrodistributive podružnice, Društvo je, u aplikaciju SAP, za svaku stavku zaliha unijelo podatke o minimalnim zalihama (tromjesečne zalihe) i optimalnim zalihama (šestomjesečne zalihe).

U skladu sa članom 82. Pravilnika o RiRP "*najveći broj rezervnih dijelova i opreme za servisiranje evidentira se kao zaliha i priznaje kao rashod u momentu upotrebe, dok se važniji rezervni dijelovi priznaju kao oprema kada ispunjavaju definiciju nekretnina, postrojenja i opreme u skladu sa odredbama MRS 16, što se definiše internim aktom Društva.*"

U Društvu postoji *Uputstvo o važnijim rezervnim dijelovima* koje je u primjeni od 01.01.2018. godine.

Umanjenje vrijednosti zaliha

Uprava Društva je 09.02.2016. godine usvojila *Uputstvo za umanjenje vrijednosti zaliha*.

Uputstvom za umanjenje vrijednosti zaliha određeni su sljedeći procenti umanjenja vrijednosti zaliha u odnosu na starosnu strukturu istih:

	od 1 do 2 godine	od 2 do 3 godine	od 3 do 5 godina	preko 5 godina
Zalihe (osim rezervnih dijelova)	15%	30%	50%	95%
Rezervni dijelovi	0%	0%	30%	50%

Na osnovu starosne strukture zaliha na dan 31.12.2023. godine, sačinjene od strane Društva, u nastavku dajemo pregled zaliha starijih od godinu dana po podružnicama:

	Vrijednost zaliha preko godine dana	Od 1 do 2 godine	Od 2 do 3 godine	Od 3 do 5 godina	Preko 5 godina
	1 Σ 2 do 5	2	3	4	5
TE Tuzla	15.825.087	3.024.325	501.655	1.867.007	10.432.100
TE Kakanj	14.072.047	1.215.368	360.420	1.371.338	11.124.921
ED Tuzla	6.958.064	4.348.887	431.456	1.103.364	1.074.357
ED Sarajevo	4.175.334	1.505.679	408.230	758.361	1.503.064
ED Bihać	2.523.369	993.440	92.255	478.617	959.056
ED Zenica	1.839.419	306.205	390.541	613.472	529.202
ED Travnik	1.631.897	1.631.897	-	-	-
HE na Neretvi	1.363.989	45.740	9.712	31.802	1.276.735
ED Mostar	1.081.964	396.806	100.900	234.346	349.911
	49.471.170	13.468.347	2.295.169	6.458.307	27.249.346

Društvo ne vrši analitička knjiženja umanjena vrijednosti zaliha po svakoj šifri materijala, nego se umanjena vrijednosti zaliha knjiže, na navedenim kontima, u sintetičkim iznosima po organizacionim dijelovima Društva. Za 2023. godinu, neto efekat kretanja ispravke vrijednosti zaliha je povećanje u iznosu 269.646 KM, koje je evidentirano kao prihod i rashod, zavisno od podružnice, u okviru **Bilješki 2. i 8.**

21. Potraživanja od kupaca

	31.12.2023.				31.12.2022.			
	Redovna	Sumnjiva	Utuzena	Ukupno	Redovna	Sumnjiva	Utuzena	Ukupno
Potraživanja od prodaje električne energije:								
- povezana lica								
<i>Bruto</i>	3.610.841	-	2.556.280	6.167.121	1.795.541	-	-	1.795.541
<i>Ispravka vrijednosti</i>	-	-	(2.103.808)	(2.103.808)	-	-	-	-
<i>Neto</i>	3.610.841	-	452.472	4.063.313	1.795.541	-	-	1.795.541
- kupci u zemlji								
<i>Bruto</i>	100.910.160	730.914	31.758.832	133.399.906	92.467.828	1.006.540	32.423.075	125.897.443
<i>Ispravka vrijednosti</i>	-	(246.097)	(31.741.991)	(31.988.088)	-	(285.790)	(32.490.515)	(32.776.305)
<i>Neto</i>	100.910.160	484.817	16.841	101.411.818	92.467.828	720.750	(67.440)	93.121.138
- ino kupci	1.921.771	-	-	1.921.771	19.744.324	-	-	19.744.324
Ukupno	106.442.772	484.817	469.313	107.396.902	114.007.693	720.750	(67.440)	114.661.003
Potraživanja od prodaje ostalih proizvoda								
<i>Bruto</i>	3.748.475	814.464	3.850.791	8.413.730	3.246.290	4.679.143	5.591.708	13.517.141
<i>Ispravka vrijednosti</i>	-	(757)	(3.799.689)	(3.800.446)	-	(24.090)	(5.573.244)	(5.597.334)
<i>Neto</i>	3.748.475	813.707	51.102	4.613.284	3.246.290	4.655.053	18.464	7.919.807
Potraživanja od prodaje usluga								
<i>Bruto</i>	6.269.883	1.018	877.808	7.148.709	6.782.773	1.474	911.490	7.695.737
<i>Ispravka vrijednosti</i>	-	(7.200)	(641.006)	(648.206)	-	(7.200)	(668.484)	(675.684)
<i>Neto</i>	6.269.883	(6.182)	236.802	6.500.503	6.782.773	(5.726)	243.006	7.020.053
Potraživanja prije primjene MSFI 9	116.461.130	1.292.342	757.217	118.510.689	124.036.756	5.370.077	194.030	129.600.863
Ispravka vrijednosti po MSFI 9				(679.857)				(425.135)
	116.461.130	1.546.396	39.043.711	117.830.832	124.036.756	5.687.157	38.926.273	129.175.728

Od ukupnih bruto potraživanja od kupaca, 90% čine potraživanja od prodaje električne energije.

Potraživanja od kupaca se analitički evidentiraju u sljedećim aplikacijama:

- u aplikacijama SOEE i SONN: kupci 35 kV, 10 kV i 0,4 kV (uključujući potraživanja za električnu energiju od povezanih društava), te kupci troškova mrežarine (kupci koji koriste usluge drugog snabdjevača a Društvo im obračunava samo troškove mrežarine)
- u aplikaciji SAP: ostali kupci električne energiju (110 kV, kupci u inostranstvu itd), kupci za ostale proizvode i usluge (energetske saglasnosti, sporedne proizvode, itd).

Društvo je dostavilo starosne strukture potraživanja na dan 31.12.2023. godine od kupaca čija se analitika vodi u aplikacijama SOEE i SONN (kupci na 35 kV, 10 kV i 0,4 kV, uključujući i potraživanja za električnu energiju od povezanih društava). U nastavku je pregled starosne strukture potraživanja od kupaca:

	0 - 90 dana, uključujući i nedospjela	91 - 180 dana	181 - 364 dana	Starije od 365 dana	Ukupno
Potraživanja od prodaje električne energije:					
Povezani kupci	3.610.841	-	-	2.556.280	6.167.121
Kupci u BiH	99.980.794	817.577	1.433.392	31.168.143	133.399.906
Kupci u inostranstvu	1.921.771	-	-	-	1.921.771
	105.513.406	817.577	1.433.392	33.724.423	141.488.798
Potraživanja od prodaje usluga	6.265.793	6.740	5.137	871.039	7.148.709
Potraživanja od prodaje ostalih proizvoda	3.938.411	643.660	-	3.831.659	8.413.730
	115.717.610	1.467.977	1.438.529	38.427.121	157.051.237
Ispravka vrijednosti (uključujući MSFI 9)	(668.710)	-	-	(38.551.695)	(39.220.405)
	115.048.900	1.467.977	1.438.529	(124.574)*	117.830.832

* Od iznosa 124.406 KM, 120.844 KM se odnosi na kupca REAL company, s kojim Društvo ima zaključen ugovor o reprogramu. Društvo je preknjižilo 120.844 KM sa potraživanja od kupaca na dugoročna potraživanja po reprogramu, ali nije preknjižilo ispravku vrijednosti (potraživanja su bila 100% ispravljena), te je iz tog razloga negativan saldo potraživanja starijih od 365 dana.

Skrećemo pažnju Društvu da, prilikom preknjižavanja potraživanja po osnovu ugovora o reprogramu, ukoliko je potraživanje od kupca ispravljeno (u potpunosti ili djelimično), pored potraživanja od kupaca (redovnih, sumnjivih, utuženih) potrebno je preknjižiti i ispravku vrijednosti na konto ispravke vrijednosti dugoročnih potraživanja po osnovu reprograma električne energije.

U Društvu se potraživanja evidentiraju i prate prema *Uputstvu o potraživanjima*. U skladu sa ovim Uputstvom, Društvo sumnjiva i sporna potraživanja evidentira nakon 90 dana (potraživanja starosti do 90 dana se smatraju redovnim potraživanjima), a utužena potraživanja se evidentiraju nakon 6 mjeseci za domaćinstva odnosno 9 mjeseci za ostale kategorije kupaca (ukoliko potraživanja nisu naplaćena ni nakon svih poduzetih radnji, vrši se utuženje pri čemu je potrebno izvršiti i knjigovodstveno evidentiranje utuženih potraživanja). U skladu sa *Uputstvom o potraživanjima*, sva potraživanja koja su starija od 365 dana i koja su u pravilu u evidenciji utuženih potraživanja, se prenose na rashode tj. vrši se umanjeње (ispravka) vrijednosti istih u 100% iznosu.

Tokom 2023. godine Društvo je izvršilo umanjeња/otpise vrijednosti potraživanja od kupaca u ukupnom iznosu 7.268.545 KM i to:

- ispravka vrijednosti potraživanja u iznosu 7.013.822 KM (2022. godine: 946.841 KM) se odnosi na ispravku po osnovu Uputstva (prikazano u okviru neto kreditnih gubitaka od finansijske

imovine po amortizovanom trošku, **Bilješka 8.2**). Navedena umanjena potraživanja od kupaca su izvršena na osnovu pisane saglasnosti Nadzornog odbora Društva u skladu sa članom 140. *Statuta* Društva. Najveći pojedinačni ispravljeni iznos se odnosi na RiTE Ugljevik u iznosu od 3.958.500 KM, te RMU Zenica, u iznosu 2.010.848 KM.

- ispravka vrijednosti po MSFI 9 u iznosu od 254.723 KM (u 2022. godini nije bilo dodatne ispravke nego otpuštanje ispravke u iznosu od 339.851 KM) se odnosi na ispravku vrijednosti po osnovu redovnih potraživanja za električnu energiju, ostala dobra i usluge, sumnjivih i spornih potraživanja za električnu energiju, ostalih dobara i usluga i ostalih potraživanja. Ovi rashodi su prikazani u okviru ukupnih neto kreditnih gubitaka po MSFI 9 u iznosu od 8.547.572 KM (**Bilješka 8.2**).

Prema starosnoj strukturi potraživanja, na dan 31.12.2023. godine, Društvo nema značajnijih potraživanja starijih od godinu dana za koja nije izvršena ispravka vrijednosti.

Društvo je u skladu sa članom 23. Zakona o RiR i Pravilnikom o RiRP poslalo IOS-e na dan 31.12.2023. godine za sva potraživanja od pravnih lica radi usaglašavanja stanja. Metodom uzorka (16% salda potraživanja od kupaca u zemlji) utvrdili smo da su ista usaglašena, te 100% testiranih potraživanja od kupaca u inostranstvu.

Potraživanja za električnu energiju od povezanih društava

	31.12.2023.	31.12.2022.
RMU Zenica	2.930.522	302.093
RU Kreka	2.178.935	766.666
RMU Đurđevik	486.894	275.843
RMU Breza	244.689	155.166
RMU Kakanj	161.566	167.295
RMU Abid Lolić	54.863	40.764
RU Gračanica	37.131	33.207
Rudnici	6.094.600	1.741.034
TTU energetik	59.066	40.632
Iskraemeco	9.569	10.775
ETI	1.971	2.306
Eldis Tehnika	1.915	794
Ostali	72.521	54.507
	6.167.121	1.795.541

Na dan 31.12.2023. godine, Društvo ima potraživanja za električnu energiju od ZD GEOLP d.o.o. Kakanj u iznosu 2.305 KM, ali isto nije preknjiženo na konto potraživanja za električnu energiju od povezanih društava, već je isto uključeno u poziciju *Potraživanja od prodaje električne energije – Kupci u BiH*. Prema informacijama koje smo dobili iz Sektora za javno snabdijevanje, ZD GEOLP d.o.o. Kakanj nije dostavio odgovorio na IOS kojeg je Društvo poslalo.

Uvidom u IOS-e na dan 31.12.2023. godine po osnovu potraživanja za električnu energiju, zapazili smo da su potraživanja od svih povezanih društava usaglašena, osim za:

- RU Kreka – na IOS-u je navedeno da su potraživanja i obaveze neusaglašene za 13.615 KM, a što se odnosi na potraživanja RU Kreka za troškove postupka (200 KM) i obaveze RU Kreka po osnovu zatezних kamata (13.815 KM) i
- RMU Breza – razlika od 112 KM, što se odnosi na potraživanja za nusproizvode

Povezano društvo ETI nije dostavilo odgovor na IOS.

Potraživanje od RMU Zenica u iznosu 2.930.522 KM se sastoji od 374.242 KM redovnih potraživanja, te 2.556.280 KM utuženih potraživanja, od čega su 2.010.848 KM potraživanja ispravljena na teret rashoda u 2023. godini obzirom da su ista bila starija od godinu dana.

22. Kratkoročni depoziti

Na osnovu podataka dostavljenih od strane Sektora za upravljanje finansijama, kao i knjigovodstvenih evidencija, sačinili smo pregled kratkoročnih depozita sa stanjem na dan 31.12.2023. godine.

	31.12.2023.	31.12.2022.
<i>Bosna bank International</i>		
5 miliona EUR, dospijeće 03.05.2024. godine, kamatna stopa 1,33%	9.779.150	-
5 miliona EUR, dospijeće 07.07.2024. godine, kamatna stopa 1,54%	9.779.150	-
5 miliona EUR, dospijeće 11.03.2023. godine, kamatna stopa 0,20%	-	9.779.150
2,5 miliona EUR, dospijeće 10.06.2023. godine, kamatna stopa 0,40%	-	4.889.575
5 miliona EUR, dospijeće 10.06.2023. godine, kamatna stopa 0,40%	-	9.779.150
9,78 miliona KM, dospijeće 11.03.2023. godine, kamatna stopa 0,20%	-	9.779.150
9,78 miliona KM, dospijeće 11.03.2023. godine, kamatna stopa 0,20%	-	9.779.150
	19.558.300	44.006.175
<i>Intesa SanPaolo Banka d.d. BiH</i>		
5 miliona EUR, dospijeće 30.04.2024. godine, kamatna stopa 1,50%	9.779.150	-
5 miliona EUR, dospijeće 29.01.2024. godine, kamatna stopa 1,10%	9.779.150	-
2,5 miliona EUR, dospijeće 30.04.2024. godine, kamatna stopa 1,50%	4.889.575	-
	24.447.875	-
<i>Sparkasse bank d.d. BiH</i>		
5 miliona EUR, dospijeće 28.01.2024. godine, kamatna stopa 1,35%	9.779.150	-
5 miliona EUR, dospijeće 28.01.2024. godine, kamatna stopa 1,35%	9.779.150	-
9,78 miliona KM, dospijeće 07.07.2024. godine, kamatna stopa 1,95%	9.779.150	-
4,89 miliona KM, dospijeće 07.07.2024. godine, kamatna stopa 1,95%	4.889.575	-
5 miliona EUR, dospijeće 29.05.2023. godine, kamatna stopa 0,20%	-	9.779.150
5 miliona EUR, dospijeće 06.07.2023. godine, kamatna stopa 0,45%	-	9.779.150
5 miliona EUR, dospijeće 06.07.2023. godine, kamatna stopa 0,45%	-	9.779.150
5 miliona EUR, dospijeće 06.07.2023. godine, kamatna stopa 0,45%	-	9.779.150
	34.227.025	39.116.600
<i>ASA banka d.d. Sarajevo</i>		
5 miliona EUR, dospijeće 07.07.2024. godine, kamatna stopa 1,90%	9.779.150	-
2,5 miliona EUR, dospijeće 07.07.2024. godine, kamatna stopa 1,90%	4.889.575	-
5 miliona EUR, dospijeće 11.03.2023. godine, kamatna stopa 0,35%	-	9.779.150
5 miliona EUR, dospijeće 29.05.2023. godine, kamatna stopa 0,35%	-	9.779.150
5 miliona EUR, dospijeće 29.05.2023. godine, kamatna stopa 0,35%	-	9.779.150
5 miliona EUR, dospijeće 30.06.2023. godine, kamatna stopa 1,05%	-	9.779.150
	14.668.725	39.116.600
<i>ProCredit bank d.d. Sarajevo</i>		
2,5 miliona EUR, dospijeće 29.07.2023. godine, kamatna stopa 0,70%	-	4.889.575
5 miliona EUR, dospijeće 29.07.2023. godine, kamatna stopa 0,70%	-	9.779.150
	-	14.668.725

	31.12.2023.	31.12.2022.
Ziraat bank d.d. Sarajevo		
5 miliona EUR, dospijeće 10.05.2024. godine, kamatna stopa 1,90%	9.779.150	-
2,5 miliona EUR, dospijeće 10.05.2024. godine, kamatna stopa 1,90%	4.889.575	-
	14.668.725	-
Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo		
2,5 miliona EUR, dospijeće 30.04.2024. godine, kamatna stopa 1,35%	4.889.575	-
2,5 miliona EUR, dospijeće 07.07.2024. godine, kamatna stopa 1,61%	4.889.575	-
2,5 miliona EUR, dospijeće 11.03.2023. godine, kamatna stopa 0,30%	-	4.889.575
2,5 miliona EUR, dospijeće 29.05.2023. godine, kamatna stopa 0,30%	-	4.889.575
	9.779.150	9.779.150
NLB banka d.d. Sarajevo		
5 miliona EUR, dospijeće 28.01.2024. godine, kamatna stopa 1,15%	9.779.150	-
5 miliona EUR, dospijeće 07.05.2024. godine, kamatna stopa 1,35%	9.779.150	-
2,5 miliona EUR, dospijeće 11.03.2023. godine, kamatna stopa 0,34%	-	4.889.575
	19.558.300	4.889.575
Union banka d.d. Sarajevo		
5 miliona EUR, dospijeće 28.01.2024. godine, kamatna stopa 1,05%	9.779.150	-
2,5 miliona EUR, dospijeće 07.07.2024. godine, kamatna stopa 1,54%	4.889.575	-
	14.668.725	-
Potraživanja za kamate na depozite	141.611	23.000
	151.718.436	151.599.825

23. Novac i novčani ekvivalenti

	31.12.2023.	31.12.2022.
Novac na računima kod banaka u KM	35.540.229	104.261.866
Novac na računima kod banaka u EUR	11.909.449	60.198.096
Blagajna	1.902.286	1.445.023
	49.351.964	165.904.985

Uvidom u bruto bilans na dan 31.12.2023. godine i 31.12.2022. godine konstatovali smo da se novčana sredstva Društva nalaze u sljedećim bankama:

	31.12.2023.	31.12.2022.
Novčana sredstva u KM		
Raiffeisen bank d.d. BiH	17.386.031	6.521.651
Sparkasse bank d.d. BiH	10.982.639	20.009.474
UniCredit bank d.d. Mostar	1.593.678	38.937.619
Intesa Sanpaolo bank d.d. BiH	1.387.165	9.135.345
Bosnia bank international d.d. Sarajevo	1.271.221	11.515.973
ASA banka d.d. Sarajevo	992.587	1.299.083
NLB Tuzlanska banka d.d. Tuzla	947.114	3.312.031
Union banka d.d. Sarajevo	412.883	10.672.909
Ziraat Bank BH d.d. Sarajevo	186.256	599.041
ProCredit bank d.d. Sarajevo	155.695	1.275
Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo	96.686	96.676
Addiko bank d.d. Sarajevo	90.391	2.124.063
Nova banka a.d. Banja Luka	37.883	36.726
	35.540.229	104.261.866

	31.12.2023.	31.12.2022.
Novčana sredstva u stranoj valuti		
ASA banka d.d. Sarajevo	5.455.682	5.810.802
UniCredit bank d.d. Mostar	3.726.787	50.750.743
Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo	710.718	604.032
Sparkasse bank d.d. BiH	529.113	195.480
Intesa Sanpaolo bank d.d. BiH	389.869	139.414
Raiffeisen bank d.d. BiH	374.494	373.772
NLB Tuzlanska banka d.d. Tuzla	227.859	427.372
Bosnia bank international d.d. Sarajevo	187.160	379.735
Union banka d.d. Sarajevo	168.592	1.403.412
ProCredit bank d.d. Sarajevo	111.121	-
Nova banka a.d. Banja Luka	18.776	18.972
Addiko bank d.d. Sarajevo	9.274	9.274
Ziraat Bank BH d.d. Sarajevo	4	85.088
	11.909.449	60.198.096
	47.449.678	164.459.962

24. Ostala kratkoročna potraživanja i imovina

	31.12.2023. (izmijenjeno)	31.12.2022.
Ostala kratkoročna potraživanja		
Potraživanja za ulazni PDV (privremeno neodbitan) (24.1)	12.657.911	13.902.372
Potraživanja za plaćenu akontaciju poreza na dobit (24.2)	12.166.638	-
Potraživanja po osnovu subvencija (24.3)	6.623.906	4.404.740
Potraživanja po osnovu izdvajanja Elektroprijenosa (24.4)	1.095.418	1.127.150
Potraživanja od institucija	701.230	754.273
Sumnjiva i sporna ostala potraživanja	3.985	3.985
Utružena ostala potraživanja	148.146	87.194
Ispravka vrijednosti ostalih potraživanja (24.3)	(4.924.469)	(453.849)
Ispravka vrijednosti subvencija - MSFI 9 (24.3)	(22.192)	-
Ostala potraživanja	394.527	2.757.574
	28.845.100	22.583.439
Ostala imovina		
Potraživanja za date avanse (24.5)	22.852.253	10.895.307
Ispravka vrijednosti potraživanja za date avanse – RMU Zenica (24.5)	(475.503)	-
Ispravka vrijednosti potraživanja za date avanse – MSFI 9 (24.5)	(564.346)	-
Ukalkulisani prihodi (24.6)	6.843.226	6.647.005
Unaprijed plaćeni troškovi i razgraničenja	2.176.967	91
	30.832.597	17.542.403
	59.677.697	40.125.842

24.1 Potraživanja za ulazni PDV (privremeno neodbitan) se odnose na: PDV kod faktura koje se evidentiraju na razgraničenjima (npr. faktura dostavljena u jednom mjesecu, a odnosi se na isporuku roba, usluga i/ili radova koje su izvršene u prethodnom mjesecu), plaćanja PDV-a po carinskim deklaracijama za uvoz robe, PDV na avansna plaćanja dobavljačima (dok se Društvu ne dostavi avansna faktura) i sl.

24.2 Iznos od 12.166.638 KM predstavlja sve uplate po osnovu akontacija za porez na dobit koje je

Društvo izvršilo u toku 2023. godine. Navedeni iznos, zajedno sa uplatom iz januara 2024. godine, će biti vraćen od strane Porezne uprave FBiH ili će biti iskorišten kao porezni kredit (za šta će se Društvo opredijeliti u narednom periodu).

24.3 Vlada FBiH je 2011. godine donijela Odluku o provedbi mjera za smanjenje troškova električne energije kućanstvima i stimulaciju energetske efikasnosti – u daljem tekstu Odluka o subvencijama (Sl.novine FBiH 44/11, 8/12, 96/12, 100/13, 75/14, 101/15, 52/16, 01/17, 55/17, 99/17, 54/18, 104/18, 55/19, 99/19, 51/20, 96/20, 55/21, 106/21, 61/22, 55/23) kojom je određeno da se za kupce električne energije iz kategorije domaćinstava, koji ostvaruju pravo na najniži nivo penzije koju je u tekućem mjesecu isplatio Federalni zavod MIO/PIO, primjenjuje oblik smanjenja troškova za električnu energiju na način da se potrošnja ispod prosječne (ispod 256 kWh) subvencionira u skladu sa navedenom Odlukom. Članom 5. Odluke o subvencijama određeno je da će se razlika sredstava po novom obračunu obezbjediti iz ostvarene dobiti Društva i to iz dijela koji pripada Vladi FBiH.

U skladu sa posljednjom Odlukom o izmjeni Odluke o subvencijama (Sl.novine FBiH 55/23), subvencije će se iskazivati na računima koji će se izdavati do 30.06.2024. godine.

Povećanje ispravke vrijednosti ostalih potraživanja se najvećim dijelom odnosi na nenaplaćene subvencije. Društvo je u toku 2023. godine izvršilo umanjenje vrijednosti u iznosu 4.404.740 KM za subvencije koje datiraju prije 31.12.2022. godine, a nisu naplaćene do 31.12.2023. godine. Rashodi po ovom osnovu su prikazani u **Bilješci 8.2**.

Društvo je također obračunalo ispravku vrijednosti po osnovu MSFI 9 na saldo neto potraživanja za subvencije, po stopi od 1% (više detalja o primjeni MSFI 9 u **Bilješci 17.**).

24.4 Nakon izdvajanja Elektroprijenosa iz Društva početkom 2006. godine, sve obaveze po kreditima (koje su nastale do datuma izdvajanja) koje su se odnosile na Elektroprijenos, Društvo je nastavilo da otplaćuje. Za iznose izmirenih anuiteta (za dio kredita koji se odnose na Elektroprijenos) Društvo priznaje potraživanja od Elektroprijenosa (za koje ispostavlja knjižne obavijesti) i ista se izmiruju putem kompenzacija (obaveze Društva prema Elektroprijenosu po fakturama za usluge prijenosa električne energije se kompenziraju sa potraživanjima Društva po osnovu otplaćenih anuiteta).

Osim potraživanja po osnovu otplaćenih anuiteta, Društvo ispostavlja knjižne obavijesti prema Elektroprijenosu i za troškove vode, odvoza smeća i telefona (zbog zajedničkog korištenja poslovnih prostorija).

24.5 Potraživanja za date avanse se najvećim dijelom (21.489.225 KM) odnose na avanse date ZD rudnicima. U nastavku je pregled potraživanja za avanse date rudnicima uglja:

	31.12.2023
RU Kreka	12.024.753
RMU Kakanj	9.360.000
RMU Breza	721.557
RMU Đurđevik	544.504
RMU Zenica*	487.391
	23.138.205
<i>PDV</i>	<i>(1.648.980)</i>
	21.489.225

* Društvo je u izmijenjenim finansijskim izvještajima evidentiralo ispravku vrijednosti avansa datih prema RMU Zenica, u iznosu 475.503 KM. Kada se uzme u obzir izvršena ispravka vrijednosti po MSFI 9 (prije

korekcije finansijskih izvještaja) za ovo zavisno društvo u iznosu od 11.888 KM, potraživanja za date avanse od RMU Zenica u gornjoj tabeli su u potpunosti ispravljena na dan 31.12.2023. godine.

Gore navedena potraživanja od ZD rudnika se odnose na dijelove predračuna za isporuku uglja i sva potraživanja datiraju iz 2023. godine. Društvo je na ova potraživanja obračunalo ispravku vrijednosti po MSFI 9, u iznosu 564.346 KM, prema istoj metodologiji kao i za date pozajmice. Više detalja o primjeni MSFI 9 u **Bilješci 17**.

Izvršili smo uvid u IOS-e poslane ZD rudnicima, i konstatovali smo da su IOS-i usaglašeni sa svim ZD rudnicima.

24.6 Ukalkulisani prihodi po osnovu nefakturisane el.energije (Cut Off) - Očitavanje brojila kod domaćinstava se vrši kontinuirano tokom cijelog mjeseca, po unaprijed pripremljenim planovima očitavanja (očitački hodovi). Očitavanja su planirana takvom dinamikom da se kupcima struja očitava uvijek isti dan, te je tako i period obračuna uvijek isti. Obzirom na veliki broj kupaca – na dan 31.12.2023. godine bilo je 731.603 kupca (31.12.2022. godine – 724.425 kupca), ne postoji mogućnost očitavanja brojila za jedan dan uz postojeće ljudske resurse. Shodno tome, u Društvu se vrši procjena prihoda po osnovu isporučene električne energije koji su nastali u decembru, ali za koje se fakture izdaju u januaru naredne godine.

Društvo je na dan 31.12.2023. godine izvršilo procjenu prihoda u ukupnom iznosu od 6.843.226 KM i iste evidentiralo na kontu 28100000 Obračunata potraživanja koja nisu mogla biti fakturisana.

25. Kapital

	31.12.2023.	31.12.2022.
Dionički kapital	2.236.964.411	2.236.964.411
Rezerve	589.156.513	589.156.513
(Akumulirani gubitak) / Neraspoređena dobit	(157.861.975)	175.971.431
Akumulirana, neraspoređena dobit ranijih godina	173.931.837	169.823.815
(Gubitak) / dobit tekućeg perioda	<u>(331.793.812)</u>	<u>6.147.616</u>
	<u>2.668.258.949</u>	<u>3.002.092.355</u>

Prema posljednjem Izvodu iz sudskog registra koji nam je dostavljen (broj 065-0-RegZ-23-014492 od 28.12.2023. godine) vrijednost upisanog kapitala iznosi 2.236.964.411 KM, što odgovara iznosu evidentiranom u finansijskim izvještajima za godinu koja završava 31.12.2023. godine.

Na 75. sjednici Skupštine, održanoj dana 30.06.2023. godine, Skupština Društva **nije usvojila** Izvještaj o poslovanju Društva za 2022. godinu, koji uključuje finansijske izvještaje, izvještaje vanjskog revizora i Odbora za reviziju o reviziji finansijskih izvještaja, Izvještaj o radu Nadzornog odbora i Izvještaj o radu Odbora za reviziju.

Na istoj sjednici, Skupština Društva **nije usvojila** Odluku o raspodjeli dobiti za 2022. godinu

Shodno tome, na dan 31.12.2023. godine, akumulirana neraspoređena dobit ranijih godina uključuje i dobit za 2022. godinu u iznosu 6.147.616 KM, koja nije raspoređena odlukom Skupštine Društva. Na dan 31.12.2023. godine, efekti promjene aktuarskih pretpostavki (**Bilješka 28.1**) u iznosu 2.039.594 KM su evidentirani na teret akumulirane neraspoređene dobiti ranijih godina.

26. Obaveze po dugoročnim kreditima

	31.12.2023.	31.12.2022.
Obaveze za dugoročne kredite u zemlji		
Obaveze za dugoročne kredite u zemlji	14.127.900	42.383.700
Tekuće dospjeće obaveza za dugoročne kredite iz zemlje	28.255.800	28.255.800
Ukalkulisane kamate	60.664	47.279
	42.444.364	70.686.779
Obaveze za dugoročne ino kredite		
Obaveze za dugoročne ino kredite	129.712.637	152.536.457
Tekuće dospjeće obaveza za dugoročne ino kredite	20.144.897	19.232.750
Ukalkulisane kamate	696.623	831.935
	150.554.157	172.601.142
Obaveze po osnovu stambenih kredita		
Obaveze po osnovu stambenih kredita	9.432	32.969
Tekuće dospjeće obaveza po osnovu stambenih kredita	15.710	32.335
	25.142	65.304
	193.023.663	243.353.225

Dospjeće obaveza po dugoročnim kreditima može se prikazati kako slijedi:

	31.12.2023.	31.12.2022.
Do jedne godine (uključujući ukalkulisanu kamatu)	49.173.694	48.400.099
Preko jedne godine	143.849.969	194.953.126
Ukupno	193.023.663	243.353.225

Detaljni prikaz obaveza za dugoročne kredite iz inostranstva je dat u nastavku:

Kreditor i oznaka kredita	Valuta	Kamatna stopa	31.12.2023.		31.12.2022.	
			KM	Valuta	KM	Valuta
Konzorcij banaka: ASA banka, Intesa SanPaolo banka i NLB banka						
Avans za izradnju Bloka VII BAM		2,80%+ 6M EURIBOR	42.383.700	42.383.700	70.639.500	70.639.500
			42.383.700	42.383.700	70.639.500	70.639.500
International Development Agency						
IDA 3071	SDR	0,75%	7.413.772	3.113.353	9.663.642	3.943.573
IDA 3534	SDR	0,75%	474.617	199.311	577.210	235.549
IDA 41970	SDR	6M EUR Libor + 1%	4.437.399	1.863.449	6.392.873	2.608.825
			12.325.788		16.633.725	
European Investment bank						
EIB 23871*	EUR	3,345% - 4,529%	43.069.665	22.021.167	46.380.911	23.714.181
			43.069.665		46.380.911	
Ostali kreditori						
Japan Bank for International Cooperation	JPY	0,75%	6.830.859	545.991.960	8.097.958	582.391.424
KfW, BMZ 2012 67 103;						
Vjetropark Podveležje	EUR	1,85 % - 4%	82.491.776	42.177.373	94.489.226	48.311.571
KfW SCADA/EMS/OMS	EUR	cca. 4-5%	5.139.489	2.627.778	6.167.386	3.153.333
			94.462.124		108.754.570	

Kreditor i oznaka kredita	Valuta	Kamatna stopa	31.12.2023.		31.12.2022.	
			KM	Valuta	KM	Valuta
Ukalkulisana kamata			757.287		879.214	
			192.998.564		243.287.920	

* Kredit se sastoji od 7 tranši, od kojih svaka ima različitu kamatnu stopu

Izvršili smo uvid u ovjerene IOS-e sa Federalnim ministarstvom finansija (preko kojeg se vode krediti iz inostranstva) i ASA bankom (kredit za avans za Blok VII), na dan 31.12.2023. godine, i isti su usaglašeni.

Prema podacima dostavljenim od strane Jedinice za implementaciju projekata – PIU i Sektora za upravljanje finansijama, Društvo na dan 31.12.2023. godine ima odobrene, a nepovučene sljedeće kredite:

Kreditor i oznaka kredita	Val.	Iznos kredita u valuti	Iznos povučen do 31.12.2023.	Ukupan iznos nepovučenih kredita na dan 31.12.2023.	Krajnji datum do kojeg se sredstva mogu povući
EIB, 82.304 (BA), Pametna mjerila za distribucije	EUR	15.000.000	-	15.000.000	31.05.2023 ⁽¹⁾
		15.000.000	-	15.000.000	

⁽¹⁾ Prema podacima iz PIU: Rok raspoloživosti sredstava kredita je 31.05.2023. godine. U toku 2022. godine Nadzorni odbor je donio odluku kojom se mijenja namjena ovog kredita, umjesto pametnih mjerila za distribucije, sredstva će se koristiti u rekonstrukciju i izgradnju elektrodistributivnih objekata u cilju smanjenja gubitaka električne energije. Društvo se 03.05.2023. godine obratilo nadležnim ministrstvima za zahtjevom za produženje roka raspoloživosti sredstava kredita. Prema informacijama kojima raspolažemo, Društvo još uvijek nije odobren zahtjev za produženje roka raspoloživosti sredstava kredita. Dana 25.12.2023.godine Društvo je obavješteno da je Europska Komisija produžila garanciju za predmetni projekat a u narednom periodu se očekuje potpisivanje Amandmana na Ugovor o kreditu.

Otkazivanje Sporazuma o kreditu sa China EXIM bankom

Društvo je dana 18.12.2023. godine poslalo "Izjavu poslodavca o raskidu ugovora" prema China Gezhouba Group Company Ltd, u kojem se navodi da je Društvo u toku 2023. godine poslata tri pisma opomene prije raskida EPC ugovora, te da izvođač ni nakon tri pisma opomene nije ispunio svoje obaveze iz EPC ugovora. Shodno tome, Društvo daje ovu pisanu izjavu o raskidu EPC ugovora, te time raskida EPC ugovor. Društvo ističe da je izvođač dužan vratiti poslodavcu prijevremeno plaćeni iznos, te ovim putem se zahtijeva povrat punog iznosa avansne uplate.

Dana 19.12.2023. godine Društvo je poslalo "Dobrovoljno otkazivanje sporazuma o kreditnoj liniji" prema Export import Bank of China (China EXIM banka), u kojem se navodi da je Društvo raskinulo EPC ugovor s izvođačem putem Izjave o raskidu ugovora zbog neispunjenja obaveza od strane izvođača čak i nakon tri pisma opomene. Nadalje, Društvo upućuje obavještenje o dobrovoljnom otkazivanju čitavog iznos raspoloživih sredstava (613.990.000 EUR). U skladu sa članom 7.3 Sporazuma o kreditnoj liniji, otkazivanje stupa na snagu 40 radnih dana nakon prijema ovog obavještenja. Dana 07.02.2024. godine, China EXIM banka je Društvo dostavila pismo u kojem navodi da su sve neophodne obaveze plaćene, te da se sporazum o kreditnoj liniji smatra raskinutim.

Društvo je platilo neophodne naknade China EXIM banci (**Bilješka 8.1**) a od izvođača je vraćen neto iznos avansa (**Bilješka 10.**)

Shodno tome, Društvo je na dan 31.12.2023. godine **iz vanbilansne evidencije isknjižilo** iznos odobrenog nepovučenog kredita od CEXIM banke. Na dan 31.12.2023. godine, u vanbilansnoj evidenciji je evidentiran iznos od 29.337.459 KM (15.000.000 EUR), te je izvršeno objavljivanje u Bilješkama uz finansijske izvještaje za godinu koja završava 31.12.2023. godine.

27. Obaveze po najmovima

	31.12.2023.	31.12.2022.
Dugoročne obaveze po najmovima	1.091.233	304.437
Tekuće dospjeće obaveza za najmove	393.026	93.339
	1.484.259	397.776

Obaveze po najmovima se odnose na 27 ugovora o operativnom najmu za 37 vozila. Ugovori su zaključeni sa Porsche leasing d.o.o. Sarajevo, Una Auto d.o.o. Bihać, Guma-m d.o.o. Mostar, Guma X d.o.o. Mostar, Sparkasse Leassing d.o.o. Sarajevo i Porsche Inter Auto BH d.o.o. Sarajevo.

28. Dugoročna rezervisanja

	31.12.2023.	31.12.2022.
Rezervisanja za primanja zaposlenih u skladu sa MRS 19	39.934.446	37.082.805
Rezervisanja za demontažu	38.216.341	36.396.513
Rezervisanja za sudske sporove	48.355.750	37.785.485
	126.506.537	111.264.803

28.1 Primanja zaposlenih u skladu sa MRS 19

Društvo je na osnovu *Obračuna rezervacija za dugoročne obaveze za JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo*, sačinjenog od strane ovlaštenog aktuara, izvršilo rezervisanja za primanja zaposlenih u ukupnom iznosu od 39.934.446 KM. Aktuar je prilikom obračuna koristio diskontnu stopu od 3,75% (obračun 2022. godine: 3,5%).

U nastavku dajemo pregled kretanja rezervisanja za primanja zaposlenih:

Početno stanje (31.12.2022. godine)	37.082.805
Povećanje rezervisanja	5.719.144
<i>Troškovi kamata (Bilješka 8.)</i>	1.247.717
<i>Troškovi tekućeg rada (Bilješka 8.)</i>	1.767.059
<i>Aktuarski gubici - prilagođavanje iskustva (Bilješka 8.)</i>	664.774
<i>Aktuarski dobici - prilagođavanje iskustva (Bilješka 2.)</i>	-
<i>Aktuarski gubici - promjena pretpostavki (Bilješka 25.)</i>	2.039.594
Otpuštanje rezervisanja	-
Smanjenje - isplata	(2.867.503)
Krajnje stanje (31.12.2023. godine)	39.934.446

28.2 Demontaža objekata

U skladu sa odredbama MRS 16 *Nekretnine, postrojenja i oprema*, jedan od elemenata nabavne vrijednosti nekretnina, postrojenja i oprema je i procijenjeni trošak za demontažu i uklanjanje sredstva i uređenje lokacije.

Društvo je u toku 2010. godine prvi put procijenilo troškove demontaže termoenergetskih postrojenja u TE Tuzla i TE Kakanj. U toku 2022. godine, Društvo je ažuriralo obračun u skladu sa izmjenama naknada koje se plaćaju na ime demontaže objekata te izmjenama kamatnih stopa. Za termoblokove je produžen vijek trajanja u odnosu na prvobitnu procjenu, a za zajednička postrojenja je vijek trajanja smanjen, te je smanjena diskonta stopa na 5% (8% u prethodnim obračunima). U nastavku je prikazan pregled kretanja rezervisanja za demontažu:

	TE Tuzla	TE Kakanj	Ukupno
Početno stanje (31.12.2022. godine)	30.911.173	5.485.340	36.396.513
Povećanje rezervisanja (Bilješka 8.)	274.267	1.545.561	1.819.828
Krajnje stanje (31.12.2023. godine)	31.185.440	7.030.901	38.216.341

28.3 Sudski sporovi

U skladu sa MRS 37 *Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina* te *Odlukom o primjeni MRS 37* procjena rezervisanja za sudske sporove se vrši na kraju svakog izvještajnog perioda.

V.d. Izvršni direktor za ekonomske poslove i v.d. Izvršni direktor za pravne poslove i ljudske resurse su Upravi Društva dostavili Informaciju za rezervisanje po sudskim sporovima, broj 06-2967-1/2024 od 29.01.2024. godine (sastavni dio Informacije su Tabela 1. *Pregled pravnih sporova u kojima je Društvo tužena strana* i Tabela 2. *Pregledna tabela rezervisanja* na dan 31.12.2023. godine). U navedenom izvještaju navedeno je da se Upravi Društva predlaže da se za tekuću godinu izvrši rezervisanje sredstava u iznosu od 13.455.128 KM. Uprava Društva je usvojila navedenu informaciju na 43. sjednici Uprave, održanoj 30.01.2024. godine.

U Tabeli 1. *Pregled pravnih sporova u kojima je Društvo tužena strana* navedeno je da su protiv Društva pokrenuta ukupno 332 spora u ukupnom iznosu od 209.686.857 KM.

Na osnovu podataka iz Tabele 2. *Pregledna tabela rezervisanja* na dan 31.12.2023. godine, kao i podataka iz Bruto bilansa na dan 31.12.2023. godine sačinili smo tabelu kretanja rezervisanja za sudske sporove i istu dajemo u nastavku:

Početno stanje (31.12.2022. godine)	38.585.485
Povećanje rezervisanja	13.455.128
Otpuštanje kroz prihod	(1.859.634)
Smanjenje – isplata	(1.825.229)
Krajnje stanje (31.12.2023. godine)	48.355.750

Povećanje rezervisanja i otpuštanje kroz prihod su u finansijskim izvještajima prikazani u neto iznosu od 11.595.494 KM, u okviru **Bilješke 8.3**.

Uvidom u pregled sudskih sporova pokrenutih protiv Društva sa stanjem na dan 31.12.2023. godine, dostavljenom od strane Sektora za pravne poslove, konstatovali smo da se najveći spor odnosi na tužitelja Jadran Kapital d.d. Split i drugi (vrijednost spora 125.000.000 KM). Dana 10.02.2023. godine Općinski sud u Sarajevu je donio presudu kojom se odbija tužbeni zahtjev tužitelja.

Drugi po redu najveći spor odnosi se na arbitražni spor koje protiv Društva vodi tužitelj Konzorcij Strabag AG Austrija i Končar d.d. Zagreb. Vrijednost arbitražnog spora je 20.076.946 EUR odnosno 39.267.093 KM. Društvo je u vezi ovog spora u ranijem periodu naplatilo avansnu garanciju u iznosu od 5.740.229 EUR odnosno 11.226.911 KM (**Bilješka 33**). Odluka arbitražnog vijeća je donesena krajem decembra 2021. godine i ista je donesena u korist tužitelja. U toku 2022. godine, Društvo je po osnovu ovog spora rezervisalo 24.527.381 KM na teret rashoda u toku 2022. godine, te 3.600.000 KM na teret rashoda u toku 2023. godine.

Društvo je angažovalo pravne eksperte radi pribavljanja nezavisnih stručnih mišljenja (*Monard Law* iz Brisela te *Martinović&Partneri* iz Mostara). Prema informacijama koje smo dobili iz Sektora za pravne poslove, dana 08.09.2023. godine održano je ročište u Briselu. Dana 13.10.2023. godine advokatski tim iz Brisela informisao je Društvo da je donesena Odluka o odbijanju zahtjeva Društva za poništenje

arbitražne odluke kao neosnovanog. Dana 27.10.2023. godine advokatski tim je također dostavio informaciju da Društvo ima određene mogućnosti za korištenje pravnog lijeka protiv donesene odluke.

S tim u vezi, nakon dodatnih konsultacija sa advokatima, te detaljnijeg sagledavanja sudske odluke, biće potrebno odlučiti o daljim koracima u ovom predmetu. Prema propisima u Belgiji, prije pokretanja žalbenog postupka, potrebno je pribaviti i mišljenje specijalizovanih advokata tzv „kasacionih advokata“ koji preliminarno analiziraju dopuštenost žalbe. S tim u vezi, putem advokatskog tima iz Brisela su pokrenute aktivnosti na pribavljanu takvog mišljenja. U zavisnosti od navedenog procijenit će se opravdanost za poduzimanje daljih aktivnosti, odnosno podnošenja Žalbe. Rok za podnošenje žalbe je 90 dana, i isti još uvijek nije počeo teći, jer je neophodno da Društvo putem suda dobije pisani otpripravak sudske odluke.

Strabag još nije poduzelo aktivnosti na priznanju arbitražne odluke pred sudom u Sarajevu, tako da Društvo još uvijek nije iznosilo argumentaciju radi koje arbitražna odluka ne treba biti priznata od strane BiH.

Od ukupnih troškova rezervisanja u 2023. godini, iznos od 5.706.316 KM (odnosno 42%) se odnosi na spor koji je protiv Društva pokrenuo dobavljač ITC Zenica. Prema informacijama koje smo dobili iz Sektora za pravne poslove, tužitelj ITC Zenica d.o.o. Zenica i drugi je podnio tužbu pred Općinskim sudom u Sarajevu, a vrijednost spora je 4.563.168,35 KM, radi isplate duga, zbog više izvršenog prevoza materijala za izradu nasipa u odnosu na ugovorenu količinu prevoza materijala u okviru realizacije projekta izvođenja pripremnih radova za izgradnju Bloka 7 u TE Tuzla – prva faza. Općinski sud u Sarajevu je usvojio tužbeni zahtjev tužitelja (4.389.474 KM), a Društvo je podnijelo žalbu Kantonalnom sudu u Sarajevu. Očekuje se odluka Kantonalnog suda u Sarajevu.

29. Odgođeni prihod

	31.12.2023.	31.12.2022.
Odgođeni prihod za donirana sredstva	55.556.005	61.828.397
Ostali odgođeni prihod	<u>578.895</u>	<u>585.350</u>
	<u>56.134.900</u>	<u>62.413.747</u>

U praksi se dešavaju situacije u kojima treća lica izgrade elektroenergetske objekte (EEO), nakon čega takvi objekti budu donirani Društvu, od strane trećih lica, pri čemu Društvo preuzima obavezu njihovog održavanja. Društvo može preuzeti sredstva po osnovu potpisanih sporazuma o preuzimanju EEO ili sporazuma o zajedničkom ulaganju. U Društvu se, tako preuzeti EEO, knjigovodstveno evidentiraju u okviru nekretnina, postrojenja i opreme (**Bilješka 10.**) i odgođenog prihoda. Prilikom evidentiranja preuzetih EEO, posebno se evidentiraju: građevine, oprema, te materijal. Prihod u bilansu uspjeha (**Bilješka 2.**) se priznaje ravnomjerno shodno vijeku trajanja preuzetog EEO.

30. Obaveze prema dobavljačima

	31.12.2023.	31.12.2022.
Obaveze prema dobavljačima u zemlji	31.773.682	41.532.846
Obaveze prema dobavljačima - povezana društva	25.065.166	4.460.820
Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	<u>34.151.569</u>	<u>3.926.272</u>
	<u>90.990.417</u>	<u>49.919.938</u>

U skladu sa članom 23. Zakona o RiR, Društvo nije slalo IOS-e dobavljačima, ali je vršilo usaglašavanja stanja sa dobavljačima od kojih je IOS primljen. Metodom uzorka (18% salda) utvrdili smo da je testirani iznos obaveza prema dobavljačima u zemlji usaglašen.

Kod obaveza prema dobavljačima u inostranstvu, 90% iskazanog salda se odnosi na obaveze prema China EXIM banci (30.588.574 KM) koje su izmirene u januaru 2024. godine (detaljnije u Bilješki 8.1). Shodno tome, 90% obaveza prema dobavljačima je usaglašeno na dan 31.12.2023. godine.

Obaveze prema dobavljačima - povezana društva

Iskazani saldo na dan 31.12.2023. godine u iznosu od 25.065.166 KM se odnosi na obaveze prema sljedećim povezanim licima:

	31.12.2023.	31.12.2022.
RU Kreka	15.637.118	158.617
RMU Kakanj	4.928.609	1.328.888
RMU Đurđevik	1.319.465	497.574
RMU Abid Lolić	532.232	83.768
RMU Breza	449.141	1.035.432
RU Gračanica	172.375	444.648
RMU Zenica	29.401	8.174
Rudnici	23.068.341	3.557.101
Eldis Tehika	833.218	463.361
Iskraemeco	983.815	333.460
GEOLP	133.123	-
TTU energetik	46.671	106.896
Ostali	1.996.827	903.717

Društvo je dostavilo izvode otvorenih stavki (IOS-i) zavisnim društvima sa stanjem na dan 31.12.2023. godine po osnovu potraživanja za date avanse i obaveza, na prebijeni iznos.

Uvidom u IOS-e dostavljene ZD zapazili smo da su sa svim zavisnim društvima na dan 31.12.2023. godine usaglašene obaveze i potraživanja za date avanse, osim za:

- RU Kreka – na IOS-u je navedeno da su potraživanja i obaveze neusaglašene za 13.615 KM, a što se odnosi na potraživanja RU Kreka za troškove postupka (200 KM) i obaveze RU Kreka po osnovu zateznih kamata (13.815 KM).
- Iskraemeco – obaveze neusaglašene za 16.334 KM, što se odnosi na fakturu koju Društvo nije evidentiralo.

31. Ostale kratkoročne obaveze

	31.12.2023.	31.12.2022.
Obaveze za PDV	41.162.032	3.060.327
Obaveze za primljene avanse	37.806.738	26.213.000
Obaveze za obnovljive izvore energije	7.664.058	7.163.884
Obaveze za hidroakumulaciju	1.936.191	1.753.066
Obaveze za dividendu	742.498	835.711
Obaveze za naknade (vodoprivredne, šume, zagađenje)	302.320	360.971
Ostale obaveze	43.427	16.842
Obaveze prema vanjskim članovima (NO, Odbor za reviziju)	18.316	440

	31.12.2023.	31.12.2022.
Obaveze prema zaposlenim	3.783	10.319
Obaveze za porez na dobit	-	9.843.308
	89.679.363	49.257.868

32. Obračunati troškovi

	31.12.2023.	31.12.2022.
Obračunati troškovi poslovanja (32.1)	51.413.321	58.391.755
Ostali obračunati troškovi (32.2)	16.181.239	17.772.795
	67.594.560	76.164.550

32.1 Obračunati troškovi poslovanja

Obračunati troškovi poslovanja odnose se na razne troškove poslovanja (npr. naknade Nezavisnom operator sistemu, troškovi nabavke električne energije, troškovi mrežarine) koji su nastali u decembru 2023. godine, a za koje Društvo nije primilo fakturu dobavljača do 31.12.2023. godine. Također, ovdje su uključene zalihe materijala te oprema koja je isporučena Društvu do 31.12.2023. godine (i za koju je evidentiran ulaz u skladište), a faktura je zaprimljena nakon toga.

32.2 Ostali obračunati troškovi

	31.12.2023.	31.12.2022.
Rezervisanja za neiskorišteni godišnji odmor	6.205.407	6.171.071
Ukalkulisane licence	4.896.598	4.896.598
Naknade za zagađenje zraka	3.632.885	4.159.936
Poribljavanje	859.492	1.434.182
Tužba Iskraemeco	-	800.000
Arbitraža	160.000	105.801
Koncesija VE Podveležje	118.478	-
Ukalkulisani troškovi interneta, pošte te održavanja	138.380	-
Ostalo	170.000	205.207
	16.181.240	17.772.795

Centralna popisna komisija je u Elaboratu o izvršenom popisu sredstava, potraživanja i obaveza na dan 31.12.2023. godine (tabela IV/30) konstatovala da saldo obračunatih troškova iznosi 16.181.240 KM, i dato je pojašnjenje svake stavke. Kao što je navedeno u poglavlju IV.1, Nadzorni odbor je dana 27.02.2024. godine usvojio Elaborat.

Ukalkulisani troškovi po osnovu sudskog spora sa Iskraemeco d.o.o. Sarajevo u iznosu od 800.000 KM su u toku 2023. godine preknjiženi sa pozicije ostalih obračunatih troškova na rezervisanja.

33. Pasivna vremenska razgraničenja

	31.12.2023.	31.12.2022.
Odloženi prihodi budućeg perioda	13.677.677	13.677.677
	13.677.677	13.677.677

Odloženi prihodi budućeg perioda se najvećim dijelom (82%) odnose na naplaćenu avansnu garanciju u iznosu od 5.740.229 EUR (11.226.911 KM). Naplata garancije je izvršena nakon okončanja sudskog spora koji je Društvo pokrenulo protiv Konzorcija Strabag AG i Končar d.d., a u vezi sa nerealizacijom ugovora za izgradnju HE Vranduk.

Ostatak salda se odnosi na naplatu od društva Junuzović Kopex d.o.o. Lukavac, po presudi Općinskog suda u Tuzli.

34. Vanbilansna evidencija

	31.12.2023.	31.12.2022.
Primljena sredstva osiguranja plaćanja	964.084.126	964.229.758
Izdana sredstva osiguranja plaćanja	584.910.268	629.414.331
Date hipoteke	214.689.000	214.689.000
Sudski sporovi - EP tužena strana	209.686.857	206.271.529
RTV taksa	145.076.480	120.630.532
Nedospjele kamate po reprogramu	41.608.821	33.892.059
Odobreni, nepovučeni krediti	29.337.450	1.230.203.379
Sredstva van upotrebe	21.762.333	34.592.480
Potraživanja za obračunate zatezne kamate	4.261.570	4.041.260
Isknjiženo zemljište	1.845.652	1.845.652
Primljene hipoteke	1.608.698	2.348.081
Neprodati stanovi	1.523.875	1.542.090
Brojila u vlasništvu kupca	633.975	659.608
Ostala vanbilansna evidencija	29.543.862	29.076.971
	2.250.572.967	3.473.436.730

Smanjenje vanbilansne evidencije se, najvećim dijelom tj. u iznosu od 1.200.865.379 KM odnosi na isknjiženje odobrenog nepovučenog kredita od China EXIM banke, o čemu smo detaljnije pisali u **Bilješci 26.**, dio "*Otkazivanje Sprazuma o kreditu sa China EXIM bankom*".

Prije sačinjavanja konačnog Izvještaja o reviziji godišnjeg obračuna za 2023. godinu, Nacrt izvještaja je dostavljen Upravi Društva na komentar. U dostavljenim komentarima na Nacrt Izvještaja nije bilo primjedbi koje bi rezultirale značajnijim izmjenama u konačnom Izvještaju u odnosu na Nacrt.

VI ZAKLJUČAK

U skladu sa članom 273. Zakona o privrednim društvima, te Kodeksom korporativnog upravljanja Odbor za reviziju je dužan izvršiti reviziju godišnjeg obračuna. Postupajući po navedenom Odbor za reviziju je izvršio reviziju godišnjeg obračuna za 2023. godinu u JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo.

Izrada finansijskih izvještaja regulisana je zakonskim i podzakonskim propisima i internim aktima. Uvidom u normativna akta uvjerali smo se da su usvojeni akti Društva usklađeni sa važećim Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Na osnovu revizijom utvrđenih činjenica, konstatujemo da je Društvo sačinilo finansijske izvještaje za 2023. godinu na osnovu podataka iz Glavne knjige na propisanim obrascima i iste uredno ovjerene i potpisane predalo nadležnoj agenciji u zakonskom roku. Društvo je u junu 2024. godine izvršilo korekcije finansijskih izvještaja za godinu koja završava 31.12.2023. godine. Izmijenjeni obrasci finansijskih izvještaja su predati u FIA dana 05.07.2024. godine.

Društvo je sačinilo i relevantnim institucijama na vrijeme dostavilo dodatne izvještaje koji su predviđeni Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli te Zakonom o računovodstvu i reviziji. Tako je Društvo sačinilo Godišnji Izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2023. godinu i isti dostavilo Federalnom Ministarstvu energije, rudarstva i industrije, te je popunilo OEI-PD obrasce (sa podacima prije izmjene finansijskih izvještaja za 2023. godinu) i iste dostavilo Komisiji za vrijednosne papire FBiH putem e-maila. Društvo je dana 12.07.2024. godine dostavilo Komisiji za vrijednosne papire izmijenjene obrasce (nakon izmjena finansijskih izvještaja za 2023. godinu).

Na osnovu obavljene revizije možemo konstatovati da finansijski izvještaji pružaju kompletne, pouzdane i vjerodostojne informacije o rezultatima finansijskih operacija i o finansijskim pozicijama. Isto tako, u dijelu koji je bio predmet revizije uvjerali smo se da su poslovne transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima te da postoji adekvatna računovodstvena dokumentacija. Imajući u vidu navedeno naše mišljenje o sistemu internih kontrola je zadovoljavajuće (uz manje značajne nedostatke).

Sarajevo, 22.07.2024. godine

Predsjednik
Odbora za reviziju
Mr Mevledin Bećirević

